

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona. Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér. Egy év után helyben és utólag 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztő
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 22.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 722. Kiadóhivatal 700.

Wekerle bécsi utja.

Budapest, április 29.

Mint már előre jeleztük, Wekerle miniszterelnök ma délután 3 órakor Bécsbe utazott, hogy részt vegyen azon a koronatanácson, mely holnap lesz a király elnöklete alatt s a melynek legfontosabb tárgya a tisztek fizetésének emelése kérdésében való állásfoglalás. Hogy a holnapi nap eredménnyel fog-e végződni, azt nem lehet tudni, de valószínűbb, hogy nem fog és hogy Wekerle holnap csakis a magyar politikai körök véleményéről s a tegnapi minisztertanács állásfoglalásáról fog referálni, de döntés nem fog történni egy irányban sem.

A magyar álláspont oly határozott, hogy kétség sem merülhet fel a függetlenségi párt magatartásáról. Nem hiszszük, hogy a kormány ezt félreismerné s hogy igazak volnának azok a bécsi hírek, a melyek szerint a magyar kormány olyan kompromisszum létrehozásán fáradoznék, mely a függetlenségi párt vereségét s újabb katonai terheket jelentene. Mert ha nem fogjuk is föl a katonatisztek fizetésemelését politikai kérdésnek s ha nem is akarunk arra kiterjeszkedni, hogy a királylyal kötött paktum nem zárja-e ki a tisztí fizetések kérdésének incidentaliter való felvetését s a katonai kérdések komplexumától elkülönített megoldását, a magyar kormány tudja s Wekerle Bécsben minden bizonynyal el is mondja, hogy

az egész polgári társadalomban végtelen elkeseredést okozna, ha a mai nyomasztó megélhetési viszonyok közt, amikor minden ajtón már a nyomor kopogtat, s amikor ennek daczára az adók folyton emelkednek, egyszerre még a tisztek fizetésének emelésével is növeltetnének az állami szükségletek. Az állami és törvényhatósági hivatalnokok fizetésének kérdését egy évtized óta lehetetlen megoldani, mert nincs rá pénz. Pedig a polgári hivatalnokok fizetése sokkal alacsonyabb, mint a katonatiszteké, s azoknak még adókat is kell fizetniök, s nekik még azok a nagy pénzzel felérő kedvezményeik sincsenek meg, amelyekben a hadsereg tisztikara a szó teljes értelmében bővelkedik. Tehát nem csuda az, hogy az egész nemzet tiltakozik az ellen, hogy addig, míg a polgári hivatalnokok fizetése nem rendeztetik, amíg tehát a nemzeti társadalomnak egy nagyon tekintélyes része a mai nyomoruságos megélhetési viszonyok közé kényszerítették, azzal az indokolással, hogy az államnak nincs pénze a helyzetük javítására, addig a katonatiszteknek, akik magukat szinte cinizmussal emlegetik a nemzeten kívül állóknak, a fizetése az adófillérekből emeltessék.

A magyar kormány helyzete nagyon nehéz, mert ebben a kérdésben szinte két malomkö közé került. A magyar nemzet álláspontja és a bécsi álláspont egész ridegen állanak egymással szem-

ben és ezáltal nagyon nehéz lesz e közt a Scylla és Charybdis közt baj nélkül átevezni. Minden nagy anyagi áldozaton felül, amit ez a fizetésemelés megkövetelne, a nemzet még egy más feltevésből kiindulva is ellenzi azt, hogy ez most megtörténjék. A függetlenségi párt zöme úgy fogja fel a fizetésemelés kérdését, hogy ezzel tulajdonképen az uralkodó akarja az ő hatvan éves császári jubileumát a hadseregben emlékeztetéssé tenni s hogy tulajdonképen a magyar nemzettel akarja a császár megfizettetni a tisztikarnak azt, hogy ez alatt a hatvan év alatt mindig és minden időben kész volt akár a nemzet ellen is állást foglalni a császári hatalomért és a császári korona fényéért. Tehát hiába hangoztatja a hadügyminiszter és hiába hangoztatják a katonai körök, hogy a tisztek fizetésének felemelése szociális kérdés, az a mód, ahogy ez a kérdés felvetetett s az az időpont, amelyben felvetetett, minden szociális mázától megfosztotta. A császári jubileum évében felvetni ezt a kérdést még taktikai szempontból is elhibázott volt tehát, ezért kezdik az osztrákok is belátni s ezért hangoztatják a bécsi lapok, hogy a hadvezetőség már abba is hajlandó volna beleegyezni, hogy a felemelt fizetések csak 1909-től kezdve lépjenek érvénybe.

Hogy a katonatisztek fizetésének felemelése szociális szükség s hogy a katonatisztek fizetése rossz, azt nálunk

Mercédes.

Írta: Hevesi József.

(Utánnovomás illos.)

I.

Mercédes karcsu volt, mint egy fiatal pálmá, kecses, mint egy rózsabimbó, mely májusi hajnalban pattant ki. A hajnal ott felejtette arcán rózsaszínű lehelletét, a szemében pedig a kék égnek aranyos derűjét. És ezek az ártatlanságban ragyogó szemek boldog bizalommal nevettek bele a körülötte zsiabongó világba.

Egyszerű varróleányka volt a pálmával tekedő karcsu Mercédes, de szépségét megirigyelhette volna a biboros trónon ülő királyné.

Bizonyosan meg is irigyelte. Mert Mercédeset megcsodálta mindenki és mikor az utcákon, a nagy boulevardokon végiment, mindenki szinte áhítatos tekintetet vetett rá. Mintha egy rózsaszínű felhő libbent volna a járókelők között. Vagy egy aranytollu madár surrant volna el mellettük. A gyönyör varázsa kísérte. A szépség gyönyörének varázsa.

Bizony el is kapatták a szép Mercédeset a csodálkozó, mohó, éhes, vágyakozó férfiszemek.

Tudta, hogy szép, de ez nem tette elbizakodottá, hanem valami öntudatos méltóságot, hódító fölényt adott megjelenésének.

Nem volt szüksége hermelinre, koronára, trónusra. Mercédes bizony így is hódító királynő volt.

És szépségének trónusa előtt de sok férfiszív borult le zsámoly gyanánt. Mercédes arra taphatott volna, amelyikre akar.

De ő már Narcissonak ajándékozta a szívét.

Egy fiatal aranyművesnek, aki éppen úgy, mint ő, a Plaza de las Cortesen dolgozott. Egymás mellett volt az aranyműves boltja és a divatruház.

Ismeretségük, vonzalmuk, szerelmük már nagyon régi keletű volt. Mind a ketten Toledóból kerültek föl Madridba. Már mint gyermekek ismerték egymást. És a gyermekek rokonérzéséből szerelem fejlődött.

Reggelenként együtt indultak el a Portillo de San Vicente közelében levő otthonukból (itt is szomszédos házakban laktak) és Narcisso este mindig hűségesen hazakísérte Mercédeset, aki olyan viruló szép volt, mint egy granadai róza.

Kedves, szép idyll volt ez az ő viszonyuk. És bizony irigyléssel vegyes csodálkozással nézett rájuk mindenki, amint a szép, ragyogó napos reggelen nevetve, kaczagva mentek a zsiabongó utcákon végig.

Mindig együtt voltak és mert szíveik megértették egymást, már terveket is kezdtek szövögetni a jövőről. Egy kis háztartás volt az ő álmódosításuk paradicsoma. Egy kis szoba és egy kis boltocská az utcára, melyben Narcisso majd arany fülbevalókat és karpereceket fog árulgatni. Már ki is néztek maguknak egy ilyen kis boltot a Puente de Toledo nevű kilencz íves híd közelében.

Minthogy egész nap el voltak foglalva, égő vágyakozással várták a vasárnapot, amikor is délután együtt rándultak ki Madrid környékére, El Pardo tölgyfaerdejébe, vagy a Pradóba, vagy Casa del Campoba.

Itt egymást átkarolva barangoltak az erdőben és szerelmet tanultak a madaraktól vagy

néha töliük tanulták a szerelem mámorát a csicseregő szárnyasok.

II.

Mercédes szépsége azonban olyan szenzációs volt, hogy bájos idylljüket a legnagyobb veszedelemmel fenyegette. Ezerféle kísértés vetette ki aranyos és drágaköves hálóját a bájos, szép leányra.

Nem volt nap, hogy meg ne környékezték volna a legkáprázatosabb ajánlatokkal.

Mercédes, aki igaz vonzódást érzett Narcissohoz, igen sokáig hősiesen ellentállott a csábítás kigyójának. Mindent, mindent elutasított magától és a csábítás sziréndalait elől bedupta a fillét.

Hanem hát mégis csak asszony az asszony. Gyöngé, ingatag.

Mercédes nem volt ugyan ingatag, egy nagy gyöngésége azonban mégis volt. Egy nagy faible-je az — automobilonk iránt.

Álmainak tündérországában még az angyalok is automobilon jártak. Röpülő, száguldó, szédítően továvágató automobilonk.

Madrid egyik legnagyobb divatruházában dolgozott. És a spanyol főváros legelőkelőbb hölgyeit minduntalan ott látta megjelenni a nagy divatházban. Madrid leggazdagabb asszonyai automobilon érkeztek és kecses libbenéssel szálltak le a csodajárműről, mely ott állott meg a boltjuk előtt.

Ha ő egyszer egy ilyen száguldó csodán végigvágthatna Madrid utcáin! Persze Narcisso oldalán. Eleinte mindig csak Narcisso oldalán...

Ha együtt mentek az utcán és egy automobilon pöfékelve száguldott el mellettük, Mercédes

senki sem tagadja s hogy mégis ellenzi a függetlenségi párt zöme a fizetésfelelőségét, olyan súlyos okokat hoz fel, a melyek elől nem lehet kitérni s a melyek elől a király sem zárkozhatik el. Ezt nagyon jól tudja a kormány s meg vagyunk arról győződve, hogy Wekerle bécsi útja nem folyhat le anélkül, hogy ezt a királynak nyíltan meg ne mondja. Végre is alig volt még Magyarországnak kormánya, amely a parlamenttel úgy össze lett volna forrva, mint ez a kormány s a melyet igazán az egész nemzetnek bizalma emelt volna a vállaira, úgy, mint ezt. Épen azért ilyen fontos kérdésben, minő e pillanatban a katonatisztek fizetésének felelősége, lehetetlen, hogy a parlament hangulatának Wekerle ne igaz szöszlője legyen. Ebben az esetben pedig képtelenség, hogy a kérdés elintézését akár a magyar kormányra, akár a függetlenségi pártra a király rákényszerítse.

Budapest, április 29.

A képviselőház holnap délelőtt 10 órakor ülést tart, amelynek napirendjén a bizottságok megválasztása, továbbá Bozóky Árpád és Maniu Gyula indítványainak tárgyalása szerepel.

A miniszterelnök Bécsben. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök ma délután 3 órakor titkára, dr. Bárczy István kíséretében a holnap közös miniszteri értekezletre Bécsbe utazott. Ezen az értekezleten megállapítják az 1909. évi közös költségvetést. A tárgyaláson részt fog venni a már Bécsben tartózkodó dr. Popovics államtitkár is. Bécsi hírek szerint a közös miniszterek a jövő évi közös költségvetés előirányzatába a tisztí fizetések fölemelését beállították, sőt póthitelt is akarnak kérni, hogy az 1908. évre is kártalanítsák a tiszteteket. A delegációk összehívására vonatkozólag pedig a bécsiek ragaszkodnak ahhoz, hogy június második felében föltétlenül megtörténjék.

Elégületlenség az adókievítő bizottságok miatt. Ma a függetlenségi képviselők sorában többen szövé-

mindig szívdobogást érzett. Megállott és esodalkozva nézett a repülő jármű után, amíg el nem tűnt a szemhatárról.

Aztán néha ingerkedni kezdett vele a kísértés. És ő lassacskán hajlandóságot érzett a megalkuvásra és amint képzeletében repülni látta magát azon a csodakocsin, Illésnek ezen a tűzszekerén: Narcisso már nem volt vele. Ő csak egyedül ült a kocsiban és mégis milyen mennyei kéj bizsergett az ereiben!

Igy jelenik meg a kísértés ezer és ezer alakban. Egyszer a kigyó alakját ölti fel, egyszer meg az automobil puha üléspárnájáról gurul feléje a vágynak piros almája . . .

És Mercedes is Éva leánya volt . . .

III.

Egy vasárnap délután — gyönyörű szép tavasz volt és az élet ösztönvágai reszkettek a levegőben — Narcissóval együtt Villa Viciosába rándultak ki. Sokáig barangoltak az erdőben, majd mikor eláradtak, leheveredtek a szép bársonyos fübe és a fiatalság mohó étvágyával látak hozzá a magukkal hozott ételek elfogyasztásához. Volt velük egy kis butelia bor is. Lángoló tüzes Malaga.

Nagyon boldogok voltak, a leány egészen átengedte magát Narcisso gyöngédségének és ragyogó színekkel festették ki a közel jövő boldogságát.

Narcisso egy rigót vett észre a lombok között és a fejébe vette, hogy megfogja Mercedes számára. A rigó tovaröppent, Narcisso utána.

És az imigyen magára maradt Mercedes előtt megjelent a — kigyó: egy hatalmas, gránátszínű automobil, mely lassu tempóban haladt az erdőszélen.

Mercedes fölugrott és a jármű felé közeledett, hogy jobban szemüdvre vehesse

tették a pénzügyi hatóságok azon eljárását is, hogy az adókievítő bizottságok tagjaival legtöbb helyen a régi rendszer prononszirozott embereit nevezték ki. A fővárosban is, dacára annak, hogy csaknem az összes kerületben mind függetlenségi képviselőt választottak meg, az országgyűlési választások alkalmával egyetlen függetlenségi sem került az adókievítő bizottságokba. Még a kinevezések előtt Holló Lajos vezetése alatt küldöttség is járt Wekerle Sándornál és Popovics Sándornál, akik akkor meg is ígérték, hogy ezt a szempontot figyelembe veszik. A képviselőház mai ülése alatt a folyosón Holló Lajos hevesen támadta emiatt Wekerle Sándor miniszterelnököt s a jelenet élénk feltűnést keltett. Azt hiszik, hogy a dolognak a függetlenségi párt értekezletén is lesz folytatása.

A soproni nyelvrendelet.

Budapest, április 29.

„A soproni nyelvrendelet“ — akár tesszik valakinek, akár nem, ez a cím be van írva az országgyűlés második ülészakájának még szűz kalendáriumába. Nekiünk legkevésebb van ez ellen kifogásunk, mert mi ez alatt a cím alatt azt a revoltáló, opponáló szellemet vagyunk hajlandók elképzelni, melyet mindenkor dicsértünk és szerettünk a függetlenségi párthoz. Jól teszi a függetlenségi párt, ha minden, a nemzet szuverenitását ért támadást a leghevesebb szenvedéssel veri vissza. Hiszen az istenek ezt a szellemet tették hőlesőjébe ajándéknak, ezzel növekedett nagygyá és most, éppen most dobná el magától?! Csak lázadozzon tehát a negyvennyolczas párt olyan kísérletek ellen, melyek a magyarságot morzsolni akarják.

Még jobban becsülnénk azonban, ha nemcsak ilyen mezfifinezi áramlással szállna szembe, mint amilyen ez a soproni affér; hanem igazi nagy dolgokban is sarkára állna, mint amilyenek az utóbbi napokban bőven előfordultak. Akkor — pedig akkor az ország vitális érdekei forogtak kockán — nem voltak oly zivataros értekezletek, mint amilyen tegnap este a függetlenségi párt-

Az automobilban egy előkelő fiatal ember ült.

Mikor Mercedes megpillantotta az ő sugárzó szépségében, Murillo Madonnájának arczával, melyet pirosra csókolt a tavasz lehellete, vagy talán a rigót vadászó Narcisso, az idegen hirtelen megállította a gépkocsit és nagyon nyájasan köszönt a leánykának.

— Nem szerencsétlenné egy kis sétakocsizásra, cara Primita!

A leány elpirult, hogy primitának, hugocskájának nevezte az az előkelő szép fiatal ember.

— Hogy hívják magát, hugocskám?

— Mercedes!

— Ah, ez igazán meglepő. Látja kérem, az én gépem is a Mercedes nevet viseli. Nos, ne vonakodjék, üljön fel, meglássa, milyen gyönyörű sétatüzést teszünk.

A gránátpiros csodakocsi ott állott előtte. Mercedesnek csak egyet kellett lépnie és — lelkének színes álma ime beteljesedik. Csak föl kell tennie a lábát a hágesóra, csak egyetlen lépés . . .

. . . És Mercedes, a csodaszép Mercedes ezt a lépést megtette.

Izsi-pizsi lábaeszkájával rálépett a hágesóra és a másik pillanatban az automobil, mint a szélvész robogtatott tova Madrid legszebb leányával

IV.

A szegény Narcisso pedig még egyre kergette, hessegette azt a kujon fekete rigót és elszalasztotta, ah, örökre elszalasztotta életének tündérmadarát — Mercedes, aki karcu volt, mint egy fiatal palma és olyan kecses, mint egy rózsa-bimbó, melyet májusi hajnalon pattantott ki a szűzi napsugár.

körben volt. Jól tudjuk, hogy ebben az ellentétben nincs szándékosság.

Mégis óvatosságra intjük a heveskedőket. Munkájuk ugyanis gyanut hord méhében. Mindig akkor állanak sarkukra, mikor előrelátható, hogy az ország dolgát meg nem javítják, hanem csak annyit érhetnek el, hogy a koalíciót megbontják, a koalíció soraiba konkolyt hintenek, érdemes férfiakat elkedvetlenítenek. Lehetetlen a kiáltó tendenciát észre nem venni, mely Andrassy Gyula ellen irányul egyrészt és a koalíció szétosztására másrészt.

Bizonyára mi lennénk az elsők, kik egy tiszta függetlenségi kormányt és egy tiszta guvernementális pártot örömmel üdvözlennék. De józan ember ilyenek eljövételét csak akkor kívánhatja, megvalósítására csak akkor dolgozhatik, ha az ilyen alakulás a függetlenségi elvek megvalósítását, vagy az azokhoz való közelebb jutását jelenti. Azokat a célokat, melyeket most a nemzet maga elé tűzött, csak a koalíció valósíthatja meg; ha a függetlenségi párt vállalkoznék rá, nem tehetné meg anélkül, hogy önmagát is meg ne sebezne. Ha Kossuth és Apponyi azt fogják mondani, hogy itt az ideje annak, hogy most a függetlenségi párt elsőpörjön minden ellenkező áramlatot, akkor mi is követni fogjuk Kossuth szavát. De a vezérek dolgozni akarnak és nem harcolni. Dolgozni a koalícióban, annak harmoniája és szerves együttmaradása érdekében. A függetlenségi kormányalakításhoz a mostani koalíció kifogástalanul veri az utat; miért hát az eliene való remonstrálás?

S éppen Andrassy személyén keresztül! Annak az Andrassy-nak a személyén keresztül, ki a nemzeti küzdelemben erős, csillaphatár: nemzeti érzéséről annyi tanúságot tett. A ma farkast kiáltó függetlenségi máj rogyadozó lépésekkel vánszorogtak, mikor Andrassy még mindig megfeszített inakkal marsolt előre és tele tudóval kiáltotta a kételkedőknek, hogy csak a győzelemmel lehet pihenő. Mutassanak a belügyminiszter életéből egy lapot, mely jogot adna arra a gyanura, hogy ez az ember képes a nemzeti érdekről szempillantásra is megfielekedni. Ilyet nem fognak mutathatni. Hát akkor mire való az aggodalom és a busuló hazafi póza?

Csak komikus lenne ez az erőlködés, ha a koalíció tömörségét nem veszélyeztetné. Mert elvégre, ha pátriárkai türelmet is plántált az isten valakinek a lelkébe, de ha minduntalan azt kell tapasztalnia, hogy legtisztább szándékát is a gyanakodás árnyékával vonják be, s hogy minden lépésnél ikrájába kapnak: ilyen körülmények között még olyan türelem is elfogy egyszer. Kérdjük, az ország szempontjából lehet-e, szabad-e ma olyan taktikát követni, mely Andrassy Gyulát leszorítsa az aktív kormányzás teréről? Igaz, pótolhatatlan emberek nincsenek; különösen politikában nincsenek. Ha normális viszonyok között lennénk, egy személyváltás nem esne valami nagy súlylyal a mérlegbe; de ebben az átmeneti időben egy Andrassy félreállítás olyan kockázattal jár, melyet e sokat zaklatott országgal elszenvetetni igazán lelketlenség lenne.

Mindezeknél fogva azt gondoljuk, hogy a negyvennyolczas temperamentum csak olyan falakat döntsön le, melynek törmelékai nem az ország fejére esnek. Vannak még ilyen falak. A koalíció nem tartozik kö-

kezt
lenk
tési
para
része
most
dosít
ülése
anya
uszo
kel
nem
ban
háza
mijü
ma v
szabl
nagy
zásér
lása
gyen
venn
tetét.
zetib
kevé
patria
bek é
viszo
béka,
a me
közön
karza
hölgy
kete
hölgy
A
delte
én va
én va
ságo
máty
fele!
T
dele
szaba
csaku
kozik
képv
zalm
urak
löp é
utáni
azzal,
társal
vezet
mellé
büszk
nem a
H
egy f
tak il
máros
mint b
megfo
teszne
ugyan
Minő
az ala

A t. Házból.

Az uszodát építik. A vállalkozók elfeledtek a revidált házszabályokról, avagy ellenkezőleg, éppen ezekre alapították a számvetésüket, mert a faépületet közelebb hozták a parlamenti palota képviselőházi részéhez. A nők részére délután van nyitva az uszoda, ahová most legkényelmesebben be lehet látni és a módosított házszabályok folytán délután is lesznek ülések éppen a fürdési szezon idején. (Talan az anyakönyvvezetőnél konstatalható lesz az uszoda közelebb hozatalának a délutáni ülésekkel jankimban keletkező eredménye és akkor nem lehet vádolni a Házat, hogy az új éülsszakban inproduktív munkát végzett.)

Apropos, hogy el ne feledjük, a képviselőházat ma megnyitották. Az a sokat emlegetett új ülésszak kezdődött és az első összejövetel ma volt. Nekünk kellemesebb lett volna, ha hosszabb ideig vakációznak és tán ők maguk se nagyon rajonganak az ugynevezett törvényhozásért, amikor a Polónyi—Lengyel-ügy tárgyalása sokkal érdekesebb. De hogyha van, hát legyen. Tíz órára fel kell kelni és igénybe kell venni a nagyságos képviselőház vendégszeretét. Bizonyos, hogy a parlament most nemzetibnek mutatkozik, fényesebb a hajléka, de kevésbé civilizált, mint régebben volt, amikor patriárhálisabbnak látszott, de lakói műveltebbek és tanultabbak voltak, kevesebb békát ettek, viszont nem is volt köztük annyi felfuvalkodott béka, mint mostan. Ahogy az ember széttekint, a megdöbbentő parlamentiasság ötlük a szemébe. A közönség karzatán láрма van. A hetes számú karzaton egy kedélyes arcú ur cseveg egy hölgygel. Odamegy hozzá a felügyelő, egy fekete magyar-atillás szolgál.

— Kérem, tessék elmenni innen, itt tilos a hölgyeknek kurizálni.

A kedélyes képü ur haragosan fordul feléje:

— Ki mondta magának, hallja?

— Leszkay Gyula háznagy ő méltósága rendelte így.

— Menjen innen, mert megpukkadok. Hisz én vagyok sajátkezűleg Leszkay ő méltósága, én vagyok maga a háznagy . . .

— Hehehe! Jó viccz! De ha igaz is, méltóságod bizonyára azért csinálja ezt a tilosat, mert mátyáskirályoskodni akar . . . Egy-kettő fele!

Tableaux! Leszkay, a háznagy, a saját rendelete miatt kénytelen becses jelenlététől megszabadítani a hölgyet. Ekkor tudódik ki, hogy csakugyan van efféle rendelet, de nem vonatkozik képviselőkre. Sőt a feijérnépeket, akiket a képviselők hoznak, külön helyekre ültetik bizalmas meghatózással, hogy „csak képviselő urak részére fentartva.” Az új ülésszakban lép életbe a rendelet, különös tekintettel a délutáni és esti ülésekre és meg van toldva még azzal, hogy a nagy folyosóra, kupolacsarnokba, társalgókba ülések idején „csak képviselők” vezethetnek hölgyeket. A többit lekergetik a melléklépcsőkön.

— Ez az angol minta, kérem — szólanak büszkén — és ez az autonómia, amibe igazán nem avatkozhatik bele a bécsi udvar.

Hasonló mintára hivatkozva eltávolítottak egy folyosói pamlagot, amelyen uiságírók szoktak ülni és a buffetbe szerződtek egy korezmárost, akinél a nemzeti ellentállás idejében mint bus ellenzékiek itták a savanyu bort. Akkor megfogadták, hogyha uralomra jutnak, hát olyat tesznek vele, amiről nem is álmodik. És csakugyan, megtették képviselőházi vendéglősnek. Minő nagyszerű meglepetések lesznek még, ha az alaptermészet teljesen érvényesülni fog. A

liftet bizonyára beszüntetik és fagygyugyertyával fognak világitani.

De a miniszterek mindamelllett az első elés tiszteletére valamennyien eljöttek. Nyugtalanokdókat kell lecsendesíteniök és alelnökök választásánál, jegyzők és háznagy választásánál ügyelniök kell a rendre. Meg is állapodtak, hogy egy horvát jegyzőt is válasszanak, utólag beírva a szavazó cédulákba Popovics Dusánt, mivel hogy a horvátok ma mind megjelentek kompromisszumos szándékkal. És sikerült is elérni, hogy a minisztereket dezavualják, a függetlenségiek kibuktatták Popovicsot és megválasztották a régebb óta aspiráló Dudits Endrét, akinek nagyobb szüksége van a jegyzői fizetésre.

Tartsunk azonban rendet. Mindenekelőtt az új ülésszak megnyitását jelentő királyi kéziratot olvasták fel és aztán az alelnököket választották meg. Akik voltak, azok maradnak. Rakovszky István és Návay Lajos. Rakovszky sokkal több szavazatot kapott, mint Návay, csak azért, hogy ne lehessen másodalelnöknek nevezni. De egy szavazat jutott Nagy Györgynek is, mint rendszeren szokott valaki egy szavazatot kapni, hogy ráfoghassák, hogy saját magára szavazott.

Az ifju székely indignálódva tiltakozott.

— Kedves, naiv fiu, — mondja róla Rátkay László, — mindent komolyan vesz, még a politikában is az egyenességet keresi. A függetlenségi pártra is azért haragszik, mert azt hiszi, hogy el kellene menni a királyhoz és kijelenteni: „Májesztét! wir zind mérhajt (többség), álzó zoll zájín alless áhtundürczig!”

Más boszankodásuk ellenben a disszidenseknek, hogy mint külön pártot elismerték ugyan a teremben való elhelyezésnél az ő csoportjukat, de se jegyzői állást, se bizottsági tagságokat nem juttattak nekik.

Háznagnak is megint az imént emlegetett Leszkay Gyulát választották meg. Simkó Józsefnek voltak támogatói, de Muzsa Gyula megismertette Simkót a való helyzettel:

— Talán, ha háznagnak nem választatunk, majd megválasztunk házimesternek.

Fizetésre nézve nem nagy a különbség, mert a háznagy mindössze ezerkétszáz forintot kap egy évre.

Szavazások közben Wekerle körül keletkeznek csoportosulások. Szemrehányásokat tesznek, hogy az adókövető bizottságokba megint a régi rendszer embereit akarja jelölni. Hát nem mindegy az, hogy ki szózza ránk a rettenetes adót? De nem ám, felelik, mert az adókövető bizottság beleszól a választási lajstromokba az ő döntései által.

Wekerle inkább tréfás kedvében van. Belemegy a vicczbe, hogy nevében színleg provokálják azokat, akik súlyos kifejezésekkel bírálták az ő állásfoglalását.

Ezalatt a jegyzőket is megválasztották és Justh Gyula jelentette, hogy a névsort közölni fogják a királylyal.

— Ó felsége nagyon fog örvideni, — szólott egy bus hang.

Pedig a Popovics Dusán kibuktatását sajnálni fogja.

Mi történt még? Andrássy puhította a saroni ügy miatt nyugtalanokdó tigriseket és a függetlenségiek elhatározták, hogy ha emiatt Bánffy interpellálni fog, hát ők sem nem helyeselnék, sem nem éljenek.

Bánffy csakugyan interpellált és a függetlenségiek éljenzés és helyeslés nélkül hallgatták. Andrássy nem is felelt ma, mert előbb az egész függetlenségi pártot tájékoztatni akarja.

A türelmetlenkedők részére a Jankovics Marczel által portált mondást citálták:

— Egy napra, — mondták, — elég az interpelláció. De ti úgy siettek, mint az olyan em-

ber, aki a tészta után kiabál, amikor más még csak a levest eszi.

S elmúlt pár interpelláció hasonló sors mellett.

Legzajosabb a Bozóky interpellációja volt, melyben szóvá tette, hogy a király a darabontokat kitüntette.

— A darabont mind gazember, — szólott közbe Nagy György.

És erre (jól halljuk-e?) Justh Gyula rendre utasította.

Nagy György se hitt a fülenek és megismertelte. Tehát még egy rendreutastást kapott.

És következett, hogy azt is mondta Nagy György:

— Az uralkodó velük barátokzik . . .

— Ki tehet róla, hogy nem Nagy György képviselő urat választja barátjának! — hallatszott a felelet, akár csak a dánosi cigányok stílusának utánzása lenne.

— De madarat tolláról, embert barátjáról lehet megismerni, — folytatta a közbeszóló.

Most már Justh nagyon haragudott és kijelentette, hogy ha el nem hallgat, hát a mentelmi bizottsághoz teszi át az ügyet.

Persze, hogy elhallgatott. Mert még súlyosabb eset is történhetett volna. Megeshetett volna, hogy Justh darabontokkal kivezeteti.

És tetszik tudni, hogy az ülés után miről beszéltek a legnagyobb örömmel?

Arról, hogy végre pénteken és szombaton nem lesz ülés, tehát hétfőig megint vakáció lesz.

Ennyi munka után csakugyan dukál új vakáció.

Budapest, április 29.

A függetlenségi pártkörből. A függetlenségi pártkörben ma este nagy élénkség közepette foglalkoztak a képviselők a Polónyi—Lengyel-pör tárgyalásával. A különös érdeklődést az keltette, hogy a délutáni tárgyalás folyamán az egyik karzatról, amelyen a függetlenségi képviselők ültek, többször beleszóltak a tárgyalásba, amiért aztán Zsitvay elnök egyszerűen kiűresítette a karzatot. A kintasított képviselők közül többen igen élesen nyilatkoztak Zsitvay Leó pártoskodó eljárásáról, amelyvel egyenesen Polónyi ellen vezeti a tárgyalást. Günther Antal igazságügyminisztert ma is állandóan ostromolták kérdésekkel, hogy nem hajlandó-e ez ellen lépni, ő azonban kijelentette, hogy neki semmi joga sincs a tárgyalás vezetésébe beleszólni. Egyesek még azt is hangoztatták, hogy a képviselőház ülésén szóbahozzák ezt a dolgot, de később letettek erről a szándékról. Élénk feltűnést keltett az a körülmény, hogy Visontai Soma táviratban fordult az osztrák igazságügyminiszterhez, hogy küldje meg neki azt az osztrák miniszteri rendeletet, amely módot ad a miniszternek arra, hogy a bírósági tárgyalások pártos vezetése ellen felléphessen. Azt hiszik, hogy Visontai ezt az osztrák rendeletet magyarra akarja átíltetni.

Szterényi és Popovics Bécsben. Bécsi tudósítónk táviratozza, hogy Popovics Sándor és Szterényi József államtitkárok pénzügyi és kereskedelmi politikai kérdésekről tanácskoztak illetékes helyen. Beavatott részről közlik, hogy ezeken a konferenciákon többek között megvitatták a romániai kereskedelmi szerződés esetleges megújításának ügyét és a magyar koronájára déknak a párisi tőzsdén való jegyzését.

A néppárt értekezlete. A néppárt ma este hét órakor gróf Zichy Nándor elnöklete alatt értekezletet tartott. Az értekezleten az elnök bejelentette, hogy Hencz Károly orsz. képviselő levelet intézett hozzá, amelyben képviselőházi jegyzőségéről lemond, jelezve egyúttal azt is, hogy hasonló tartalmu levelet intézett a képviselőház elnökségéhez is. Az értekezlet ezt tudomásul vette és fenntartotta tegnapi jelölését, vagyis újból Sztracsányi orsz. képviselőt jelölte. Ezután több apróbb párt-ügyet intéztek el.

Alakulások.

— A két Ház ülése. —

Budapest, április 29.

Királyi kéziratral ma nyitották meg az országgyűlés mindkét házának második ülészakát. A szokásos formalitások között történt meg ez; s csak az a gondolat vonta be a megnyitást némi ünnepélyességgel, hogy ez az az ülészak, melyben már az új házszabályok fogják diri-gálni a tárgyalás menetét. A képviselőházban két alelnököt, jegyzőket és háznagyot választottak. A régieket választották meg; csak éppen a horvát Popovics Dusan nevét törölték a jegyzői listából és Dudits Endre nevét írták helyébe. A főrendiház szintén az ülészak tisztikarát alakította meg. A képviselőház ülésének elején a miniszterelnök az összes visszavont törvényjavaslatokat újból benyújtotta. Az ülés végén az interpellációkat terjesztették elő.

Nagy György a külügyminiszternek azt a nyilatkozatát tette szóvá, mely szerint Magyarországon politikusok külföldi hatalmasságokkal összeköttetésben lennének. Még néhány mellékkörülményt érintett interpellációjában, melyre a miniszterelnök nyomban válaszolt. Ismételte, amit a sajtó utján már Aehrenthal is megtett, hogy a külügyminiszter a neki imputált nyilatkozatot nem tette. Nem áll, hogy a külügyminiszter magyar ügyekbe avatkozott volna; a külügyminiszter szívében viseli a magyar érdekeket a maga hatáskörében. Bizonyos ágensnek nevének nyilvánosságra hozatalát is követelte Nagy György. A miniszterelnök erre azt felelte, hogy lehetetlen, mert bizonyos dolgokat nem lehet a nyilvánosság előtt szellőztetni. A kormányzásnak olyan árnyalatai is vannak, melyeket a közügy sérelme nélkül nem lehet akár-mikor kitalálni. Wekerle Sándor választát tudomásul vették. — Bozóky Árpád annak a kegy-díjnak a dolgában interpellált, melylyel a király a darabont-kormány volt tisztviselőit megaján-dékozta. Választ nem kapott. Második interpellációjában a nemzetiségi törvény eltörlését kö-vetelte Bozóky Árpád. — Báró Bánffy Dezső a belügyminiszternek azt a rendeletét tette szóvá, melylyel Sopron város egyik határoza-tát megsemmisítve, megengedte, hogy a város tisztviselői németül is referáljanak. Bánffy azt akarta, hogy a belügyminiszter helyezze hatá-lyon kívül rendeletét. Interpellációját bőven megokolta, de valami nagy érdeklődést nem keltett, mert tudták, hogy Andrássy nem fog ma válaszolni.

Részletes tudósításunk ez:

I.

A képviselőház ülése.

— Kezdődött d. e. tíz órakor. —

Elnök: Justh Gyula.

Jegyzők: Hammersberg László és Hentz Károly.

Az elnök: Megnyitja az ülést.

A jegyző fölolvassa a királyi kéziratot, amelylyel a király az országgyűlés harmadik ülészakát megnyitja.

Ezután a tisztikar választása következett.

A Ház az eddigi alelnököket újra megválasztotta. Návay Lajos 122, Rakovszky István 135 szava-zatot kapott. Háznagygyá Leszkay Gyulát, jegyző-kül Csizmazia Endrét, Hammersberg Lászlót, Raisz Aladárt, Szentkirályi Zoltánt, Hencz Károlyt, gróf Thoroczky Miklóst, Vertán Endrét, Zlinszky Istvánt és Dudits Endrét választották meg. A függetlenségi párt törölte a listából a horvát Popovits Dusan nevét és helyette Dudits Endrét jelölte jegyzőnek. Popovits csupán ötven szavazatot kapott.

Az elnök jelenti, hogy Béla Henrik képviselőt végleg igazolták. Bejelenti, hogy Samassa János le-mondott mandátumáról.

Az újból beterjesztett javaslatok.

Wekerle Sándor miniszterelnök előadja, hogy a házszabály revíziója előtt a kormány az összes javas-

latokat visszavonta. Most e javaslatokat, valamennyit újra beterjeszti és kéri utasítsák az illetékes bizottságokhoz.

Az elnök fölöslegesnek tartja e javaslatok újabb kinyomatását.

Szász József úgy tudja, hogy az adóreformot módosították s ezért e javaslat kinyomatását kéri.

Wekerle Sándor miniszterelnök kijelenti, hogy az adóreformban tesz ugyan most módosításokat, de a javaslatot most változatlanul terjesztette be, tehát az újabb kinyomatás fölösleges.

Fölvesszük az indítványkönyvet. A Ház ki-mondja, hogy Maniu Gyula holnap okolja meg indít-ványát.

Bozóky Árpádnak is van indítványa az alelnöki fizetések eltörléséről. Az indítványt szintén holnap okolja meg.

Bozóky Árpád a kérvények tárgyalását kéri hol-napra kitűzni, mert több fontos kérvény van közöttük. A Ház azonban az elnök indítványa szerint a bizottságok választását tűzi ki napirendre.

Következtek az interpellációk.

Mit mondott a külügyminiszter?

Nagy György hivatkozik arra, hogy egyik újság szerint a külügyminiszter meggyanusította a parla-mentet azzal, hogy egyes képviselők külföldi fizetett ágenssekkel tartanak fenn összeköttetést. Ez a vád a külföldön is elhallatszott.

Farkasházy Zsigmond közbeszól.

Rakovszky István alelnök: Kérem, ne kegyes-kedjék az interpelláló szavának súlyát a saját súlyá-val öregebiteni. (Zajos derűtség.)

Nagy György: Aehrenthal gyanúsításait tisztázni kell. Aehrenthal tagadta, hogy Magyarországnak a gazdasági önállóságra joga volna; azután beleavatkozik a hadügyminiszter dolgába és a tisztí fizetés emelése mellett korteskedik. Fölvilágosítást kér a gyanúsításokról.

Wekerle Sándor miniszterelnök: T. képviselőház! (Halljuk! Halljuk!) Azt hiszem, senki sem fogja tölem kívánni azt, hogy egyes hírlapi közleményeknek czá-folatába bocsátkozzam és azokkal bővebben foglal-kozzam. (Helyeslés.) A t. képviselő ur egy kérdést intézett hozzám, amelyre, azt hiszem, talán megnyu-gtató választ szerezhetett volna ugyanannak a hírlap-nak közleményéből, amely hírlapnak közleménye alapján intézte hozzám a kérdést s talán nem téve-dek, ha azt állítom, hogy a t. képviselő urnak ön maga előtt sincs kételye adandó feleletéről. Maga jelezte, hogy az országnak általa képzelt megnyugtatósa vé-gett intézi hozzám ezt az interpellációt.

Válaszom röviden az, hogy Aehrenthal külügy-miniszter ur azokat a kifejezéseket, azokat az állítá-sokat nem használta, nem tette, nem mondotta, ame-lyeket neki imputáltak. És hogy ha egy kicsit hig-gadtan gondoljuk meg a dolgot, fel sem tételezhető az, hogy egy külügyminiszter ilyen értelemben nyil-takozhasson. Ez az érdemleges válaszom. (Helyes-lés.) A képviselő urnak megjegyzései közül egy pár észrevételre kell reflektálnom. (Halljuk! Halljuk!) Először is (Zaj. Elnök csenget.) azt állítani, mintha a külügyminiszter ur illetéktelenül beavatkoznék, akár a mi ügyeinkbe, akár a tisztí fizetésekbe, bo-csanatot kérek, ez a valósággal merőben ellenkezik.

Farkasházy Zsigmond: Targyalta a tisztí fizetés-rendezést?

Wekerle Sándor miniszterelnök: Természetes, hogy tárgyalta és tárgyalni is fogja, mert kötelessége tárgyalni, méltóztatik tudni. (Zaj a baloldalon.)

Bozóky Árpád: A kormány tudta nélkül.

Az elnök (csenget): Bozóky Árpád képviselő urat rendreutasítom. Méltóztatnék csendben lenni.

Wekerle Sándor miniszterelnök: De a miniszter-nek azt az egyéni jogát nem lehet kétségbevonni, az nem annyit jelent, hogy egyetértek vele egy, vagy más tekintetben, hanem azt a jogát egy miniszter-nek nem lehet kétségbevonni, hogy saját meggyőződését kifejezésre juttassa. (Helyeslés.) S annak megítélése, hogy mikor nem tudok vele egyetérteni s mikor ke-lteznek közöttünk e tekintetben differenzia, a t. képviselő ur engedi meg, ez ismét az én egyéni meg-győződésem körébe tartozik. (Élénk helyeslés. Moz-gás balfelől.) Aki azt akarja, hogy alkotmányos mi-niszterek legyenek, az ne vonja el tőlük azt a jogot, hogy bizonyos kérdésekben saját véleményüket nyil-váníthassák. Csak konstataállatom, hogy a külügymi-niszter ur nemcsak nem avatkozik a mi ügyeinkbe, hanem a legkényesebb figyelemmel óvakodik még csak a színezetétől is annak, mintha ő a mi ügyeinkbe beavatkoznék.

Hasonlóképp azt az igazolandó vádat sem hagy-hatom megjegyzés nélkül, hogy követségünket álta-lában gyanúsítják, azzal a váddal illetik, mintha a magyar érdekeket nem képviselnék. Különösen nem áll ez a bucaresti követségre nézve, amely a legna-gyobb odaadással képviseli ott a magyar érdekeket úgy a korábbi követ, mint a mostani és az összes személyzet.

A t. képviselő ur még egy kérdést intéz hozzám (Halljuk! Halljuk!), hogy vannak-e a magyar köz-életben nem tudom miféle ágenssek, akik itt szerepet játszanak. Minden közelében vannak olyanok, akik külföldi összeköttetésben vannak de engedi meg a képviselő ur, arra mi nem szolgáltunk rá és még a

jogosság színezetével sem bír az a figyelmeztetés, hogy éberebben örködünk a meg nem engedett kül-földi összeköttetések terén. Bizza azt reánk a t. kép-viselő ur (Ellentmondások balfelől), mi ebben a te-kintetben teljesítjük kötelességünket. Igen szomorú lenne, ha úgy akarnók azt teljesíteni, hogy itt a nagy nyilvánosság előtt pertraktáljunk ilyen kérdéseket (Helyeslés), higye el a t. képviselő ur, hogy az utolsó falu érdekeit sem lehetne így megvédeni, nem ezét az államét. (Élénk helyeslés.) Ez a válaszom (Helyeslés.)

A választ Nagy György ellenzése után, a Ház tudomásul veszi.

Bozóky Árpád a darabontok kegydíjáról inter-pellál.

Nagy György: A darabont mind gazember!

Az elnök rendreutasítja.

Nagy György: Minden darabont gazember!

Az elnök újra rendreutasítja.

Nagy György: Nem bánom én, ha ötvenszer is rendreutasít, mégis gazember minden darabont.

Bozóky azt kérdezi a miniszterelnöktől, van-e tudomása arról, hogy a király a darabontoknak kegydíjat ad és ha tudta nélkül történt a díjazás, hajlandó-e levonni a konzekvenciákat?

Az interpellációt kiadták a miniszternek.

A soproni nyelvrendelet.

Báró Bánffy Dezső interpellált ezután a soproni nyelvrendelet ismeretes ügyében. Azt kellene kér-deznie Andrássytól, hogy igaz-e a sérelmes rendelet újsághíre? Miután tudomására jutott, hogy a kor-mánynak az a megállapodása, hogy interpelláció-jára Andrássy ma ne feleljen, nem terjeszkedik ki részletesen, mert olybá tűnnék felszólalása, mintha a miniszternek ez ügyben tett újságnyelvnyilatkozataival polemizálna. Ugy látszik, hogy a miniszter nyelv-rendeletének alapjául a soproni törvényhatóság egy szabályrendelete szolgált. Ne gondolja azonban senki, hogy a hazafias soproni németek kedvéért rést lehessen ütni a törvényben. Ilyen kérdésnél nem le-het, hogy a törvényt kiterjesztően magyarazzuk, mert ezzel a nemzeti állam kiépítése lesz veszé-lyeztetve. Ugy tartja, hogy a miniszter rosszul ér-telmezte a soproni szabályrendeletet, amely a tár-gyalási nyelvnek kétféleségéről szól. Nem fogadja el azt az álláspontot sem, amely szerint a régi szokást kellett itt respektálni.

Kedvezményeket nem lehet senkinek sem adni. Mád ha a miniszter válaszolni fog neki, egy Ber-linből kapott levelet is felolvass, amelyből meg fog-ják tudni, hogy a magyarbarát németek hogyan képviselik a magyar nemzeti állam kiépítését. Azt hiszi, hogy a miniszter rendelete nem felel meg a nemzetiségi törvénynek. Kérdi, nem tartja-e szük-ségesnek a belügyminiszter, hogy a soproni nyelv-rendeletét hatályon kívül helyezze?

Az interpellációt kiadták a miniszternek.

Bozóky Árpád újabb interpellációjában a nem-zetiségi törvény eltörlését kívánja.

A többi interpelláló elhalasztotta felszólalását.

Az ülés délután két órakor véget ért.

II.

A főrendiház ülése.

— Kezdődött déli 12 órakor. —

Elnök: Gróf Dessewffy Aurél.

Jegyzők: Almásy Imre és Széchényi Viktor.

Az elnök: Megnyitja az ülést.

A harmadik ülészakot megnyitó királyi leiratot gróf Széchényi Viktor jegyző olvasta föl. A főrendek a leirat fölolvását állva hallgatták meg.

A megalakulás következett: a háznagy, a jegy-zők és a bizottságok megválasztása. Háznagygyá is-mét báró Rudnyánszky Józsefet választotta meg. Jegyzőkké: gróf Almásy Imrét és gróf Csekonic Sándort, gróf Degenfeld Pált, Hertelendy Ferenczet, gróf Széchényi Bertalant, gróf Széchényi Viktort, gróf Vigyázó Ferenczet és gróf Zichy Rafaelt választották meg.

A bizottságok szintén nem változtak.

Az elnöki előterjesztések során meleg hangon parentálta el gróf Dessewffy Aurél elnök gróf Wenk-heim Henriket.

Gróf Teleki József letette az esküt, mint a leg-felsőbb fegyelmi bíróság tagja.

A mai ülés jegyzőkönyvét hitelesítették és ezzel az ülés véget is ért fél egy órakor.

Budapest, április 29.

A képviselőház munkarendje. A képviselőház ezen a héten pénteken és szombaton nem tart ülést, a jövő hétfőn pedig csak formális ülést tart a bizott-sági jelentések átvétele céljából. Kedden a mentelmi ügyeket intézik el, szerdán pedig megkezdik a költ-ségvetés tárgyalását.

A nemzetiségiük értekezlete. A nemzetiségiük ma délután öt órakor értekezletre gyűltek össze, melyen azonban érdemleges határozatokat nem hoztak. Töb-ben ugyanis még nem érkeztek a fővárosba és azért

az értekezleten megjelent képviselők csak a politikai helyzet feszelen megbeszélésére szorítottak. A jövő hét elején tartják meg az értekezletet, melyben a költségvetési vitában tanúsítandó magatartást fogják megállapítani.

A horvát helyzet. A képviselőház megnyitására a horvát képviselők közül többen feljöttek Budapestre. A választások előtt értésére adták a többségi pártoknak, hogy eddigi helyeikre a tisztikarban és a bizottságokban ezután is reflektálnak, de a függetlenségi párt Popovics Dusánt mégis kibuktatta a jegyzőségből, helyette Dudits Endrét választva meg.

Zágrábról jelentik: A horvát-szerb koalíció leg-erősebb frakciója, a horvát jogpárt, ma a következő kommunikét teszi közzé:

A horvát jogpárt a legerélyesebben elítéli mind-ama rágalmatokat és denuncziációkat, amelyekkel a szerb önálló pártot hazaárulónak és antidinasztikusnak igyekeznek feltüntetni. A horvát jogpárt elkese-redeve báró Rauch Pál, a magyar exponens és társa-ságának erőszakos és törvénytelen cselekedetein, őket a leghatározottabban elítéli és a politikai és szemé-lyes boszu összes áldozatai iránt tiszteletét fejezi ki. A párt kötelezi magát, hogy a nemzet, a becsület és a törvényes jogok nevében mindaddig folytatja a harcot, míg mindenki számára teljes elégtételt sze-rez, valamint amíg a nyers erő és a vakmerő tör-vénysértést ki nem küszöböli a jelenleg súlyos meg-próbáltatást szenvedő horvát nemzetből. A horvát jogpárt a horvát-szerb koalíció kebelében egyönte-tően és a legnagyobb határozottsággal fog küzdeni a magyar hatalom és ugynevezett horvátországi ex-pონenseinek erőszakos és önkényes ténykedései ellen. E küzdelmet, egyetértve az összes többi pártokkal, addig folytatja, míg ki nem vívja a horvát királyság-nak a történelem és a pozitív törvények, valamint a királyi eskü által biztosított egyenjogúságát és sza-badságát.

Surmin egyetemi tanár nyugdíjaztatása óriási izgalmat keltett az egész városban. Az egyetemi hall-gatók ma délelőtt az egyetemi épületben gyűlést tar-tottak és elhatározták, hogy amíg Surminnak meg-felelő elégtételt nem adnak, addig az előadások láto-gatását beszüntetik. Az egyetem tanári kara szolida-ritást vállal a diáksággal és az előadásokat a maguk részéről beszüntetik. A diákgyűlés szokatlan egyér-telműséggel hozta meg határozatát. A gyűlés után a diákság Surmin lakása elé vonult és lelkes ová-ciókban részesítette. Rendezavarás nem volt. Pedig ugy látszik, a hatóság exczezzusztól félt, mert a teg-napi napon 80 csendőrt konszignáltak a vidékről és a rendőrséget is megerősítették. Az egyetemi szená-tus memorandumot intéz a királyhoz és az ausztriai és magyar egyetemekhez, melyben tiltakoznak Sur-min nyugdíjaztatása ellen. Ugyanebben az ügyben vasárnap nagy népgyűlés lesz.

A horvát képviselők közül többen holnap haza-utaznak, szerdán azonban ismét visszatérnek, hogy a költségvetési vitában nagyobb mértékben részt-vegyenek. A költségvetési vitában ugyanis behatóan elő akarják terjeszteni sérelmeiket, nagyjában azon-ban a horvát képviselők várakozó álláspontot foglal-nak el. Amíg a magyar közvélemény — mondják a horvát képviselők — nem ismeri fel a helyzetet és amíg vakon bizik a mostani rendszer intézkedésében, addig a horvát képviselőknek nincs is reményük arra, hogy a velük szemben követett politikában változás állhatna be. A horvát képviselők utalnak arra, hogy a Starcevic-pártban beállott válság legjobban visz-szatükrözteti a Horvátországban uralkodó hangulatot, mely ma a koalíciónak kedvezőbb, mint valaha.

Bécsi tudósítónk jelentése szerint a reichsrathi horvát képviselők körében beszélnek, hogy azon az utolsó tanácskozáson, amely báró Aehrenthal közös külügyminiszter és báró Rauch horvát bán között végbement, nemcsak a bán lovagias ügyéről, hanem a horvátországi püspöki állások betöltésének kérdéséről is szó volt. Hir szerint a külügyminiszter abban állapodott meg a bánnal, hogy a horvátországi püspöki állások betöltésének kérdése addig függőben fog maradni, míg a rend véglegesen helyre nem áll Horvátországban.

Az önálló bankért. Háromszékvármegye ma tar-tott közgyűlésén a dr. Szacsavay Gyula és társai benyújtott indítványára, a dr. Ferenczy Géza orsz. képviselő támogató felszólalása után egyhan-gulag kimondotta, hogy az önálló nemzeti bank fel-állításához ragaszkodik, annak 1911. január 1-ére lé-

tesítését kívánja s e tárgyban a kormányhoz és tör-vényhozáshoz felír.

A kecskeméti Szappanos ellen. A kecskeméti felsőkerületi függetlenségi és 48-as párt rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen tudomásul vették Szap-panos István orsz. képviselőnek mint pártelnöknek lemondását és egyben újra megalakították az elnök-ség tisztikarát és a választmányt. Elnökké Garzó Béla ref. gimn. tanárt, alelnökké Bóka Papp Zsig-mondot és Héjjas Istvánt választották.

A szabadalvópárt föltámadása. Ezen a czimen ma egy röpirat jelent meg, amely azt fejtegeti, hogy a szabadalvú párt már formális bukása előtt is meg volt halva. Természetes örököse a függetlenségi párt, amely a kormányképesnek bizonyult, melynek kor-mányra is kell jutnia és alkotmányos uton megva-lósítania a maga törekvéseit.

Székesfehérváriak a kormányról. Abból az alká-lomból, hogy a dunántúli Dalos Szövetség a pünkösdi ünnepen Székesfehérvárról nagyszabású dalosver-senyt rendez, ma délelőtt gróf Széchenyi Viktor főispán és dr. Saára Gyula országgyűlési képvé-selő vezetésével Székesfehérvárról küldöttség tiszte-lettel dr. Wekerle Sándor miniszterelnöknel, to-vábbá dr. Günther Antal igazságügyminiszternél, hogy őket a dalosversenyre meghívják. A miniszter-elnök támogatását helyezte kilátásba, az igazságügy-miniszter pedig örömmel ígérte meg, hogy mindent el fog követni arra, hogy ez alkalommal szülőváro-sában megjelenhessen.

A házini mandátum. A múlt évben Bazinban tudvalevőleg Ivánka Milánt választották meg tót nemzetiségi programmal Dömötör Mihály néppártival szemben. A kisebbségben maradt Döm-ötör-párt panaszzal támadta meg a mandátumot, mert a nemzetiségiek a választás alkalmával több visszaélést követtek el és erőszakos uton vitték diadalra jelöltjüket. A képviselőház 1907 július 11-én vizsgáló-biztost küldött ki a helyszínére az ügy meg-vizsgálására. A vizsgáló-biztos, Buza Barna orsz. képviselő az ősz folyamán nagyarányú tanukihallga-tásokat eszközölt Bazinban és a régóta húzódo vá-lasztási ügy aktáiról a harmadik ülészak elején fog jelentést tenni a képviselőháznak.

KÜLFÖLD.

Bülów Velenczében. Giolitti miniszterelnök dél-előtt 11 órakor a Hotel Britannia-ba ment Bülów her-czeg birodalmi kancellár meglátogatására. Délután 1 órakor az említett szállodában bizalmas dejeuner volt, amelyen Bülów herczegen és Giolitti miniszter-elnökön kívül Blazerna szenátor, a velencei prefek-tus és Rossi, Giolitti magántitkára is résztvettek.

Törvény az agkori ellátásról. Az angol kor-mány a költségvetés tárgyalásának befejezése után korszakalkotó törvényjavaslatot fog a képviselőház elé terjeszteni az agkori ellátásról. Ezen javaslat szerint minden angol állampolgár, aki betöltötte 68. életévét és hetenkint 10 shillingnél (10 koronánál) ke-vesebb jövedelemmel bír, az államkincstártól heti 5 shilling ellátásra tarthat igényt, anélkül, hogy életében bármit kellene befizetnie erre a czélra. A törvény életbeléptetése után az első évben valószínűleg 37 millió koronával fogja megterhelni az államkincstárt.

A pápa és a lengyelek. A pápa tegnapelőtt nagy-számu porosz-lengyel zarándokot fogadott, akiknek vezetőjük Likowski felszentelt püspök volt. Ez egy hódoló feliratot olvasott fel a pápa előtt. A pápa szí-vélyesen megköszönte a lengyelek hódolatát és így szólt hozzájuk:

— A családban az apa azt a gyermekét szereti legjobban, amelyik legtöbbet szenved. Ezért szeret-tek én titeket, lengyeleket, egészen különös szeretet-tel. Ismerem a ti ragaszkodástokat az egyházhoz és tudom, hogy annak mindig hű fiait lesztek!

A pápának ez az állásfoglalása a porosz-len-gyelek mellett nagy feltűnést keltett.

Az afrikai fegyverhasználat. Brüsszelben az af-rikai fegyverhasználatra vonatkozó határozmányok revizióját célzó nemzetközi konferenciát D'Avignon külügyminiszter ma délután üdvözlő beszéddel me-gnyitotta. Képviselve van az értekezleten tizennégy állam és pedig Német-, Angol-, Francia-, Olasz-, Orosz-, Svéd-, Török- és Spanyolország, valamint Belgium, a Kongó-állam, az Északamerikai Egyesült-Államok, Portugália, Hollandia és Liberia.

A francziák veresége. Kazablankai jelentések szerint a Dar Ben Mammed mellett történt csatában a francziák nagyobb vereséget szenvedtek és sietve el kellett vonulniok a Mdagra-törzs területéről. Mulej Hafid mehallája nem vett részt az ütközetben. Habár az aratás még nem kezdődött, a Mdagra-törzs terü-letén és annak környékén benszülöttekből álló erős fegyveres csapatokat vonnak össze. Ezek csak az aratás befejezését akarják bevárni, hogy azután vé-get vessenek a francziák előnyomulásának. Ez ma-gyarazza a francziák fokozott előkészületeit.

Tangeri táviratok híradása szerint Mulej Hafid békekövetei, akik utban vannak Párisba és Londonba, egy Franciaország, Anglia és Marokkó közt kötött szerződést visznek magukkal, amelyet a marakesi levéltárban találtak. Ebben a szerződésben, mely állítólag még hatályban van, Anglia és Franciaor-szág kötelezték magukat arra, hogy Marokkót a szá-razföldön nem támadják meg mindaddig, míg Ma-rokkó flottát nem épített.

Raisuli megöletéséről érkezett híreket ma meg-czáfolják. Legújabb táviratok szerint Raisuli ugyan orvtámadás áldozata lett, de nem gyilkolták meg. Lesből több puskalövést tettek rá, de Raisuli csak könnyen sebesült meg. A támadás az Elkmes-törzs boszumíve volt, mert ez a törzs nagyon el van ke-seredve amiatt, hogy Raisuli azt a váltságdíjat, ame-lyet Maclean kalé szabadonbocsátásáért kapott, tel-jes összegben zsebrevágta és abból másnak semmit sem juttatott.

Keresetképtelen katonák ellátása. Az osztrák véderő-bizottság ma délelőtt a katonai szolgálatban keresetképtelenné lett legénység ellátásának ügyét tárgyalta. A vita folyamán Georgi landwehrminiszter kijelentette, hogy mint tisztnek, neki is igen szívé-n fekszik az invalidusok és ezek családtagjainak sorsa. Reuter osztálytanácsos közli, hogy a hadügymi-nisztérium már mindkét kormányt megfontolás és állásfoglalás czéljából tervezetet küldött meg az arra szoruló katonák ellátása tekintetében. Ily törvényt azonban csak az általános rokkantbiztosítással ka-pcsolatban lehet bizonyára megfontolás tárgyává tenni. Végül öt-tagu albizottságot küldött ki a bizottság a tényleges katonai szolgálat folyamán keresetképte-lenné vált katonák és azok családjaiknak ellátására vonatkozó törvénytervezet kidolgozására. Ezenfelül határozattá emelte a bizottság Schumayer bizottsági tag azon javaslatát, amely felszólítja a kormányt, hogy minél rövidebb idő alatt törvényjavaslatot nyújtson be a hadgyakorlatok végzése alkalmával szerencsétlenül járt katonák vagy ezek családta-gjainak ellátása ügyében.

TÁVIRATOK.

Portugál nemzeti ünnep.

Lisszabon, április 29. Az alkotmányos szabadság 82. évfordulója alkalmából az udvari gyászt felfüg-gesztették. A szabadság ünnepét országsszerte meg-ülték. Manuel király személyesen megjelent a kortez ülésén, hova lovas-század kíséretében diszkocsin ment. A közönség tiszteletteljes ovációi közt inczi-dens nélkül tért vissza a kastélyba. A hölgyek ken-dőiket lobogtatták a király felé, ki mosolyogva fo-gadta az üdvözlést. Este a város ki volt világítva, katonai zenekarok járták be a város utcáit

Közgazdasági táviratok.

	Newyork.	ápr. 28.	ápr. 29.
Buza	locobuza	107 ³ / ₈	108
	májusra	105 ³ / ₈	106 ¹ / ₈
	júliusra	95 ⁵ / ₈	96 ⁵ / ₈
Tengeri	szeptemberre	—	—
	májusra	75 ³ / ₄	76 ¹ / ₄
	júliusra	71 ³ / ₄	72 ³ / ₄
Csikagó.	májusra	96 ⁷ / ₈	97 ³ / ₄
	júliusra	86 ⁷ / ₈	87 ³ / ₈
	májusra	66 ¹ / ₄	67 ¹ / ₈

New-York, ápr. 29. Gyapot New-Yorkban helyben —.00 (10.— tegnap), gyapot májusra —. (8.08), gyapot júliusra —. (8.20), gyapot New-Orleansban helyb. —. (10¹⁰/₁₆), petroleum stand withe New-York-ban 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Refined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78). Csikagó, április 29. (Zárlat.) Zsir májusra 8.37 (tegnap 8.07), zsir júliusra 8.57 (tegnap 8.30), sza-lonna short clear. 7.37 (tegnap 7.37), sertészsír júliusra 13.12 (tegnap 12.92).

A nagy pör.

— A Polónyi-Lengyel főtárgyalás. —

Budapest, április 29.

Amint a napok telnek s a bíróság a bizonyítás anyagába jobban belemélyed, érdekességben csak gazdagodik az a nagy pör, melyet Polónyi Géza és Lengyel Zoltán viselnek egymás ellen a budapesti esküdtek előtt. Most már az egész bizonyítási anyag kibontakozott s a vád és védelem minden talpalatnyi támasztó pontért vívott tusája állandó izgalomban tartja a hallgatóságot. Ma a Cséry-ügy, a Gschwindt-ügy, a dunai rakodó és a villamos-társaságok ügye egyaránt foglalkoztatta a bíróságot s a tanúk egész serege vonult föl a bíróság előtt. Heltai Ferencz kétszer is kihallgatták, rajta kívül sorra kerültek: Kempner Miklós könyvszakértő, Cséry Lajos, Fischer Ignác, Cséryék volt alkalmazottja. A délutáni tárgyalás kiemelkedő mozzanata Sándor Pál kihallgatása volt, akit két órán keresztül faggattak a bíróság.

A tárgyalás nyugodt menetét ma is megzavarták izgalmas incidensek, sőt délután megzörtént, hogy az elnöknek az egyik karzatot, melyből az országgyűlési képviselők tulságosan hangosan kritizálták az elnököt, ki kellett üríteni. A függetlenségi pártban — amint erről lapunk más helyén hozunk értesítést — élénken pertraktáltak ezt az esetet.

A Polónyi-ügy izgalmai különben ma átcsaptak a fővárosi közgyűlésre is, ahol nagy izgalommal tárgyalták az egyik tanúnak azt a kijelentését, mely arra vonatkozott, hogy a fővárosi bizottsági tagok olyan ügyekben is föl szoktak szólalni a főváros közgyűlésén, amelyeket mint ügyvédek képviselnek.

A délelőtti tárgyalás.

Zsitvay Leó törvényszéki elnök háromnegyed tíz órakor nyitotta meg ma a tárgyalást. A bíróság folytatta a bizonyító eljárást.

A városi villamos.

A bíróság arra a vádra vonatkozól, hogy Polónyi a városi villamos vasút érdekében, amelynek jogi megbízottja volt, a városnál mint bizottsági tag buzgólkodott, kihallgatja Heltai Ferenczet.

Heltai Ferencz elmondja, hogy Halmos János egyszer a főváros közgyűlésén azt mondta Preyer Hugónak, hogy Polónyi délután felszólalt egy olyan ügyben, amelyben délelőtt nála beadványt adott be. Hogy Halmos ezt a nyilatkozatot tette, arról a tanu csak az újságokból s Halmos későbbi közléséből tud.

Az elnök: Mit mondott Halmos: milyen ügyre célzott?

A tanu: A közuti vasut egy ügyére. Az ügyész kérdésre azt mondja a tanu, hogy Halmos még azt is mondotta, hogy a budapesti közuti vasut sztrájkja dolgában adta be Polónyi a kérést a városnak.

Az ügyész: A magánvádoló ur, mint igazságügyminiszter önnek egy ügyben kedvezőtlen véleményét adott. Mikor értesült ön erről?

A tanu: Komlóssal történt beszélgetésünk előtt erről nem tudtam. Tartalmára később sem voltam kíváncsi.

A védő kérdésére elmondja ezután a tanu, hogy a közuti vasut átalakítása dolgában 1895-ben két párt alakult a fővárosnál: egyiket a tanu vezette, ennek az volt az álláspontja, hogy a tanács javaslatát támogatni kell. A másik párt, amelynek Polónyi és Kasics Péter volt a vezére, hevesen támadta ezt az álláspontot, noha a kettő között valami nagy érdemi ellentét nem volt. A harc igen szenvedelmes volt s nagy részt vett benne Polónyi Géza is. A tanu emlékszik rá, hogy Polónyi 1899-ben, de még előbb is, a főváros majd minden közgyűlésén szenvedelmes hangon beszédeket mondott a vasutak ellen.

A védő: A tanu ur is felszólalt?

A tanu: Valószínű, mert mikor Polónyi ur felszólalt, én is majd mindig felszólaltam.

A védő: Polónyi Géza 1899-ben a hávösvölgyi vasut dolgában is felszólalt?

A tanu: Igen s hevesen támadta a kereskedelmi minisztert és a társaságot.

A védő: Emlékszik-e arra, hogy 1901-ben egy közgyűlésen Polónyi két beszédet is mondott s ezek egyikében azt mondta, hogy immár meghajlik a többség előtt s belenyugszik, hogy a Kossuth Lajos-utcában a föld szintjén vezessenek vasutat.

A tanu: Az időre pontosan nem emlékszik, a

tényre igen, mert az akkoriban nem kis feltűnést keltett.

A védő: Emlékszik-e a tanu, hogy akkor a társalgóban közbeszéd tárgya volt, hogy Polónyinak ez az álláspont-változtatása azért történt, mert Jellinek kibékültek Polónyival, Jellinek Polónyit meglátogatta s az adóügyben megbízást s honoráriumot adott neki.

A tanu: Emlékszik. Ugy volt, mint a védő ur kérdi.

A védő: Aztán mindvégig szent lett a béke a társaság s Polónyi között?

A tanu: Igen.

Az ügyész: Határozottan emlékszik a tanu, hogy a főváros a Kossuth Lajos-utcai villamos vasut dolgában megváltoztatta álláspontját?

A tanu: Igen.

Az ügyész: Biztosan emlékszik, hogy Polónyi még a közgyűlési újabb határozat előtt változtatta meg a véleményét?

A tanu: Erre nem emlékszem határozottan.

Az ügyész: Nem tudja, hogy Polónyi a közgyűlés második határozata után mondotta, hogy meghajlik a határozat előtt? Talál ön abban valamit, ha valaki egy meghozott határozat előtt meghajlik?

Az elnök: Erre ne tessék felelni.

Polónyi Géza: Azt mondtam-e akkor, hogy megváltoztatom álláspontomat, vagy azt, hogy mindenesetre meghajlok a többség határozata előtt?

A tanu: Erre nem emlékszik, mert ez a nüánsz rá nézve nem fontos.

Polónyi Géza ezután tüzetesebb meghatározást kér a tanutól, hogy milyen volt az ő (Polónyi) álláspontja a közuti vasut dolgában, de a tanu erről nem tud nyilatkozni.

Polónyi ezután azt kérdi, 1901. óta volt-e fontosabb ügye a villamos vasutnak a város előtt?

A tanu erre nem emlékszik határozottan, csak annyit mondhat, hogy mióta Polónyi a támadásait megszüntette, a társaság ügyei simán mentek a városnál.

Polónyi még több kérdést tesz a tanuhoz, de az elnök megtiltja, hogy azokra feleljen.

A védő kérdés ezután a tanu s hosszasan elmondja az 1901-iki közgyűlési határozat történetét.

Az elnök: Ez ugyancsak hosszú kérdés.

A védő ezután tovább fűzi kérdéseit, de a tanu határozott feleletet nem igen tud adni, hogyan történt Polónyinak állítólagos nézetváltoztatása.

Polónyi Géza kérdi a tanutól, miért nem épült ki még most sem a Kossuth Lajos-utcai villamos vasut?

A tanu: Azért nem, mert a társaság a főváros feltételeit nem fogadta el. Azt hiszi, nem is lesz soha megépítve, mert aligha lesz kormány, amely az engedelmet megadja.

A könyvszakértő.

A bíróság ezután kihallgatta Kempner Miklós állandó könyvszakértőt. Az elnök a kezébe adja a társaság elszámoló könyvének azt a lapját, amelyen az 1895-ről a tizezer forint provízió van elkönyvelve. A kérdés az, vajon kimerítően fontos-e a társaság följegyzése?

A szakértő a följegyzést hiányosnak mondja: ám ezek a hiányok nem bizonyítják, hogy a províziót nem a hajóügyben fizették ki. A tizezer forint provízió egy millió értékű hajók elárulásának felel meg. Egy vontató hajó ára öt-negyvenezer forint közt ingadozik. A társaság könyveiben egy ilyen nagy üzletnek persze nyomának kell lenni.

Az elnök: Lehet-e a társaság könyvelőjét azzal gyanúsítani, hogy ezzel a hiányos följegyzéssel egy diszkrét tételt karcolt elpalástolni?

A szakértő: Nem is lehet, hogy ez a följegyzés valódi legyen.

Az elnök: Az az állítás merült föl, hogy ezt a tizezer forint províziót egy másik hajóstársaság elnöke kapta; lehetséges ez?

A szakértő: Nagyon lehetséges. Sokszor előfordul, különösen a Dunagőzhajós társaság részéről, hogy kisebb hajóstársaságokat magába olvaszt.

A védő előterjesztéseket kíván tenni a kérdések korlátozásáról.

Az elnök: Ez az én dolgom.

A védő semmisségi panaszt jelent be.

Az ügyész: Kéri, rendelje el a bíróság Bauer Vilmos vallomásának a könyvelésre vonatkozó részét, mert hiszen a szakértő csak adatok alapján szólhat szabatosan hozzá a kérdéshez.

Az elnök: Bauer följegyzései nincsenek az iratoknál.

Az ügyész: Boesánatot kérek, az iratok 117-ik csomójában vannak.

A védő megjegyzi, hogy ezek az adatok a királyi ügyész által a vádlott tudta nélkül beszerzett Smarda-féle iratok közt vannak. Tiltakozik azok felolvasása ellen és semmisségi panaszt jelent be azért, mert az elnök nem létező bizonyítékokról tett kérdést a szakértőhöz, a Smarda-féle bombának semmi jelentőséget nem tulajdonít, annál kevésbé, mert a Dunagőzhajós társaság könyvei nem hitelesek. A védelem új bizonyítékokat kíván előterjeszteni arról, hogy a társaság abban az ügyben más bizottsági tagokat is vagyoni haszon kínálásával igyekezett megnyerni.

Az elnök: A védő egész fölszólalása alaptala volt. A bejelentett semmisségi panaszt visszautasítja mert az elnök intézkedése ellen semmisségi panaszt tenni nem lehet.

Polónyi Géza: Kívánatos, hogy a bíróság mindent megtegyen, ami az igazság kiderítéséhez szükséges. Be kell tehát mindent szerezni, ami az igazságot kiderítheti; minden könyvet, minden följegyzést beszerezni s minden tanut kihallgatni. Hogy a védelem távollevő személyek gyanúsításával akar bizonyítani, hogy ez lehetséges-e, annak eldöntését a bíróságra bizza.

A védő felszólalása után az elnök kijelenti, hogy a távollevőket a védő gyanúsításaival szemben meg fogja védelmezni.

A vádlott: A magánvádoló és a királyi ügyész félre akarja vezetni a bíróságot. Ő soha se állította, hogy a Polónyi-féle tizezer forintos províziót a társaság könyveiben elkönyvelték. Hosszan és szenvedelmesen beszél arról s az elnök háromszori figyelemztetés után megvonja tőle a szót.

A védő kérdéseire Kempner Miklós szakértő lehetségesnek mondja, hogy egy, tizezer forint províziós tétel burkoltan könyveltessék el.

Az esküdtek kérdése után a vádlott kérdésére azt feleli a szakértő, hogy akármilyen nagy ur volt Ullmann, neki minden kiadásról utalványt kellett adnia. Hogy egy 1895. decemberi kiadást 1895. április 15-iki dátummal könyveljenek el, ezt nagyon lehetségesnek mondja a szakértő.

Az ügyész újra sürgeti, hogy a bíróság az összes könyvelési adatokat közölje a szakértővel, mert csak így tehet határozott kijelentéseket.

A bíróság az ügyész kérését ez idő szerint nem teljesíti s a végleges döntést későbbre halasztja. (Tíz perc szünet után)

az elnök bejelenti, hogy Smarda János Baptiszt bécsi királyi kereskedelmi tanácsos táviratban kéri, hogy a tárgyalásra idézzék meg s hallgassák ki. A bíróság erről később fog határozni.

A bíróság most áttér a Cséry-féle ügy tárgyalására.

A Cséry-ügy.

Fischer Ignác 54 éves szövetkezeti igazgató az első tanu, aki a Cséry-féle szemétfuvarozó vállalatnál volt alkalmazva.

Az elnök kérdésére vallja a tanu, hogy a vállalat a fiatal Cséryé volt; az öreg pénzt adott neki. Polónyi Géza a család ügyvédje nem volt; ellenben ügyvédje volt a vállalatnak. A tanu többször volt Polónyinál informálás végett.

— Mik voltak itt az ügyvédi föladatak? Voltak pörök?

— Nem, csak közigazgatási dolgok. Arról volt szó, hogy a vállalatot elnyerjék a várostól.

— A beadványokat is Polónyi készítette?

— Ezt közvetlenül nem tudja.

— Az öreg ur egyszer nagyobb költségjegyzéket kapott Polónyitól, ami miatt panaszkodott?

— Igen. Azt mondta: Látja Fischer, ezt is a fiamnak kellene megfizetnie.

— Mekkora volt az összeg?

— Kilencezzer néhány forintnak mondta az öreg ur.

Az ügyész: Van tudomása róla, hogy az apa és fia közt később vagyoni viszály merült föl?

A tanu: Ez való. Perre is mentek egymással.

— Ki volt az öreg Cséry ügyvédje?

— Polónyi Géza járt el, hogy egyezség jöjjön létre.

— Állíthatja-e, hogy abban a 9000 forintos költségjegyzékben ennek az eljárásnak a költsége is benne lett volna?

— Ezt nem tudja.

Az ügyész: Ön az a Fischer Ignác, aki 1896-ban vétkes bukás miatt 3 hónapra jogerősen el volt ítélve s büntetéséből harmadfél hónapot ki is töltött?

A tanu: Én.

Az elnök: Ennek a dolognak fölemlgetése ellenkezik a humanizmussal (Éljenzés.)

Polónyi Géza: Tud ön arról, hogy én 1891-92-ben a vállalat ügyvédje lettem volna?

— Nem tudok.

— Hogy én a családtól akkoriban egy krajczárt is kaptam volna?

— Erről mitsem tudok.

— Hogy a vállalat könyveiben barmió nagy ügyvédi honorárium föl van véve? A könyveket akkor ön vezette?

— Én vezettem; ilyen bejegyzés nem volt.

— Tudja azt, hogy később ön képviseltem az öreg Cséryt a fiával szemben, akinek ügyvédje Halász Frigyes volt?

— Ez így van.

— Az öreg Cséry kezességét vállalt a fiáért, ebből sok pere lett. Emlékszik, hogy ön ezekben az ügyekben tárgyalt velem?

— Emlékezem.

— Miből következett ön, hogy én a fiatal Csérynek ügyvédje voltam?

— Abból, hogy bizalmasan tárgyaltunk s ismételtén a képviselő urhoz küldöttek.

— Ki volt 1891-ben a konkurrens vállalat?

— A lajosmízei vasut. Tolnav állt mögötte

A tanu további részletekre nem emlékszik, csak arra, hogy a miniszter megemléskedett a közgyűlés határozatát, amely szerint a Lajosmizsei vasút kapta meg a vállalatot vagononként 5 forintért s árlejtésre utasította a fővárost, amelyen Cséryék kapták meg a vállalatot 1 frt 90 krajczárért vagononként.

Polónyi: Van-e tudomása arról, hogy a miniszter döntése után is Tolnaynak adta ki a főváros a vállalatot s csak harmadszorra kapta meg Cséry?

A tanu: Erről nem tudok semmit.

Polónyi: Hány iskolát végzett ön?

A tanu: Négy elemi s két kereskedelmi osztályt.

Polónyi: Mennyi fizetése van most?

Az elnök tilalmára a tanu erre nem felel.

A védő kérdéseire elmondja ezután a tanu, hogy az első vállalat idején többször járt Polónyinnál, a második idejében ritkábban. Polónyit a vállalat ügyvédjének tartott, egészen bizalmasan beszélt vele. Arra, hogy Polónyi Cséryék ügyében a közgyűlésen felszólalt volna, nem emlékszik. A sürü érintkezés mindig akkor volt Polónyival, amikor egy újabb vállalatról volt szó.

A vádlott: Tudja-e tanu, hogy Polónyi Cséryék egyezkedő pörében 5000 forint honoráriumot kapott?

A tanu: Nem.

Polónyi Géza: Nem volt ön ellen más büntető eljárás folyamatban?

— Nem.

— Könnyű testi sértés miatt.

— Nem emlékszem.

Az elnök: Ilyen gyanúsító kérdéseket nem engedhetek meg.

Polónyi Géza: Az iratok itt vannak róla. Vázsonyi Vilmos jelentette fel könnyű testi sértés miatt.

Vázsonyi Vilmos: Én rólam mondhatja, hogy a gályákról jövök, itt nem arról van szó, hogy velem mi volt, hanem hogy Lengyel Zoltán becsületes ember-e? Engem hiába gyanúsít tisztelt ur!

Következik újabb Cséry Lajos tanu kihallgatása.

Az elnök: Polónyi Géza ügyvédje volt az ön vállalatának?

— Nem volt.

— Sem megbízottja?

— Nem volt.

Az elnök: Ha talán a tanu ur nem akar vállalni, ezt kijelentheti.

A tanu: Én vállalni akarok.

Az elnök: Küldött ön valakit Polónyihoz, hogy vállalati ügyeiben eljárjon?

A tanu: Nem küldöttem.

Az elnök: Fischer Ignác, küldte önt Cséry ur Polónyihoz?

Fischer Ignác: Igen. Kérem nagyságos ur, ezt már a Polónyi ur is beismerte. (Mozgás.)

Cséry Lajos: Mint bizottsági tagot informáltattam őt is, többeket is, de mint ügyvédhez, vagy megbízotthoz sohase küldtem hozzá senkit. Ez meg-egyezik azzal, amit Fischer mond.

Az elnök: Adott ön valaha Polónyinnak pénzt vagy tiszteletdíjat?

Cséry Lajos: Soha sem kért, soha sem adtam. Az ügyész kérdéseire elmondja a tanu, hogy Polónyival ő maga is sokszor találkozott, beszélt vele, de pénzt soha sem adott neki.

Sárkány Lajos szavazó bírő: Az egyezségi pörben Polónyi önnel szemben az édesatyját képviselte?

A tanu: Igen.

— Mennyi volt az egyezés összege?

— Egmilliókétszázhetven ezer forint.

Polónyi Géza kérdéseire ezután elmondja a tanu a vállalatok történetét. A fuvarozási vállalat dolgában a felekezéseket maga a tanu készítette, azokról mással nem is beszélt. A tanu ajánlata tetemesen olcsóbb volt, mint a konkurrens Tolnayé. A 9000 forintos költségjegyzék a fuvarozási vállalat után 8-9 esztendővel készült.

Az elnök: Fischer ur azt mondta, három-négy évvel az öreg ur halála előtt. Összevág ez?

A tanu: Össze.

Polónyi Géza: Kellene-e a könyvekben nyomán lenni, ha nekem pénzt adtak volna?

A tanu: Mindenesetre.

Polónyi Géza: Emlékszik-e rá, hogy egyszer egy vadászfegyvert akart ajándékozni nekem? Mit válaszoltam akkor ön erre?

Az elnök: Erre a kérdésre ne feleljen!

Polónyi Géza: Ez nagyon fontos. Kérek bírói határozatot, a kérdést föltehetem-e? Mert azt akarom bizonyítani, hogy én erre ez feleltem: „Még ezt sem fogadom el tőled.”

Az elnök: A bíróság ebben a formában teszi föl a kérdést: Mint ügyvédet akarta ön Polónyit megajándékozni a fegyverrel?

A tanu: Nem.

Az elnök: Ezzel a dolog el van intézve.

A védő kérdéseire elmondja a tanu, hogy diszkrét kiadások a városi ügyekben lehettek s ezek úgy is kell, hogy elkönnyelve legyenek.

Polónyi Géza: Diszkrét kiadás czimén kaptam én valaha valamit a tanutól?

A tanu: Soha semmit.

Polónyi Géza: Fischer urat küldte-e valaha hozzám, mint ügyvédhez, hogy, valami beadványt készítsék?

— Soha.

A védő kérdéseire elmondja a tanu, hogy édes apja belvárosi bizottsági tag volt s Polónyi ő neki sem volt ügyvédje. A védő többi terjedelmes kérdéseire nem tud határozottan válaszolni; nem emlékszik.

Polónyi Géza: Ha van élő ember, aki az idősb Cséry könyveit vezette, vagy kiadásáról tudott, akár könyvelő, akár pénztáros, akár talán a veje, báró Dániel Ernő, kéri erről a tanut megkérdezni.

A tanu: Ha édesatyám adott volna Polónyinnak pénzt, erről nekem tudnom kellene. De édesatyám nem adott pénzt neki soha.

— Hát a kilenczezer forint? (Derütség.)

— Én az 1899 előtti időkről beszélek.

Az ügyész Fischer Ignác megesketését el- lenzi, mert Cséry Lajos vallomásával ellentétes.

Polónyi azért is ellenzi Fischer megesketését, mert vele szemben elfogult, továbbá, mert Heltai Ferencz szerezte be éppen most a városhoz 3900 forintos fizetéssel, ahol Fischert Vázsonyi meghallgatása után alkalmazták. (Mozgás.)

Az elnök: Ilyen eszközökkel dolgozik a főmágnavádó?

Polónyi Géza (indulatosan): Én ellenem dolgoznak ilyen eszközökkel. Az a kérdés, jogom van-e nyilatkozni, vagy sem?

Az elnök: Azt a saját belátására bízom.

Polónyi Géza: A más hangon tartott elnöki kijelentésre elállok attól, hogy most tegyem meg előterjesztésemet.

A védő kívánja Fischer megesketését. Polónyi valótlán eladására nem is válaszol. A tanu vallomása közt lényeges ellentét van; persze, senkisémet kényszeríthető, hogy olyanokat valljon, amik rá nézve ártalmasok. Az esküdtek dolga, hogy melyik vallomást látják kevésbé érdekelt forrásból eredőnek.

Az elnök: A vallomásokban lényeges eltérés nincs. Mindenki tudja legjobban, amit maga tesz. A bíróság elrendeli a tanuk megesketését.

A tanuk együttesen leteszik az esküt.

Tíz perc szünet után a bíróság Pető Sándor ügyvédet, országgyűlési képviselőt hallgatja ki. Pető a vizsgálóbíró előtt megtagadta a vallomást, mert mint ügyvédjelölt, Polónyi irodájában működött. Azt a vádtanács jóváhagyta. A védelem mégis kívánta beidézését.

Pető Sándor megismétli a vizsgálóbíró előtt tett nyilatkozatát azzal, hogy a büntető perrendtartás 205. szakasza is tiltja neki a vallomást.

Az ügyész nem ellenzi Pető kihallgatását, sőt egyenesen kéri.

Polónyi Géza: A maga részéről megadja a diszpenzációt a tanunak, sőt ha egyes felek dolgáról van szó, azoktól is haladéktalanul megszerzi a fölmentést. Kéri a tanu kihallgatását.

A védő a Cséry-féle ügyre nézve kéri a tanu kihallgatását.

Polónyi Géza: Mivel én újabb Cséry Lajosnak soha ügyvédje nem voltam, a tanut az ügyvédi rendtartás nem köti a vallomásában; határozottan kívánom, hogy kihallgassák.

Pető Sándor: Határozottan megtagadja a vallomást. Egyik fél se tulajdonítson ebből magának sikert vagy sikertelenséget. Kéri is a feleket, ne sürressék kihallgatását, mert neki az is nagyon kellemetlen, hogy ide ezítálták.

Lengyel Zoltán kijelenti, hogy Pető kihallgatásától eláll.

Az elnök: Mivel Pető beidézését a védelem kívánta, a vádlott e kijelentése után a tanut elbocsátja s délután háromnegyed két órakor a tárgyalás folytatását délután négy órára halasztja.

A délutáni tárgyalás.

Az elnök a folytatólagos tárgyalást megnyitja és jelenti, hogy Sándor Pál kihallgatásra jelentkezett. Ha a feleknek nincs kifogása ellene, ki fogjuk őt hallgatni a rakpart ügyében.

Tanu: Abban az időben, amikor a rakpart-bérlés ügyéről szó volt, a magyar fuvarhajtás társaság megalakulása úgy a fővárosnak, mint az országnak vitális érdeke volt. Engemet is felkértek, hogy lehetőleg segítsen elő az új társaság életbe-léptetését. Akkor történt, hogy a dunagőzhajózási társaság azért folyamodott a fővároshoz, hogy a rakpart bérlését 10-15 évre, vagy nem tudom, hány esztendőre uítsák meg vele. Polónyi és Steiger és köztem megbeszélések folytak arra nézve, hogy legfőbb öt évre hosszabbítsuk meg ezt a szerződést, hogyha esetleg valamikor szüksége volna ezekre a parti részletekre a magyar fuvar- és tengerhajózási részvénytársaságnak, ezt neki átadhassuk. Polónyi erre hajlandó volt. Mert mint az önálló vámtérületnek a híve, maga is szükségesnek tartotta, hogy a szükséges közlekedési eszközök megteremtessenek. Fenjártunk akkor Halmosnál és kértük, hogy a rakpartot ne adják ki hosszabb időre. Az ügy sürgős eldöntését Polónyi is elősegítette, azt

mondotta, hogy a mielőbbi döntésnek igenis helye van; a közgyűlés akkor ily értelemben határozott. Később azonban az ügyet a Dunagőzhajózási társaság intenciója szerint intézte el a főváros és hosszabb időre adták bérbe a rakpartot. Ez az, amit az ügyről tudok, hozzá kell azonban tennem, hogy akkor a pipatóriumban azt beszéltek, hogy Polónyi meg van fizetve.

— Jelen volt ön ennél a beszélgetésnél?

— Igen! De egyuttal azóta távol tartottam magamat minden olyan dologban, melyben Polónyi részt vett és kijelenttem, hogy több ülésbe nem megyek el, ahol Polónyi elnököl. Így a Sas-kör egyetlen ülésére sem mentem el, csak ha nem Polónyi volt az összehívó.

— Tett-e Halmos nyilatkozatot abban az értelemben, hogy Polónyi, mint bizottsági tag ezt az állását arra használta volna ki, hogy bizonyos előnyöket szerezzen magának? Hallott ilyen nyilatkozatokat tanu?

— Hallottam!

— Hol tette és milyen incidensből kifolyólag ezt a nyilatkozatot?

— Ez az u. n. hazafias ellenállás idejében volt, akkor tartottunk egy ülést a Saskörben, hogy kiadjuk-e az adott pénzeket, vagy nem, az államnak és akkor Polónyi azt mondta volna Halmosnak, hogy milyen könnyű volna neked most jó hazafinak lenni, csak csináld meg nekem kedves János a Gschwindt-ügyet, nur Gschwindt, nur Gschwindt, amint az szállóigévé is lett. És akkor azt mondta Halmos, hogyha megcsinálom a Gschwindt-ügyet, akkor megmaradok polgármesternek, tisztességes embernek, hazafinak. Már most megvédiem a város érdekét, vagy átadom másnak a helyet, szóval Halmos azt a benyomást tette rám, hogy igen derék ember, de gyenge.

— És ekkor tett Halmos arra nézve nyilatkozatot, hogy Polónyi felhasználja a maga bizottsági tagságát arra, hogy magának abból előnyt szerezzen?

— Az időre nem emlékszem, mert ugy kerülttem bele ebbe az ügybe, mint Pilátus a krédóba! Halmos akkor azt hitte, hogy Polónyit provokálni fogja.

— Egyedül volt ebben a dologban tanu ur Halmosnál?

— Együtt voltunk Vázsonyival, azután oda jött dr. Wein Manó is.

— Megbeszéltek akkor, hogy bizonyítékokat fogunk szerezni Polónyi ellen?

— Arra nem emlékszem, de beszélünk a Dunagőzhajózási társaságról és a Gschwindt-ügyről, Halmos beszélt azonban olyanokról is, amelyekről nem volt tudomásunk.

— A képviselő ur mióta tagja a városi bizottságnak?

— 95. vagy 96 óta, nem tudom egész biztosan.

— És van-e tapasztalata arra, hogy más városi bizottsági tag van, aki saját állását mások érdekében felhasználja, különösen ügyvédek?

— Ha emiatt kellemetlenségem nem lesz, mondhatom, hogy van tudomásom róla, hogy nemcsak ügyvédek, hanem más polgárok is vagyont szereztek maguknak ez uton. Sok gazdag ember van Budapesten, aki ily módon jutott vagyonhoz. Most is járnak a gázgyár részéről nem egyhez, tudomásom van róla és nagyobb összegeket kínálnak egyes bizottsági tagoknak azért, hogy a gázgyár meg ne váltassék!

— Önhöz is jöttek?

— Azt hiszem, hogy hozzám nem mernének jönni. (Közbeszólás a karzaton. Elnök felkéri a rendőrfelügyelőt, hogy rendőrt állítson az illető karzatra, hogy a rendet meg ne zavarják.)

— Tehát szokássá vált, hogy nagyobb értéket képviselő vállalatok ügyeinél mindenféle információk és befolyások érvényesüljenek?

— Igen!

— Többször látta a tanu ur azt, hogy Polónyi Géza előbb bizonyos tartózkodással lépett fel egyes vállalatokkal szemben és azután egyet fordítva a dolgon, a vállalatok mellett kedvező álláspontot foglalt el?

— Nem ismerem egyébként Polónyi szereplését, csak ebben a szerencsétlen dunagőzhajózási és Gschwindt-féle ügyben.

— Sziveskedjék tanu ur most a Gschwindt-gyárról nyilatkozni, hogy mi volt a gyárnak az érdeke a várossal szemben?

— Erre nem érzem magamat hivatva, mert teljes-séggel az ügyet nem ismerem s így nem tehetek nyilatkozatot, amelynek minden szaváért helyt kell állnom.

— Ez elég lelkiismeretre mutat, de ugy vettem ki szavaiból, hogy a Gschwindt-gyárra nézve határozott meggyőződése és véleménye van, akkor bizonyára ennek háttérében adatok is vannak, amelyek ezen meggyőződését megérlették. Ilyen értelemben a saját felfogását kijelentheti.

— Tudomásom szerint a dolog úgy van, hogy különbség van aközött, ha valaki feladja a gyárat, vagy ha kényszer útján onnan elhelyezik. A gyárnak kártérítés jár abban az esetben, hogy ha csak kényszer útján helyeztetik át és az államtól nem tudja megszerezni azt, hogy felépítheti a gyárat másutt és megtarthatja azt a kontingenst, amelyet a mostani

helyén élvez. Akkor azt mondták, hogy a főpolgármester elrendelheti a gyár kihelyezését egészségügyi szempontból. Ha ezt megteszi, akkor a törvény azon szakasza lép érvénybe, amely szerint a Gschwindt-gyárnak joga van kártérítésre, vagy áthelyezésre. Itt kettős haszon éretett volna el; először, hogy a régi, ósdi gyárat, amely alig ér valamit, áthelyezik más-hová, de akkor meg kell váltani a városnak az egész kontingenst a saját pénzén, de megkapja ugyanazokat a telkeket, amelyeket értékesíthet és amely árért másuttal potom áron tud telkeket beszerezni. Arról volt szó, hogy Halmos rendelje el a Gschwindt-gyár kényszer utján való kihelyezését.

— És azt vette észre tanu ur, hogy Polónyi azt kívánta, hogy Halmos menjen ebbe bele?

— Mindenki tudja, hogy Polónyi ezt forszírozta!

— És amikor Halmos a legerősebb depresszióban volt, ezt használta fel Polónyi az ügy keresztülvitelére?

— Igen, ekkor mondta, János, csak csináld meg nekem a Gschwindtet, és ekkor mondtotta Halmos, hogy milyen könnyen maradhatnék én most meg hazafinak.

Elnök: Van valakinek kérdése a tanuhoz?

Ügyész: A Gschwindt-gyárral kapcsolatosan a nemzeti küzdelem bizonyos időszakáról méltóztatt nyilatkozni. Melyik időszak volt ez, az eleje, a közepe, vagy a vége volt az a küzdelemnek?

— Megmondotta tanu, hogy akkor, amikor a beérkezett adópénzek kiszolgáltatásáról volt szó.

— Tehát 1906 januárjában!

— Méltóztassék a felelet alól felmenteni, az újságokban megtalálja az ügyész ur erre a választ!

Polónyi: Amikor a kérdéses Gschwindt-gyárra vonatkozó jelentés Halmoshoz megérkezett, nem akarta teljesíteni a Gschwindt-gyár kérését?

— Én az agyvelejébe nem nézhettem bele, csak nyomott ábrázata mutatta, hogy tűnődött, mit csináljon; az egyik oldalon állott az a kérdés, hogy megmaradjon polgármesternek, a másik oldalon, hogy megkárosítsa a várost és ha nem károsítja meg, akkor hazafiatlan embernek tartják.

— Azt mondtotta, hogy megkárosítsam-e a várost?

— Körülbelül így mondta: A város kárát idézem elő, mit csináljak?

— Méltóztassék megmondani, hogy ez a beszélgetés az értekezlet előtt, vagy után történt-e?

— Az értekezlet alatt.

— Hallotta más valaki is?

Elnök: Mit akar kérdezni vádló ur, talán azt, hogy emlékszik-e arra, hogy kik voltak jelen ott az értekezleten!

— 30-40-en!

Polónyi: Majd meg fogom állapítani! Legyen szíves a tanu ur megmondani azt, hogy a Halmos által kiállított nyilatkozatokról bir-e tudomással? Arról, t. i., hogy Halmos nyilatkozatot adott ki, amelyben az általa emelt vádak tekintetében kijelenti, hogy azokat visszavonja és azoktól eláll.

— Az újságokból!

— Amugy tehát nincsen!

— Akkor éjszaka nem közölték a tanu urral ezt?

— Ugy emlékszem, hogy éjjeli egy órákor keltettek fel és eljött hozzám Wein Manó az egyik Halmos fiuval és azt mondtotta, hogy az apja nem bírja ki tovább ezt a dolgot, agyonlővi magát és kiállította azt a nyilatkozatot. Én mindjárt kijelenttem, hogy másnap is lett volna idő arra hogy ezt velem közöljék. Tudom, hogy Wein Manó kivett akkor egy czeruzával írott papírost és azt mondtotta, hogy ezt a nyilatkozatot adta át Polónyinak.

— Miért jöttek egyáltalában a képviselő urhoz?

— Azért, mert mikor Halmos minket tanácsadókul felszólított, ismerve Polónyinak nagy esztét, nagy emberfeletti furiangját, arra kértük, hogy egy lépést se tegyen nélkülnk.

— Erdemileg nem foglalkozott ezzel a nyilatkozattal tovább?

— Biztosan mondhatom, hogy nem foglalkoztam vele!

— A tanu ur téved, mikor azt mondja, hogy a Gschwindt kifejezés a közgyűlésen vált jelszóvá, én ezt a Gschwindt kifejezést újságban olvastam. Nem tudná a tanu ur megmondani, hogy milyen alkalomból keletkezhetett ez a jelszó, hogy Gschwindt?

— Jelen voltam azon a közgyűlésen, amikor bevezetése a felszólalt valami más tárgyban és akkor egyszerre azt a gúnyos kifejezést hallottam 80-100 ember ajkáról, hogy Gschwindt! A kegyelmes ur akkor beszédjében megállt, ránézett a publikumra és tovább beszélt.

— Melyik esztendőben volt ez?

— Nem olyan régen!

— A jelen per folyama alatt keletkezett, vagy előbb, Halmos nyilatkozata előtt.

— Azelőtt.

A védő kérdése.

Vázsonyi: Az ügyész ur az előbb azt kérdezte, hogy méltóztatik-e emlékezni arra, hogy Polónyi ur az első közgyűlésen nem a Steiger-féle indítvány álláspontján volt, hanem egy más indítványt

tett, amelyet leszavaztak. Szalágyi főfelügyelő ur kihallgattatván, elmondotta, hogy ő mint gyorsíró ott jegyzeteket csinált és hogy Polónyi visszavonta ezen indítványát és a szavazás előtt csatlakozott Steiger Gyula indítványához, tehát nem szavaztatott le. Mert, ha egy indítványhoz csatlakozunk, ha egy indítványt valaki magáévá tesz és az elfogadjatik, akkor nem lehet leszavaztatásról szó. Méltóztatik-e arra emlékezni, hogy Steiger és Polónyi között ebben a kérdésben differencia nem volt, hogy ők együtt működtek?

— Nem tudnám biztosan megmondani. Ott vannak a jegyzőkönyvek.

— Azt méltóztatott mondani, hogy Steigerrel is beszélt s hogy mindketten azt mondták, nem kell megadni a bérletet. Egybehangzó volt tehát az ő véleményük?

— Igen.

— Áttérek most a Gschwindt-féle ügyre. Méltóztatassék megengedni, hogy elsősorban megállapítsam, hogy a Halmos-féle vád, amelyet magáévá tett Lengyel Zoltán, csak a következőket tartalmazza: A székesfőváros legválságosabb helyzetében szűk körben Halmos János polgármesterrel és más bizottsági tagokkal az alkotmányos ellenállásról tanácskoztak; ugyanezen alkalommal a gyár kihelyezése érdekében kapacitálta őt. Erről a kérdéstről tehát Halmos János nyilatkozata egy szóval sem mond többet. Lengyel csak ezt a vádat tette magáévá, tehát bizonyítani sem köteles többet, csak ezt. Ezt azért kívánom megállapítani, mert a Gschwindt-ügy részleteiben is bele méltóztatott bocsátkozni, holott a bizonyítási kötelezettség csak erre vonatkozik.

— Méltóztatik emlékezni — hogy az időpontot fixirozzuk — hogy ez a sasköri értekezlet mikor volt? Lényeges ebben az ügyben a főpolgármester és a polgármester urak lemondása, ami bizonyos ünnepélyességgel történt a közgyűlésen. Méltóztatik-e emlékezni, hogy ezen sasköri értekezlet csaknem közvetlenül a lemondás előtt történt, és hogy arra tulajdonképpen azért gyűltek össze a város vezető emberei, hogy arról tanácskozzanak egyfelől, mi történjék az önként befizetett adókkal — mert csak ezekről volt szó — másfelől pedig, hogy miként lehessen a két vezető férfit megtartani a főváros számára?

— Igen, ezért volt a konferencia. Az adóknak kiadása vagy ki nem adása kérdésében és hogy Halmos lemondjon-e vagy sem.

— A sértett ur kérdést intézett arránézve, hogy dr. Wein Manó és a Halmos-fiúk felkeresték-e egy éjszaka a tanu urat. Ezzel kapcsolatban én is teszek egy kérdést. Meggyőződött-e tanu ur arról, hogy Halmosnak az volt a határozott akarata, hogy mielőtt a visszavonási nyilatkozatot átadták volna Polónyi akkori igazságügyminiszter urnak, az előtt azt még mutassák meg a képviselő urnak is és ehhez kérjék beleegyezését?

— Ezt mondták a Halmos fiúk.

— Már akkor este is?

— Nem, később.

— Akkor tehát nem volt erről szó, ott egy befejezett ténynyel állottak szemben?

— Igen. Ekkor mondtam, hogy erről elég lett volna, ha reggel szólnak.

— Ki volt ez a dr. Stiller?

— A veje Halmosnak és orvosdoktor.

— Mit mondtak ezek az urak, hogyan keletkezett az ő elhunyt édes atyjuk visszavonási nyilatkozata?

— Stiller azt mondtotta, hogy ő kész eskü alatt bizonyítani, mint orvos is, hogy dr. Wein szuggeszciójának hatása alatt.

Az elnök: Közvetlenül önnek mondta ezt?

Tanu: Igen és valósággal dult-fult haragjában.

Vázsonyi: És mit mondott a két Halmos fiu?

— Épp úgy viselkedtek, mint Stiller. El voltak iszonyodva, megerősítették azt, amit Stiller mondott és azt mondták, hogy az ő apjuk egy tisztességes, jóra való, derék ember, csak beteg és hogy Wein erőszakkal csinálta ki ezt és nagyon kétségbe voltak esve. Azért jöttek hozzám, hogy ezt a nyilatkozatot megtegyék.

— Méltóztatik-e visszaemlékezni arra, hogy a Halmos fiúk és Stiller hangsúlyozták, hogy az az állítás, mintha az ő édesatyjuk valaha azt mondta volna, hogy nem tud bizonyítani, hogy minden valótlan, elöttek soha el nem hangzott?

— Igen, ez határozottan így van.

Az elnök: A képviselő ur előtt tették ezt a nyilatkozatot?

— Igen. Halmos mindig azon íjagatott, hogy hagyjatok engem élni. Általában teljesen letört, testileg, lelkileg beteg ember benyomását keltette.

Vázsonyi: Van-e arról tudomása, hogy Polónyi igazságügyminiszter ur, midőn Halmos nyilatkozatát megtette, rendkívül gondosan kutatta, hogy tulajdonképpen milyen ügyekre is vonatkozhatik Halmos urnak a nyilatkozata?

— Van tudomásom, igen is.

— Kérdezte talán a tanu urtól is?

— Tölem közvetlenül nem kérdezte. (Kis szünet után folytatja): Hát nem bánom, derüljön ki az egész igazság ebben a dologban. Szabad erre a kérdésre felelnem?

Az elnök: Igen.

— Hát ez egy nagyon furcsa ügy. Egy szerdai napon volt, közvetlenül akkor, hogy ez a Halmos-ügy történt, hogy egyszer csak telefonálnak nekem, hogy egy Markbreit Sándor nevezetű ur — akit különben régóta ismerek — beszélni óhajt velem. Később felkeresett és azt mondta: Nekem Polónyi Géza azt mondtotta, hogy másnap, mint miniszter fel fog szólalni a képviselőházban olyan irányban, hogy az a zsidók elleni gyűlöletet Magyarországon oly nagy fokra fogja emelni, amilyent megközelítőleg csak Oroszországban lehet tapasztalni. (Derültség. Mozgás.) Abban az esetben fogja ezt megtenni Polónyi, ha én másnap délig át nem fogom adni neki azokat az ügyeket, amelyeket Halmos ellene tárgyalt és fel akart használni.

Ugyanazon a napon egy más ur is, akinek azonban becsületszavamat adtam, hogy nem mondom meg a nevét (Mozgás), körülbelül ugyanilyen irányban keresett engem.

Este fél 11-kor felkeresett Herzfeld Frigyes tőzsdetanácsos és azt mondtotta, hogy nála volt Krahl Vilmos, Polónyi Dezső urnak társa az irodában, akinek ő valamikor igen sok jót és szívességet tett és ez a Krahl figyelmeztette őt, hogy óriási veszély van. Polónyi Géza el van határozva, hogy ha másnap fél 12-ig nem fogom kiadni azokat az adatokat, amelyek Halmosnak a kezében vannak, már észre fogjuk venni a képviselőházban az izzó hangulatot, amelynek alapján egész Magyarországon a legirtózatosabb zsidó-üldözés keletkezik. (Derültség. Zaj.) Ezen lehet nevetni, de ez így történt. Az igazságot méltóztatott kívánni, én megmondom.

Másnap délelőtt, csütörtökön fél 11-kor pedig Herzfeld is, Krahl is megjelentek a képviselőházban és azt mondták: Kérem, itt az utolsó perc, méltóztatassék most mindent megmondani és minden adatot rendelkezésünkre bocsátani.

Erre én magyarosan megmondtam a magam véleményét.

Ezek igen érdekes dolgok, e mellett tehetek még említést egy másik dologról is.

Az elnök: Nos és a felszólalás a házban megtörtént?

— Nem történt meg. Sem csütörtökön, sem pénteken nem beszélt Polónyi, hanem akkor szólt fel, amikor megkapta a Halmos nyilatkozatát. Történt azután még egy másik igen érdekes dolog. Egy képviselőtársam, aki Polónyi Gézának jó barátja, több képviselőtársam előtt azt a kérdést intézte hozzám, hogy ha olyan tiszta a dolog Polónyi ügyében, miért nem adjuk ki az adatokat, hiszen ha ők látják, hogy Polónyi ilyen, vagy olyan ember — nem akarom azt a kifejezést használni, amit ők használtak — akkor maguktól is elejtették őt. Erre én elmondtam két esetet. Elmondtam, megtörtént Tisza Kálmán alatt — ezt nekem a Nemzet szerkesztője mondtotta el annak idején — hogy Polónyi Géza irgalmatlan támadója volt Tisza Kálmánnak, ugy anynyira, hogy még az ő személyes, családi viszonyait sem kímélte. Ez a szerkesztő Visy Imre nógatta Tiszát, hogy mivel az akták együtt vannak Polónyi ellen bizonyos ügyekben a belügyminisztériumban, hozza azokat nyilvánosságra és meg lehet győződve, hogy Polónyi Géza nem fogja őt többet támadni. Tisza Kálmán azonban abban a meggyőződésben volt, hogy olyan kevesen vagyunk magyarok, hogy nem szabad egy magyar embert olyan hamar elejteni és nem adta ki az aktákat. Egyszer egy ujjab, nagyon erős Tisza elleni támadás alkalmával azzal lépett a szerkesztő a redakcióba, hogy holnap vége van Polónyinak, mert megkapjuk az aktákat. Egy fiatal munkatárs megjegyezte, hogy Polónyit nem lehet lehetlenné tenni, ő sokkal furiangosabb ember. És másnap tényleg, jön a szerkesztő és sápadtan mondja, hogy a minisztériumból eltűntek az akták. (Mozgás.) A másik eset Bánffy alatt játszódott, amikor ugyancsak eltűnt egy esomó akta, igaz, hogy a fotográfiajuk meg van. Nos hát, mondtam én, ez az oka, hogy nem mondjuk meg az adatokat, mert akkor igen könnyű volna azokat ismét eltüntetni. (Mozgás.) Ez az, amit a kérdésre vonatkozólag válaszolhattam.

Az elnök: A vádlottnak van kérdése.

Lengyel: Van-e tudomása tanu urnak arról, hogy engem Polónyi Géza úgy tüntetett fel, mint a zsidóságnak valami előbástyáját, aki pedig egész családommal együtt vagyok olyan római katolikus, mint ő, és kérdezem, vajon Polónyi Géza multja és összeköttetései igazolják-e azt az antiszemitizmust, amit a Halmos-ügy alkalmával tanusított?

Az elnök: Erre ne méltóztatassék felelni. Nem kell ilyen disszonás hurokat pengetni.

Egy incidens.

Polónyi: A tanu részt vett-e később is Vázsonyival folytatott beszélgetések alapján azoknak a bizonyítékoknak az összefoglalásában, amelyek az ellenem folytatandó perben megszerzendők voltak?

— Abszolte semmiben sem.

— Költséggel sem méltóztatott ehhez hozzájárulni?

— Ehhez ugyan Önnek nincsen semmi köze, de ha kívánja, hát nem járultam hozzá.

Lengyel: Az ilyen kérdések ellen a leghatározottabban tiltakozom, mert most ismétlen felvető

dik az a gyalázatos rágalom, mintha én bárkitől pénzt fogadtam volna el! (Zaj.)

Polónyi: Bocsnátot kérek méltóságos uram, az ilyen hang meg van itt engedve?

Az elnök: Az ilyen gyanúsítással szemben meg kellett engednem. (Nagy zaj a hallgatóság körében és a karzaton.)

Vázsonyi: Igen, ez gyanúsítás, rágalmazás! Ne tessék gyanúsítani. (Folytonos zaj. Egy hang a karzaton: hallatlan viselkedés!)

Az elnök: Tessék azt a karzatot kiüríteni! Tessék onnan kimenni. (Folytonos zaj. A rendőrség a karzatot kiüríti.)

Az ügyész: Legyen kegyes megmondani, hogy annak a bizonyos híresztelésnek, amelyről megemlékezett, hitelt adott-e a képviselő ur?

— Igen.

— Van-e tudomása arról tanu urnak, hogy az eset mire vonatkozott? Ha van, kegyeskedjék megmondani.

— Van. Grácsi lopási eset.

— Van-e tudomása erről, hogy ez a lopási eset 1883-ban a képviselőházban interpelláció tárgyát képezte?

— Bocsnátot kérek, én nem állítottam, csak azt, amit nekem egy lap szerkesztője elmondott. Én nem tudok semmit és csak azt mondtam el néhány képviselőnek, hogy mit hallottam.

Lengyel: Van-e tanu urnak tudása arról, hogy 1899-ben még súlyosabb vádakkal tetőzték ezt és Polónyi Géza a sajtóper nyilvánosan visszavonta anélkül, hogy elégtételt kapott volna?

— Van tudomásom.

Ügyész: Van-e tudomása arról, hogy báró Splényi Ödön két tanu előtt kiállított írásban bocsnátot kért?

— Igen, tudom is, hogy milyen nyomásra.

Vázsonyi: Tud-e tanu ur arról, hogy Splényi bizonyos nyomás alatt állította ki a nyilatkozatot? Egyenesen főnökei felszólítására és kényszer alatt?

— Erre esküi nem tehetek.

Az eskü kérdésénél.

Ügyész: Tanu megesketése ellen nincs kifogásom.

Polónyi: A dolog most már egészen tiszta. Ha méltóságod és a bíróság azt hiszi, hogy tanu nem vádló, hanem tanu, méltóztassék meghíttetni.

Elnök: Előre mondtam, hogy két vélemény fog keletkezni és ezért jelentettem ki a multkor, hogy nem tapasztaltam, hogy főmagánvádló így viselkedjék.

Vázsonyi: Kérem a tanu ur megesketését és egyuttal kérek bírói határozatot arra nézve is, hogy mint sértett felet, kiegészítő hatáskör illeti-e meg a főmagánvádlót.

Tanu: Egész életemben, aki ismert, tudja, hogy ajkaimról hazugság nem hangzott el. Mielőtt megesküszöm, kijelentem, hogy semmiféle gyűlölettel Polónyi Géza iránt nem viseltetem és nem is tudom, hogy ezt miben látja. Kijelentem Isten és ember előtt, hogy nem vádolom, csak sajnálom, én csak az igazat törekedtem előadni.

A bíróság rövid tanácskozás után Sándor Pál meghíttetését határozza el, mivel a kir. ügyész és a védelem ezt a kérést előterjesztette és a meghíttetésnek nincsen semmi törvényes akadálya.

Ezután a tanu megeskették.

Az elnök a tárgyalást tíz percre felfüggesztette.

Szünet után

Polónyi Géza kért szót s indítványt tett a bizonyítási eljárás kiegészítésére.

A későbbi előterjesztés során tettem volna ezt meg, — mondta — de kötelességem a tek. sajtóbíró-ság előtt konstatálni, hogy egy pillanatig sohasem gondoltam arra, hogy a felekezeti béke megzavarassák.

Elnök: Sándor Pál semmiféle gyanúsító nyilatkozatot nem tett. Ha tett volna, én őt erre figyelmeztettem volna, sőt megfelelően meg is toroltam volna.

Ezután áttértek a Gschwindt-ügy bizonyítására.

A Gschwindt-ügy.

Első tanu Vosits Károly fővárosi tanácsnok volt, aki elmonda, hogy ezelőtt két-három évvel a kecskeméti-utca sarkán találkozott Gschwindt Györggyel, ki kérdést intézett hozzá, hogy nem tudja, milyen stádiumban van a gyárkitalépités ügye. Kijelentette, hogy nem tudja, amire Gschwindt azt válaszolta, hogy szeretné az ügyet düllore juttatni és kérte, hogy nem tudná-e befolyásos egyént ajánlani. Erre kijelentette, hogy ilyen nem foglalkozik, mire Gschwindt arra válaszolta, hogy áldozatoktól sem riadna vissza. Nem kereste fel senki ebben az ügyben.

Vázsonyi: Kérem tanu urat, hogy amióta a vasuti ügyek nem tartoznak osztályába, érdeklődött-e azóta Polónyi, mint bizottsági tag és ha igen, miről?

— Én nálam hivatalos helyiségemben Polónyi soha nem volt. Egy alkalommal kaptam értesítést, hogy szeretne velem beszélni a villamostelepek megváltása és házi kezelésbe való vétele kérdésében. Azonban nem találkoztunk. Amikor azonban a káposztásmegyeri vízműveket az építési munkálatok befejezése után a bizottsági tagokkal megnéztük, akkor kérdezte Polónyi azt, hogy nem lehetne-e a kereskedelmi bankból kölcsönt felvenni a fővárosnak, hogy ezzel azután a főváros beválthassa a villamos telepeket, amely sokat jövedelmezne. Én ezt a főváros érdekében állónak tartottam. Lánzy Leó főrendiházi tag szintén felkeresett engem ugyanezen ügyben, aki ezt a formális programhoz papíron mutatta nekem. Minthogy én nem vagyok hivatott ezen kérdésekben tárgyalásokat kezdeményezni, azt mondtam neki, forduljon a polgármester urhoz.

Vázsonyi: Van egy beadvány a városnál, amely nincs iktatva, amely a der Wiener Allgemeine Elektrizitätsgesellschaft és a Budapesti kereskedelmi bank együttes ajánlata egy harmadik villamos világi társaság létesítése tárgyában. Kitől kapta tanácsnok ur ezt a beadványt és miért nem lett ez hivatalosan kezelve?

— A beadványt nem láttam és ezért arról nem tudok semmit. 95—96-ban körülbelül, mikor szabadságomról visszatértem, dr. Kemény Géza fogalmazó mondta, hogy ő neki Halmos János adta oda az általános beadványt, hogy tartsa magánál, amíg én visszajövök és velem megbeszéli a dolgot. Ez azonban mindmáig nem történt meg.

Az ügyész: Nem tartja szükségesnek tanu meghíttetését, azonban védő kívánására megesketik.

Polónyi: Kéri Lánzy Leó főrendiházi tagnak és Weisz Fülöpnek a kereskedelmi bank igazgatójának megidézését, hogy kiderüljön, miszerint nem igaz, hogy ő beszélt ezekkel ezen ügyről, tőlük semiféle megbízást és pénzt sohasem látott.

Heltai Ferenc tanu szölija az elnök.

Az elnök: Miként keletkezett a szóbeszéd és mivé fejlődött a Sas-körben a Gschwindt-féle gyárrol.

— 1905—06. években értekezletek voltak, hogy a törvényhatósági bizottság közgyűlésében a különböző kerületek képviselők-e egymást, vagy nem. Ez a kérdés fontos volt azért is, mert ettől függött, hogy a polgármester megmaradhat-e állásában. Egy ilyen értekeztet volt a Sas-társaságban is. Halmos mellett ült Polónyi Géza, én tőle egy kissé távolabb. Ekkor Polónyi odafordult Halmos Jánoshoz és átölelte, azt kérdezi tőle, saját szavaival idézve, ugyan edes Jánoskám, mi lesz a Gschwindt-féle ügyvel? Tegnap voltam a főügyésznél, vele rendben van a dolog és én holnap el fogok hozzá járni. Azután odafordult Hivós Józsefhez és azt mondta, hogy a Józsefvárosi érdeknél fogva nekik is támogatni kell ezt a dolgot. Később, néhány nap múlva megkerdeztem Halmostól, mi az a Gschwindt-féle kihelyezési ügy, ekkor említette nekem, hogy valami nyilatkozatot kell felvenni, miszerint a gyár kijelenti, hogy a kitelepítésért kártalanítást követelni nem fog, azután panaszkodott, hogy Polónyi Géza nyomása alatt kénytelen volt felmenni a pénzügyminisztériumba Popovics Sándor államtitkárhoz és mikor neki előadta a dolgot, szegyelnie kellett magát, mert Popovics azt mondta, hogy ez a dolog egyenesen a kincstárnak a kijátszása.

Az ügyész: Mikor volt ez a sasköri értekeztet?

A tanu: Ezt biztosan nem tudom, lehetett januárban vagy februárban esetleg.

Az elnök: Heltai Ferenc megesketése fölött fogunk határozni.

Az ügyész: Kéri a megesketést elhalasztani, hogyha pedig most kellene erről érdemben dönteni, akkor a megesketést egyenesen mellőzni.

Az esketés felfüggesztését azzal indokolja, hogy Heltai vallomása más vallomásokkal szemben ellentmondást tartalmaz, továbbá, hogy tanu előéletében történt egy olyan mozzanat, amely jogos elkeseredést teremtett. Polónyi Géza igazságügyminiszter korában jogi véleményt adott a minisztertanács felszólítására Heltai Ferenc tanunak egy olyan ügyében, amely reá nézve igen fontos volt. Ez arra vonatkozott, hogy az ő Utmutatójával fennálló szerződés megszüntetessék.

Várady Zsigmond védő azt bizonyítja, hogy az ügyész indokai alaptalanok, majd így folytatja: Végül azt mondja az ügyész, hogy ellenséges viszony van a tanu és Polónyi közt. Örvendek, hogy ügyész ur is idehozza ezt a boszorkány-pört. Ha ellenséges viszonyt állapít meg, akkor ez a főmagánvádló ténye volt és ez, minthogy a tanu ebben teljesen ártatlan, őt a legtávolabbról sem teszi megbízhatatlanná. Kérem a tanu meghíttetését.

Az elnök tanuhoz: Van-e tudomása arról a bizonyos jogi véleményről, amely önnek ártott.

A tanu: A járásbíró-ság előtt láttam, mert az iratokhoz volt csatolva. Bele nem néztem, csak a dátumot láttam. És különben is az én nekem semmit sem ártott. Ezután a bíróság néhány perczig tanácskozik.

Az elnök: A bíróság a fél megesketését elrendelte, mert az ellenséges viszony a perrendtartásnak

251. §-a szerint akkor képez akadályt a megesketésnél, ha a vádlottal, nem pedig a sértett féllel áll szemben. (Heltaihoz): Igen fontos vallomás volt ez, amelynek perdöntő hatása lehet. Ne terhelje meg lelkiismeretét, ha nem tisztán, a leglelkismeretesebb módon tette meg minden nyilatkozatát.

A tanu: Mint becsületes ember, esküdni kívánok.

Tanu erre megesketik.

A tárgyalást holnap délelőtt fél tíz óraker folytatják.

Erre a tárgyalást este 8 óraker befejezték.

A Polónyi-ügy és a főváros.

A Polónyi-ügy ma a főváros közgyűlésén is szóba került. Felszólalt Fülepp Kálmán főpolgármester és ezeket mondta:

— A Polónyi—Lengyel-féle sajtópör folyamán oly kijelentés hangzott el, amely szó nélkül nem hagyható. A hírlapok közlése szerint ugyanis egyik bizottsági tag, akit tanuként hallgattak ki, az elnök ama kérdésére, vajjon szokás-e, hogy az ügyvéd-bizottsági tagok a kliensek érdekében a közgyűlésen felszólalnak, ezt felelte: Nem korrekt dolog, de szokás. Ha az erről szóló hírlapi közlés megfelel a valóságnak, e sajnálatos nyilatkozatot nem tekinthetem egyébként, mint jóhiszemű tévedésnek és oly kijelentésnek, amely a kérdés okozta meglepetés következtében volt. Mert konstatálni kívánom — és mint elnöknek ez jogom is, kötelességem is — hogy oly szokás, amely szerint ügyvéd-bizottsági tagok itt a kliensek érdekében felszólalnak, a fővárosnál nincs, ilyen esetről tudomásom sincs. Kijelentem tehát, hogy ily szokás létezéséről a fővárosnál joggal beszélni nem lehet. Ezt kijelenteni kötelességemnek tartottam. (Élénk helyeslés.)

Bárczy István polgármester bejelenti, hogy Wellisch Alfréd bizottsági tag, aki a Polónyi—Lengyel-pörben azt a bizonyos tanuvallomást tette, ma délelőtt nála járt és kijelentette, hogy ő egy szóval sem mondta, hogy az ügyvéd-bizottsági tagok kliensek érdekében fel szoktak szólalni a közgyűlésen. Ő csak annyit mondott és ugy is értette a dolgot, hogy a bizottsági tagoknál informálás végett el szoktak járni. Minthogy pedig Wellisch akadályozva van abban, hogy a közgyűlésen megjelenjék, a következő levelet adta át neki, melyet egész terjedelmében felolvas. A levél így szól:

Nagyságos Polgármester Ur! A lapoknak hirtadása szerint a mai közgyűlésen szóvá kívánják tenni a Polónyi-pör tárgyalásán tanuként elnöki kérdésre adott azt a választ: hogy igenis akadnak oly ügyvéd-bizottsági tagok, akik ügyfeleiknek érdekében a szaktanácsadók tagjainál informálólag és kérésre közbenjártnak. Ugyane hírek szerint felhívni akarnak arra, hogy az illető ügyvédek nevezsem meg. Halaszthatatlan teendő tart távol a mai közgyűléstől. Nehogy azonban úgy láttassam, mintha a kérdés elől kitérni akarnék, felkérem Nagyságodat, hogy — amennyiben a dolog szóba kerülne — méltóztassék a következő kijelentésemet adni a közgyűlésnek tudomására. Amit eskü alatti mint tanu mondtam, azt saját közvetlen tapasztalatom alapján vallottam. Hozzátehetem, hogy nem esett nekem jól, mikor oly körülményekről kellett tanuságot tennem, melyek egy magasabb erkölcsi felfogás szempontjából esetleg alkalmasak arra, hogy a székesfővárosi törvényhatósági bizottság működésére árnyat vessenek; de a hozzám intézett kérdésre másként, mint azt az igazság és lelkiismeretem parancsolta, nem felelhettem. Viszont, amely szilárdan állítom azt, amit vallottam, épp oly szilárd az eltökéltségem, hogy azoknak neveit, akik ily ügyekben hozzám, mint a középítési bizottságnak és a közmunkák tanácsának tagjához fordultak, közre adni nem fogom. Nem fogom tenni pedig két okból. Egyik az, hogy az illetők az ő közbenjárásukkal csupán egy régi obuzusnak voltak részesei, nem volna tehát méltányos, hogy egyeseken toroltassék meg a korábbi helytelen fel-fogás. Másik okom pedig az: mert semmiféle tekintet nem bírhat arra rá, hogy olyanokat, akik bizalmasan és bizalommal fordultak hozzám, a nagy nyilvánosságunk kiszolgáltassam. Fogadja nagyságos polgármester ur megkülönböztetett tiszteletemnek nyilvánítását, melylyel maradtam készséges híve, Wellisch Alfréd s. k.

Egy kis zajongás, mozgolódás támadt a levél nyomán.

— Ez a levél újabb gyanúsítás! — kiáltották többen. Vihar azonban nem lett belőle.

AZ EGYETERTÉS
szerkesztősége és kiadóhivatala
VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.
A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

UJDONSÁGOK.

Hány éves a menyasszony?

* * *

A menyegzővel járó összes procedurák között bizonyára az a legkellemetlenebb, mikor megkérdezi a pap vagy az anyakönyvvezető a menyasszonytól, hogy hány esztendő. Az ég tudná megmondani miért, de az bizonyos, hogy a nők nem szeretik megvallani korukat. A pap vagy anyakönyvvezető előtt pedig nem lehet állenteni — mert ott van előtte a pecsétes irás — s így az arának a völgyéne előtt egy okkal többje van a pirulásra, mint ahogy az erős tréfát kedvelők gondolják.

Az egyház, az asszonyokkal szemben mindig annyira előzékeny katolikus egyház belátta, hogy ez a kor után való tudakozódás nemcsak sértő, tolakodó, de fölösleges is. Ezért Amette ur, Páris város érseke elrendelte (persze a pápa előzetes jóváhagyásával), hogy az ő érsekségében többé nem kell megemlíteni a házasságkorát. De nemcsak a kort kell elhallgatni. Főléleg vasárnaponként a szószékéről kiírják, hogy Alfréd ur eljegyezte Berta kisasszonyt. Mire való ilyesmit a hívek fülébe kiabálni? Elég, ha az eljegyzést fölírják egy iv papírosra, ezt kifüggesztik három egymásután következő vasárnapon, még pedig reggel nyolctól este hatig. Kiket érdekelnek a Hymen-hírek, ám nézék meg. Így rendelkezett Amette ur, Páris város érseke és Párisban virágvasárnapról fogva a menyasszonytól nem kérde senki, hány esztendő.

Nem lehet eléggé dicsérni Amette ur iniciatíváját. Egy lépés arra felé a diszkreczió felé, mely kell, hogy két ember egyesülését beborítsa. A házasság az ember legsajátosabb ügye, melybe harmadik embernek (talán az orvost kivéve) semmi köze sem lenne. És mégis azt látjuk, hogy a házasság még ma is oly nyilvános, mint egy lóárverés. Bizonyos, hogy a római erkölcsök óta haladás észlelhető. A régi Rómában még a nászágy titkai sem voltak titkok és másnap reggel az ágyneműt közszemlére tették. Ma már nem tesznek ilyesmit. De azért rendeznek még dáridót, hetedhétországra szóló lakodalmat, megmíválnak boldog-boldogtalant és még az újságokban is publikálják, hogy ekkor és ekkor kel egybe Adolf és Berta.

Ezt az ordító izléstelenséget és az egyesülendők iránt való rettenetes kiméletlenséget már sokan észrevették. A menyegzőket már a legintimebb körben ünneplik meg és az ifjú pár innen is a lehető leggyorsabban eltűnik.

De hol vagyunk még attól a boldog kortól, melyről emberséges jogások álmodoznak: mikor a házasság valóban két ember dolga lenne. Adolf megválna szerelmét Bertának és ünnepélyesen kijelenti, hogy nélküle élni nem tud?... Az első izgalom lecsillapulása után Berta kihuz a corsage-ából két blankettát és megkéri Adolfot, hogy töltsen ki azokat. Adolf megteszi és elküldi őket az anyakönyvi hivatalba. Abban a szempillantásban Adolf és Berta házastársak. A két blankettán azt jelentették ki, hogy ők házastársak akarnak lenni s annak is tekintik magukat: — vagyis ugyanazt, amit az anyakönyvvezető előtt nagy hókusz-pókuszok között kijelentettek volna.

Az a sok hókusz-pókusz (kihirdetés stb.) a bigámia megakadályozását czélozza; de összesik ez az argumentum, ha tudjuk, hogy minden bigámiát az érdekelt felek jelentettek föl. Ha tehát az elhagyott asszony megtudja, hogy az ő férje új blankettát irt alá, épp úgy följelentheti,

mint ahogy ma, ha megtudja, hogy még egyszer az anyakönyvvezető előtt volt. S hány csábításnak, hány törvénytelen gyermek születésének venné elejét ez a blanketta-rendszer? — annak igazán csak a jó isten a megmondhatója.

NAPIREND. Naptár. Csütörtök, április 30. — Róm. kat.: Sz. Katalin. — Prot.: Zsófia. — Görög-orosz: Április 17. Simeon pü. — Zsidó: Niz. 29. — A nap két 4 óra 46 perczkor, nyugszik este 7 óra 9 perczkor. — A hold két reggel 5 óra 8 perczkor, nyugszik este 7 óra 15 perczkor.

A miniszterelnök fogad délután 4 órakor. — Az igazságügyminiszter fogad déli 12 órakor. — A honvédelmi miniszter fogad délelőtt 10 órakor. — A pénzügyi államtitkár fogad 12—2 óráig. — A közoktatási államtitkár fogad 12—2 óráig. — A Magyar Numizmatikai Társulat estélye 6 órakor Kaplony-utca 7. — A Társadalmi Múzeum előadóestélye 7 órakor Mária Valéria-utca 12. — Tavaszti tárlat a Mücsarnokban nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. 38—11-ig sétahangverseny. — A berliniek kiállítását a Könyves Kálmán Nagymező-utcai szalonjában nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Új Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 3) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uránia Kizyó-terti szalonja nyitva 9—8-ig. Belépődíj 20 fillér. — A visszautasított kiállítását a Gresham-palotában. Belépődíj 50 fillér. — A Nemzeti Múzeum állattára nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9—1-ig. — A Történelmi Képesarnok zárva. — A földtani intézet múzeuma nyitva 10—1-ig. — A Szechenyi-múzeum nyitva 10—12-ig. — Az aquinkumi múzeum nyitva egész nap. — A Techn. Iparmúzeum nyitva 9—1-ig. — Az országos levéltár oklevélkiállítás nyitva 9—2-ig. — A Ráth György-múzeum nyitva 10—4-ig. — Az Erzsébet-múzeum nyitva 9—1-ig és 3—4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3—7-ig. — Az Egyetem könyvtára nyitva 9—12-ig és 3—8-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9—2-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva 9—2-ig. — A pedagógiai könyvtár nyitva 9—12-ig és 3—6-ig.

— **Személyi hír.** Ferencz Szalvátor főherczeg tegnap este Lipizzából Triesztbe érkezett. A főherczeg ma Hohenlohe tartományi főnök és Couarde tengerészeti kerületi parancsnok kíséretében megtekintette a kikötői műveket és a Stabilimenti Technico di san Marco hajógyárát.

— **A király Veszprémében.** Az udvari szerződés és gazdasági hivatalok több hivatalnokából álló bizottság járt Veszprémében, hogy előkészületeket tegyen a királynak és Ferencz Ferdinánd trónörökösnek veszprémi tartózkodására. Az idej császárgyakorlatok alatt ugyanis, amelyek Veszprém közelében fognak lefolyni, a király főhadiszállása Veszprémében lesz. A történeti intézkedések értelmében a király báró Hornig veszprémi püspök palotájában fog lakni. A trónörökös és vele együtt a hadgyakorlatok vezetősége is tulajdonképpen nem Veszprémében fog lakni, hanem a várostól alig néhány kilométernyire eső Hajmáskéren. A trónörökös meg a hajmáskéri tüzérségi lőtér vezetőségének épületében lesz elszállásolva.

— **Kitüntetés.** A király Vicénik Antal segédhivatali főigazgatói címmel és jelleggel fölrüházott szabaddalmi levéltárosnak kiváló szolgálatai elismerésül a Ferencz József-rend lovagkeresztjét; Tröbahn János zalatnai és Gyuris Samu volt újbányai postamestereknek hosszú és buzgó szolgálatuk elismerésül az arany érdemkeresztet adományozta.

— **A német fejedelmek bécsi látogatása.** A külügyminiszteriumhoz közel álló Wiener Allgemeine Zeitung arról értesül, hogy a német szövetségi fejedelmek bécsi látogatása nem lesz minden politikai jelentőség nélkül való. Néhány nap előtt ugyanis az az értesítés jött Berlinből, hogy Schoen külügyi államtitkár Vilmos császárnak bécsi látogatása idején szintén Bécsbe utazik. A német külügyi államtitkárnak új hivatali minőségében még nem volt alkalma arra, hogy bemutatkozzék Ferencz József királynak és érintkezésbe lépjen báró Aehrenthal közös külügyminiszterrel. Diplomáciai körökben politikai jelentőséget tulajdonítanak Schoen államtitkár bécsi látogatásának.

— **Tolsztoj betegsége.** Adtunk hírt arról, hogy Tolsztoj ismét súlyosan megbetegedett. Ma a nagybeteg irórol ez a távirati hír érkezett: Legutóbb egy éjszaka mély ájulásba esett. Másnap az ájulási roham bár könnyebb formában, megismétlődött. Az orvosok féltik Tolsztojt és nem tértek vissza Moszkvába, hanem tovább is a beteg ágyánál maradtak.

— **A luxemburgi nagyherczeg örült.** Luxemburgból érkezik a híradás, hogy a nagyherczeg szellemi funkciójában zavarodottság állott be. Egy luxemburgi újság szerint az orvosok kijelentették, hogy a nagyherczeget elmezavar fenyegeti.

— **Paul L. Farguet meghalt.** Normandiai birtokán ma meghalt nyolcvanhét éves korában Paul Louis Farguet, aki 1875-ben tagja volt a versaillesi nemzetgyűlésnek s akkoriban nagy szerepet játszott. Ő kényszerítette lemondásra 1873. májusában Thierst.

— **A Feilbogen-affér.** Római újságok híradása szerint a Feilbogen-affér hullámai egyre magasabban csapkodnak. A híradások szerint Feilbogen ellen bünyügyi eljárást indítanak. Ezt a tudósítást a nunczius küldötte Bécsből, ahol arról is tudnak, hogy Feilbogen hamarosan lemond, nyugalomba vonul. Végül, hogy még szélesebb kereteket kapjon az affér, több katolikus és református uralkodó táviratban tudatta a pápával a husvéti incidensen való megbotránkozását. Hír szerint Ferencz József és II. Vilmos is ott van a táviratozó fejedelmek között.

— **Türr tábornok beteg.** Türr István tábornok súlyos betegen fekszik Hungária-szállóbeli lakásán. Az agg tábornok mintegy nyolcz nap előtt érkezett Budapestre és már ekkor gyengélkedett, az állapota azonban csak ma vált válságossá. Este kilencz órakor látogatta meg Müller tanár, aki néhány asztmatikus bántalmakat konstatait. Azt hiszik, hogy a tábornok erős szervezete meg fog küzdeni ezuttal is a bajjal. Az éjjel folyamán mégegyeszer hívták Müller tanárt, ki azonban az állapotot változatlanul rossznak találta.

— **Zágrábi diákok sztrájkja.** Zágrábban dr. Surmin egyetemi tanár és képviselő nyugdíjaztatása alkalmából valamennyi pártállású diák látogatott gyűlést tartott, a melyen bejelentették, hogy egyelőre csakis a bölcsészeti kar tanárai tartottak konferenciát ez ügyben, az akadémiai tanács azonban még nem foglalt állást. Felszólították a diákokat, hogy ez ügyben egyelőre ne foglaljanak állást. Erre a gyűlés a következő határozatot hozta: A diákok nem ítélik el az akadémiai szenátus magartartását, de azért szükségesnek tartja, hogy önálló akciót indítson. Az egyetemi ifjuság követeli, hogy az illetékes tényezők a hivatást egyetemet az őt ért sézgyentől három napon belül megszabadítsák és teljes elégtételt szolgáltatassanak. Ebben a várakozásban az egyetemi ifjuság már ma délután általános sztrájkba lép. Az egyetemet éri sérelem elleni tiltakozás jeléül az aulában kifüggesztett összes hirdetésekét levették. Pénteken délután újabb gyűlést fognak tartani. A gyűlés a nemzeti himnusz eléneklésével minden további incidens nélkül ért véget.

— **Egy volt miniszter hirtelen halála.** Fiuméből érkezik a távirati hír, hogy Bogisich Boldizsár volt montenegrói miniszter, ma átutazóban szivszélhűdés következtében hirtelen meghalt. Az elhunyt minisztert, aki hetvenkét éves volt, holnap hazaszállítják.

— **Szerencsétlenség egy flottagyakorlaton.** Az Északi tengeren Harvich közelében, mint lapunk legutóbbi számában röviden jelentettük, katasztrófa történt. Éjjel után két órakor az Északi tengeren gyakorlatozó flotta „Attentive” nevű űrhajója tizenöt torpedóromboló kíséretében elhagyta a harvichi kikötőt s az ott vesztelő hajórajt és körülbelül 30 mérföldnyire ment teljes gőzzel, hogy a sik tengeren lögyakorlatokat végezzen és azután jelzőlámpások nélkül gyakorlatozzék. Ez utóbbi veszedelmes éjjeli gyakorlat közben, amely az Északi tengeren uralkodó viharok folytán még veszedelmesebbé vált, az „Attentive” űrhajó előbb a „Gala”, majd a „Ribble” torpedórombolóval ütközött össze. A „Gala” torpedórombolónak oly erővel ment neki, hogy ez közepén kettéválva, egy pillanat alatt elsüllyedt, legénysége és tisztikara azonban, egyetlen tiszt kivételével, a csodával határos módon megmenekült a biztos haláltól. A szerencsétlenül járt tiszt, Fletscher hadnagy az összeütközés pillanatában a gépházban állott, éppen azon a helyen, ahol a hajó vértje az összeütközés folytán beroppan és valószínű, hogy olyan ütés érte, amely a szerencsétlen embert azonnal megölte. A megmenekülteknek sikerült a torpedóromboló hátulsó részére jutniok, amely még egy ideig a vízszínen maradt, míg az eleje pár pillanattal az összeütközés után elsüllyedt. Onnan vette fel őket a segítségükre siető „Garry” torpedóromboló. A másik torpedóromboló, a „Ribble”, amelynek az űrhajó szintén nekiment, csak kisebb sérülést szenvedett és saját erejéből tért vissza Harvichbe.

— **Házasságok.** Weiner Géza, az Egyesült Juttagyarak irodafőnöke eljegyezte Gross Erzsikét, Gross Fülöp budapesti pék- és cukrársz-mester leányát.

Blumschein Béla e hó 30-án tartja esküvőjét Weisz Malvinnal, Nagyszécsényben.

Durlák Nándor eljegyezte Pinke Rozáliát, Kossuthfalván.

— **Az abruzzói herceg házassága.** Az abruzzói hercegnek Miss Katherina Elkinszel való házassága befejezett dolog, mert az olasz király is beleegyezését adta a házassághoz. Az esküvő helye és ideje még nincs megállapítva. Arról beszélnek, hogy az esküvő Rómában lesz. Miss Elkins nagyapja, Garza szky Henrik Davis sokáig ellenezte a házasságot. A többszörös milliomas, ki hosszabb időn át szenátor is volt, minden követ megmozdított, hogy unokájának az olasz királyi herceggel való házasságát meghiúsítsa. Az Elkins-családnak nagy munkájába került, míg az öreget rá tudták venni arra, hogy beleegyezését adja a házassághoz, jobban mondván, hogy ne vonja meg unokájától azt a sok millió dollárra rugó hozományt, az esetre sem, ha az abruzzói herceg felesége lesz.

— **Az első női képviselőjelölt.** Páris jár — úgy látszik — elől a női jogegyenlőség kérdésében. Megvan már az első suffragetteje, Lallœe Mária, aki jövő vasárnap a Saint Georges városrészben a közéleti választások mint jelölt fog fellépni. A segítségváltási választás hosszúságos tárgyalás után, amelyben Lallœe Mária azt bizonyította, hogy az asszonyokat a közéleti választásnál megilleti az aktív és passzív választói jog helyiséget jelölt ki számára, ahol választói gyűléseit megtarthatja. Lallœe Mária független szociálista és feminista programmal lép föl. Mondani sem kell, hogy a feminista jelöltet nem fogják megválasztani.

— **Az egyenruha miatt.** Konstantinápolyból táviratozzák, hogy Sadik basa, szófiaai török biztost elmozdították. Az elmozdítás oka, hogy Sadik basa a fejedelménél tett látogatása alkalmával polgári ruhát viselt, holott a fejedelmének ugyanez alkalommal egyenruhája volt. Ferdinánd fejedelem emiatt megnehezítette és kijelentette, hogy Sadik basát nem fogadják többé. Utódjául többek között Kianel bégét, a budapesti főkonzult említik, aki tegnap ideérkezett.

— **Órült a hajón.** A Chandless gőzhajón ma egy megőrült fűtő, a fiatal Oliveira ráesett a harmincz éves Schmidt hajómérnökre, aki uton volt Brazília belsejébe, hogy ott tudományos kutatásokat végezzen. A megtévelyodött fűtő hátulról orozva lelőtte a mérnököt, aztán a gépterembe rohant és ötször lött egy fűtőtársára, aki súlyosan megsebesült. Oliveira aztán tört és zuzott mindent, ami a kezelőgyébe került. A hajó személyezete a kapitánnyal együtt elment, hogy megfékezze a dühöngő őrültet. A kapitány a lábába lött s csak így sikerült Oliveirát megkötözni.

— **A hősiesség keményseprő.** Keményseprők kitüntetéséről csak a legtrikább esetben számol be az időszaki krónika. Különösen, ha keményseprőségéről van szó, aki mászsza és kaparja a kéményeket, nagymértékben szurtos és minden tekintetben mindennapi jelenség. Most mégis kiemelkedett az átlagból egy ilyen legény, még pedig hősiessége révén oly mértékben, hogy a svéd király — mert svéd keményseprőről van szó — a derék fiúnak a polgári aranykeresztet adományozta. A keményseprő neve Lindberg-Nils Agost. Lindberg-Nils-et néhány héttel ezelőtt egy inással együtt elküldték, hogy tisztítsa ki egy mulatóhely kéményét. Míg a legény készülődött, az inas felment a háztetőre, hogy hozzálasson egy kémény tisztogatásához, a kémény helyett azonban a gépház füstkatlanába ereszkedett le. Mikor a legény később bizonyos szokásos jelzéssel ellenőrizni akarta, nem kapott feleletet. Rosszat sejtve felmászott ő is a háztetőre s mikor megtudta, hová lett a fiu, leereszkedett utána a forró füsttel teli katlanba. A félig elalélt fiu a lábába kapaszkodott, de a legény így nem tudott felmászni és maga is ott veszett volna s erőszakkal kellett magát kiszabadítania az inas kezéből. A legény most kimászott a tetőre, gyorsan leereszkedett a tetőről és a gépházba ment, hogy lent közelítse meg a fiut. A földszinten azonban zárva volt a gépház ajtaja. Lindberg erre betörte az ajtó üvegtábláit, kitépte a vasfoglatot és bemászott. A kazánok fölött levő nyíláson keresztül, méternyi magasságra felcsapó lángon át felmászott a katlanba és addig mászott, míg a fájdalomtól elalélt gyermeket elérte. Nagy igyekezettel sikerült a fiut a nyakába kerítenie s erejének végső megfeszítésével, már megsebesült kézzel és lábbal, égő

ruhában a háztetőre jutott, ahonnan aztán levitték a fiúval együtt. A rendkívüli esetről jelentést tettek a királynak, aki nyomban elrendelte az önfeláldozó életmentő kitüntetését.

— **Tolvaj titkosrendőrök.** Jelentettük, hogy a kiewi kormányzó elmozdította állását Asslanowot, a politikai titkosrendőrség főnökét. A Russische Correspondenznek most azt táviratozzák Pétervárról, hogy a vizsgálat rendkívül kompromittáló adatokat derített föl a politikai titkosrendőrségről. Bebizonyosodott, hogy olyan betörőket is, akiket tetten értek és a rendőrségre vittek, a titkosrendőrök szabadon bocsátottak, arra hivatkozva, hogy anna ka fogadónak a portása, ahol betörők megszállottak, az illető vendégeket jó módú utasoknak mondta. A titkosrendőrség egyuttal megfenyegette a kárvalott följelentőket, hogy rágalmozás miatt bajba fognak keveredni s így azok moczcanni sem mertek s nem követelték a betörők üldözését. Akárhány rovtomultu tolvajt a politikai titkosrendőrök szabadították ki a rendőrség fogházából és alapos az a feltevés, hogy osztózkodtak velük a lopott holmin.

— **Halálos végű szóváltás.** Pokorny Ernő 28 éves gyümölcsárus ma este hét órakor a Rákospalota-ujpesti vasútállomáson összeveszett Vágnér Károly napszámmal. A szóváltás mind hevesebb lett, végül a két ember kést vett elő és azzal rohantak egymásra. Pokorny oly szerencsétlenül szurta meg Vágnert nyakán, hogy azonnal meghalt. Holttestét a törvényszéki boczteni intézetbe vitték. Pokorny a rendőrség letartóztatta.

— **A tifuszjárvány.** A szombathelyi tifuszjárvány ügyében a hatóság széles mederben folytatja a védekezési munkálatokat. Hajós Béla közegészségügyi főfelügyelő minden betegét felülvizsgál, úgy a három szombathelyi kórházban, mint a magánházakban fekvő betegeket. Bukovszky Győző, a budapesti fertőtlenítő intézet igazgatója pedig maga vezeti a fertőtlenítést. A vízvezeték csöveit naponként husz métermázsza mésszettel öblögetik. Ma újból tizenhat beteg és egy halálozást jelentettek be. Az összes eddigi megbetegedések száma 367, halálozás 15, meggyógyult hat beteg. A beteglétszám 346. A polgármester a májusi költözködéskor vonatkozólag a legszélesebb óvintézkedéseket rendelte el, amennyiben csakis alapos fertőtlenítés után van megengedve az új lakásba való beköltözködés. A vidéken ismét több helyről jelentettek be tifusz megbetegedéseket, így Csönkén, Pinkafón, Felsőörött, Perényen, Kemeneshögyészen, Kemenesszentpéteren fordultak elő megbetegedési esetek. Azt hiszik, hogy e községekbe is Szombathelyről hurczolták be a betegséget. — Megirtuk, hogy Hajduböszörmény határban lakó cigányok között is tifusz ütött ki, amely a cigányok között egyre terjed. Újabb ismét két tifuszos cigányt szállítottak a városi kórházba, hol most nyolcz cigány fekszik tifuszban. A város közegészségügyi bizottsága elhatározta az összes cigánykunyhók fertőtlenítését. A fertőzött cigánytelep közvetlen a régi vágóhid mellett van, melyet a mai napig még mindig használtak, jóllehet a város 40.000 korona költséggel a város keleti részén új, modern vágóhidat építtetett, de a megyei hatóság valami kifogás miatt nem engedte azt megnyitni. Most, hogy a megyei főorvos konstatalta, hogy a régi vágóhid tifuszos területen van, az alispán sürgősen elrendelte az új vágóhid megnyitását és a réginek bezárását.

— **Halálos csónakázás.** A Lágymányos mellett levő holt Duna-ágban ma délelőtt halálos szerencsétlenség történt. Lochner József, Kohn Adolf, Klekner Antal és Sumi Ferencz nyomdászok együtt mulattak az éjszaka. Reggel felé mind kimentek a Lágymányosra s ott iddögáltak egy korcsmában. Egyszerre kedvük támadt csónakázásra. Kimentek a holt Duna-ághoz, ott csónakba ültek s kiveztek a vízre. A kissé ittas emberek azonban igen nyugtalanul viselkedtek, mire a csónak fölborult s mind a négyen beleestek a vízbe. A parton levők segítségükre siettek. Sumi és Kohn nagynehezen kiuszták a partra, de Lochner Ferencz és Klekner Antal elmerültek s belefuladtak a vízbe. A két halottat kifogták s bevitték a törvényszéki orvostani intézetbe. Mind a két vízbe fullt családost ember volt.

— **Gyilkosság az országuton.** Rejtélyes rablógyilkosság történt tegnap este nyolcz és kilencz óra között az ócsa—soroksári országuton. Egy csizmás, suhancz megtámadta a gyanuanalul ballagó Tóth József nevű gazdálkodót, akit meggyilkolt és elrabolta a nála levő negyvenkét korona készpénzt és egyéb ingóságait. Az alsódbasi csendőrség által megindított vizsgálat szerint a gyilkos Budapestre szökhett. A csendőrség ezért ma táviratban értesítette a főkapitányságot a gyilkosságról. Az ismeretlen gyilkost nyomozza a rendőrség.

— **Nyári gyorsírótanfolyamok.** A „Stenográfia” országos Gabelberger gyorsíró- és gépiskolában május hó elején igen kedvezményes gyorsírási, gépirási és kereskedelmi szaktanfolyamok kezdődnek. Az egyes tanfolyamok okleveles gyorsírótanárok, a kereskedelmi szaktanfolyamok pedig kereskedelmi iskolai rendes tanárok vezetése alatt állanak. A tanfolyamok együttesen három hónapig tartanak, mely idő alatt az intézet növendékei tökéletesen elsajátítják a magyar vagy német gyorsírást, gépirást, könyvvitelt, kereskedelmi számtant, levelezést és fogalmazást. Különös gondot fordít az intézet a német gyorsírást tanítására is. A május elején kezdődő tanfolyamokra egész napon át lehet jelentkezni az intézet helyiségében: Váci-körut 33.

— **Halálozás.** Kubányi Béla, az eperjesi kollégium főgimnáziumának tanára, életének 51-ik évében elhunyt Eperjesen.

— **Életunt leány.** Tegnap a Peterdy-utca 37. számú házba hívták a rendőrséget azzal, hogy Kiss Zsuzsanna cseléd a második emeletről le akart ugrani, de a lakók ebben megakadályozták. A rendőr az izgatott leányt bevitte a főkapitányságra, ahol előadta, hogy Weisz János kocsi-gyártó-segéddel viszonya volt s gyermeke is született. Gyermektartás miatt pört indított Weisz ellen, ez azonban rábirta, hogy a pört vonja vissza s ő feleségül veszi. Kiss Zsuzsanna visszavonta a pört, de Weisz azóta feléje sem néz, sőt más leánnyal jegyezte el magát. Ez keserítette el. A rendőrségen megnyugtatták a leányt, aztán átadták Nefelejts-utca 55. szám alatt lakó rokonának.

— **Rendőri hírek.** Elhagyott gyermek. Az Üllői-ut 23. számú házban a házmesterhez tegnap beállított egy fiatal munkásné és ott hagyta nála csecsemő gyermekét, azzal, hogy nemsokára érte jön. Ezzel elment s többé nem mutatkozott. A csecsemőt a gyermekmenedékhelyre vitték. — Vonat és kocsi. Ma éjjel a 608. számú személyvonat, amely a rákosi állomásról indult ki, a Külső Jászberényi-uton az első számú órház átjárójánál elütött egy egyfogatu kocsit. A lokomotív a lovat agyonzúzta. A kocsisnak nem történt semmi baja, de iedtében elszaladt. Még eddig nem tudták megtalálni. — **Késelő leány.** Körösi Janka és Kozák Irma tizenöt éves munkásleányok a Külső Váci-uton összeverekedtek. Körösi Janka közben bicskát rántott és összezurkálta Kozák Irmát. A sebesült leányt a Dolog-kórházba vitték. Baleset. Laczkó Sándor irodai gyakornok ma reggel a Bercsényi-utca második számú lakásán a revolverét nézegette. Közben a fegyver elsült és Laczkó bal tenyerét keresztül-furta a golyó. — **Életunt leány.** A Ranolder-utca 23. számú házban ma délben a második emeleti folyosóról leugrott az udvarra egy fiatal leány, Kálnekker Katalin. A házbellek a mentőket hívták hozzá, akik bevitték a Rökus-kórházba. Az életunt leány súlyos belső sérülést szenvedett. Ongyilkosságának oka ismeretlen.

x **Hogy hívják?** Ezen című hirdetésre felhívja t. olvasóinak figyelmét Kiss Károly és Társa bankház. Különböző férfi és női nevek vannak felsorolva e hirdetésben és mindenik mellett szerencseszámok. Minden ember életében vannak pillanatok, mikor szerencsésjét megállapíthatná. Talán a neve melletti osztálysorsjegy nagyobb nyereménnyel lesz kihuzva már a legközelebbi huzáson! Kísérleje meg! KISS szerencsésje NAGY! Az osztálysorsjáték legutóbb megjelent képes leírását érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldi meg e szerencsés bankház.

x **Zászlók,** czimerek minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x **Bob-hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.**

x **Fodor-léle vivóterem** a Koronaherceg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobb fel szerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna és vívásra.

x **Dr. Hönlg Izsó** elektrotherapiai és Röntgen intézete (Károly-körut 24.) az orvosi tudomány modern gyógyeszközeivel felszerelve páratlanul áll a fővárosban és főképp idegbetegtek (neurasthenia, hysteria), csuszosok, köszvényesek, szivbajosok, elhízottak, bőrbetegek, zsabában, álmattanságban szenvedők stb., találnak benne bajuk ellen sikeres gyógykezelést. Az intézet hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

A dánosi rablógyilkosság.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 29.

A dánosi rablógyilkosság dolgában egészen különös álláspontot foglaltunk el: a légszelsőbb objektivitás álláspontját. Minden pártfogalás nélkül a tiszta igazságért küzdöttünk és az elvtisztségért törtünk lándzsát. És ebben a küzdelemben ért olvasónknak egy levele, amelyben azzal vádol, hogy a cigányok mellett foglaltunk állást.

A leghatározottabban kijelentjük, hogy soha a most vádlottaknak nem keltünk pártjára, mindenkor csak magasabb szempontból elveket néztünk. Épeszü ember, a társadalom tagja nem kel védelmére ocsmány vadállatnak, undorító és iszonyatos rablógyilkosnak és normális agyu ember nem akar akadályt gördíteni az elé, hogy a társadalom ellenségei bünhődjenek. Lássuk bár az akasztófán a mostani vádlottakat, nyugodtan vesszük tudomásul a legrettenetesebb büntetést a legrettenetesebb bűnért, amelyet Dánoson elkövettek. Iszonyattal tölt el minket ez a rémes méészárlás és teljes erőnkől küzdünk a példás büntetésért. Amiért mi szót emeltünk, az az elv, az egyenlőség és pártatlanság szent elve a törvény előtt, amelybe, ha kell, még a fogainkkal is kapaszkodunk.

A társadalom ellenségei, kóbor cigányok ülnek a vádlottak padján. Éppen az ilyen emberekkel szemben kell érvényesíteni az egyenlőség nagy elvét és éppen az ilyen kitaszított elem a próbaköve annak az ideális teoriának, hogy a sörpök előtt mindenki egyenlő. Éppen az ilyen esetben nem szabadna tünni hajszálnyi részrehajlást sem, mert nagy megnyugvással töltene el a polgárt, hogy ahol primitív érzések hullámlása igazságtalanságra ragadná az embert, ott egy csodálatos gyönyörű intézménynek jellemében és pártatlanságban sziklaszilárd megbizottja megőrzi higgadságát és hideg mérlegelő észszel keresi az igazságot. A végtelenségig nagy és megnyugtató tudat volna a bíró objektivitása, ha a dánoshoz hasonló eseteken köröszül megállná a tűzpróbát. Egy szemrebbetés nélkül látnók a bitó alá menni a gyilkosokat, akik rábizonyított tettük után az akasztófán vennék el megérdemelt büntetésüket.

Minek ebben a pörben az a rettenetesen elfogult vezetés és a meg nem engedett hangulatkeltés, ha ugyanis elegendő bizonyíték van, hogy a haramiákra rábizonyuljon a gaztett? Nem üdvösebb, tisztább és célravezetőbb, ha a bizonyítékok alatt roskadnak össze a gyilkosok és oly elfogulatlan tárgyalás után veszik el méltó büntetésüket, amely minden igazságos embert a legmesszebbmenőleg kielégít? Minek a minden elvvel ellenkező hangulatkeltés, ha a társadalom annyira megbizik végrehajtó szerveiben, hogy azok napfényre hozzák az igazságot? Hitvány kortesmunkával kell bitóra vagy fegyházba juttatni a bűnöst, aki esetleg a legszigorubb objektivitás mellett el lehet ítélni? Nem, a társadalomnak talán még sincs szüksége arra, hogy elfogulatlan ítéljen el egy pár embert, aki az ő hibájából vad, erkölcsstelen és „vogelfrei”. Éppen az ilyen emberekkel szemben kell finom mivű gépnek lenni az elnöknek, mert az ilyen esetek szinte próbakövei az objektivitásnak és kétségtelen bizonyítéka egy szilárd elv ideális alkalmazásának, ami a polgároknak a leggyönyörűbb intézmények egyikében való bizakodást erősíti.

Az ideális törvénykezésben, az egyenlőség és pártatlanságban vetett hit oltalmazására irtuk mindenkor sorainkat. Nem védjük a cigányokat, de védjük az elvet. Akasszák föl a fekete embereket, ha rájuk bizonyul a gyilkosság, de vigyázzanak arra, hogy a főbenjáró bűn úgy süttessék

a vádlottakra, hogy ne akadjon ember az országban, aki bűnösségükről ne legyen meggyőződve. Ezt pedig csak úgy lehet elérni, ha minden cigányvöltök mellett a mostanival teljesen ellenkező, ideálisan pártatlan módon vezetik a tárgyalást és nem engedik meg, hogy a gyűlölködő, elfogult tömeg minden jogszokás ellenére szinte végzetesen befolyásolja az esküdteket, akik ugyis zavarosan látnak ebben a zürzavaros ügyben.

A mai tárgyalást féltizkor nyitja meg az elnök és a közönség szokásos figyelmeztetése után folytatja a tanuk kihallgatását.

Két tanuvallomás.

Elnök: Hol született?

Nagyista István: Nem tudom, mert akkor még kicsi voltam.

— Mit tud a dánosi gyilkosságról?

— Hát kérem a dánosi gyilkosság éjszakáján egy kocsi jött menekülve a csárda felől. Azt hittem kukoriczatlavajok és elébe mentem. Éjjelután két óra volt. Láttam a holdvilágnál, hogy a bakon ketten ültek. Egyik azt mondta: „Nagyon ég a csárda, még utolérnek.” Mire a másik azt felelte: „Csak az erdőig érhesünk, akkor nem lesz baj.”

Elnök: Hát egyebet nem tud?

Nagyista: Csak ennyit tudok.

— Merről jött ez a kocsi?

— Dános felől.

— Láta a kocsin ülők arcát?

— Azt nem mondhatom.

— Merre ment a kocsi?

— A körösi erdő felé.

— Ebben az időben látott cigányokat a környéken?

— Nem láttam.

Az öreget, aki alig tud lépkedni, kihallgatása után egyik szolga leemeli a tanuk részére felállított emelvényről.

Pelikán Mihály 68 éves pusztavacsi erdőőr kérdezi meg aztán a bíróság.

Elnök: Mit tud a gyilkosságról?

Pelikán: Semmit. Csak amit mástól hallottam.

— Jártak abban az időben arra cigányok?

— Jártak. De nem tudom, hogy azok követték-e el a gyilkosságot.

— Beszél azokkal a cigányokkal?

— Beszéltem.

— Nem emlékszik rájuk?

(Körülnéz és rámutat Lakatos Balog Jánosra): — Ez a nagy barna szőrös aligha ott nem volt. (Nagy derűltség.)

Az öreg semmi lényegeset nem tud, mert éjszaka volt. Elboacsátják meghiteltetés nélkül.

Az elásott bűnlejek.

Következik Sasi László hajduhadházi csendőr. Ő volt az, aki Fogarassy őrsvezetővel együtt elfogta a cigányok egy részét a téglási csárdában. Majd üldözőbe vették a többi is. Csak azután értesültek a dánosi gyilkosságról.

— Maga melyik cigányt fogta el?

— Balog Tutát.

Luterna (a tanu felé kiabál): Maga volt az, aki a nyakamra hágot! Mért adod el a lelket az ördögnek?

A tanu különben akkor is jelen volt, amikor egy fa tövében elásva megtalálták a bűnlejeket egy zacskóban.

— Mi volt a zacskóban?

— Ékszerék.

P. Kovács Gábor téglási napszámos segített a csendőröknek a cigányok elfogásában. Jelen volt a motozásnál is és akkor, amikor az elásott zacskót meglelték.

Szabó Imre szintén napszámos Tégláson, aki segített a cigányokat elfogni.

— Kinek az elfogatásánál volt ott.

— A Tutáénál.

Varga Bertalan zenész résztvett a cigányok összefogdosásában.

A tanu vallomása alatt fölpatant a helyéről Németh Vrana és ökleit rázva, kiáltja:

— Ne hazudj, te hébernyaku!

Dézsán Sándor ácssegéd a cigányhajszánál szintén jelen volt. Ott volt a téglási kocsmában,

mikor a csendőrök rajtűtötték a cigányokon. Az egyik cigányasszony elkialtotta: Jaj, devla, itt vannak a csendőrök!

A vallomás alatt a cigányok össze-vissza kiabálnak, különösen az asszonyok zajonganak szünet nélkül. Az elnök Dolát és Zelfit kiküldi a teremből és kiadja a parancsot, hogy a Dola ne kapjon ma ebédet.

Tuta elfogatása.

A következő tanu Nagy Sándor téglási lakos. Együtt látta a cigányokat a téglási csárdában aznap, amikor letartóztatták őket.

— Ismerte maga azokat a cigányokat?

— Igen.

— Hát meg tudná ismerni őket? Nézze meg jól őket!

— Nézd meg jól, fusson ki a szemed! — kiabálják a cigányasszonyok.

— Ez ott volt! — mondja a tanu Balog Jánosra s ezután sorra felismeri Lakatos Dolát, Balog Tutát és Lakatos Kunát.

— No Balog János, mit szól ehhez?

— Nem is tudom, hogy merre van az a Téglási Toka Bálint téglási birtokos a következő tanu:

— Van magának ebből a pörből valami kára? — intézi hozzá a szokásos kérdést az elnök.

— Igenis van, kérem szépen.

— Micsoda?

— Most, hogy el kellett jönnöm, szántatlan maradt a földem — feleli a tanu, nagy derűltséget kelve.

— Mit tud ezekről a cigányokról?

— Együtt üldöztünk négyet Tégláson Fogarassy csendőrőrsvezetővel, Kis Bálinttal és Varga Bertalannal. Az egyik ragyas képű le is ütötte Varga Bertalant.

— Melyik volt az? Meg tudná ismerni?

— Ez volt az — feleli a tanu, rámutatva Lakatos Dolára.

— En? Hát rücskös vagyok én? — feleli a cigány, akinek tényleg nincs most az arcán semmiféle ragya.

— Hát azt tudja-e, hogy melyik lőtt a revolverrel?

— A Tuta volt! — mondja a tanu, rámutatva Balog Tutára is.

— Hát amazt, a Surányi Mártont ismeri-e?

— Ismerem.

— En ismerem magát, mert Kecskeméten szervuszolt velem — mondta óriási derűltséget kelve Surányi Márton.

— Hány lépésnyire volt ez a Tuta a csendőrőrmestertől, amikor rálőtt.

— Száz lépésnyire.

Balog Tuta dühösen felugrik és kiabálni kezd:

— Milyen tanu ez? Hiszen az őrmester huszonöt lépést mondott! Láta maga, hogy én löttem?

A fogházörök elhallgattatják a dühösen kiabáló cigányt.

— Nézze csak, Toka Bálint, maga a vizsgálai során nem a Lakatos Dolát, hanem a Balog Jánost ismerte fel! (Balog János feláll.) nem ez volt ott?

— En emezt ismertem meg a vizsgálóbíró előtt is, — mondja a tanu, rámutatva Lakatos Dolára.

— Esküt tud erre tenni?

— Igen, — feleli a tanu.

A következő tanu Varga Bertalan téglási napszámos. Ez is részletesen elmondja a téglási üldözés történetét.

— Magát megütötte valamelyik cigány?

— Igen.

— Melyik volt az?

— Lakatos Dola.

— Melyik volt az, amelyik rálőtt Fogarassyra?

— A Balog Tuta, — feleli a tanu

— Hány lépésről lőtt rá?

— Az első lövés huszonöt, a második harmincz lépésnyire történt.

Kis Bálint téglási lakost hallgatták ki ezután, aki Fogarassy csendőrőrsvezetővel együtt résztvett a téglási üldözésben. Az előbbi tanukkal egyezően adja elő az üldözés történetét. Láta azt is, hogy Varga Bertalant megütötték a cigányok.

— Ott volt-e maga akkor, amikor a Balog Tuta rálőtt Fogarassyra?

— Nem voltam ott, de hallottam a lövést

A következő tanu, Kis Gábor téglási birtokos csak annyit tud, hogy az ő szekerén üldözték a cigányokat.

Délután két óraker fejezte be az elnök Kis Gábor kihallgatását s megeskette a ma kihallgatott tanukat. A tárgyalást holnap délelőtt folytatják.

Nyílt-tér

(E rovatban közöltéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség)

Fischer I. D.

Telefon 9-40.

hirdetési irodája
f. é. április 28-tól fogva

VI., Vörösmarty-u. 39.
Andrássy-ut sarkán létezik.

OVSZEREK

Gummi és halhólyag, 80% engedmény tucatszámtól 1-10 forintig. Capot-Americaia rövid, 2-3 forintig. Mintagyűjtemény (25 db) a legfinomabb minőség urak részére 5 frt. Irrigator, felszerelve 2-5 frt. Diana-övek, legfinomabb 2.50, 3.-, 3.50 frt. Minden megrendelésnél 30% engedmény. Arjogyzók ingyen.

Rothauser M. Ignác és Fia

Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.
Anker-udvar (Király-utca sarkán.)

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Hírek az operából.** Goldmark Károly háromfelvonásos daltjátékának, a „Téli regé”-nek ma délelőtt volt a főpróbája. A főszerepeket Vasquez né grófnő, Sándor Erzi, Berts Mimi, Anthes, Arányi, Takáts, Szemere és Hegedüs éneklik. Bemutatója csütörtökön este lesz.

Az Operában ezenkívül még egy újdonságra készülnek és pedig Hüvös Ivánnak, a „Csodaváza” című balletjére, mely minden valószínűség szerint májusban kerül színre. A fiatal komponistának már eddig is voltak sikerei s a „Katinka grófnő” operettjét egy berlini színház is elfogadta s így szép reményeket fűznek a kétfelvonásos ballet sikeréhez.

(*) **Shakespeare-előadások.** Holnap csütörtökön, a Shakespeare-sorozat hatodik estjén az „Othello” kerül színre a Nemzeti Színházban. A czimszerepet Bakó, Desdemonát P.-Márkus Emilia Jagót pedig Gyenes fogja játszani. Pénteken új betanulással és szereposztással a „Makrancos hölgy”-et adják elő, a czimszerepben Cs.-Alszevgy Irmával, Petrocchia szerepében pedig Pethes-sel. A darabhoz teljesen új díszletek készültek Spanraft Ágost, a Nemzeti Színház és Operaház díszletfestőjének tervei szerint. Az előadást szombaton megismétlik. — Vasárnap délutánra a „Nagymama”, estére pedig a „Nők barátja” van kitűzve, s ez utóbbi czimszerepében lép fel először hosszabb betegsége után Náday Ferencz.

(*) **A Wiesenthal-leányok Budapesten.** A három Wiesenthal-leány, akik legutóbb a berlini Künstlerhausban és Reinhardt Kammerspiele színházában léptek fel s ezidőszent a pétervári nagy operában vendégszerepelnek, május derekán a budapesti közönségnek is bemutatkoznak, még pedig a Népszínház-Vigoperában. A három Wiesenthal-leány, akik között Grete Wiesenthal diadalmas vetélytársa Miss Duncannak különböző klasszikus táncokat lejti. Beethoven, Schumann, Chopin dallamára finoman stilizált korszümökben. A ritka érdekességű vendégszereplés hét estére fog terjedni.

Gazdák figyelmébe!

SCHLOESING THEOPHIL világhírű franciaországi gazdasági vegyész, a francia tudományos akadémia tagja által feltalált és máreillel Schloesing-gyárakban gyártott védő és irtószereket a szőlőket és más növényeket pusztító élősködők ellen használni lehet. Ezen szőlőket fertőtlenítő és utasításainkat a kártevők elleni védekezésre nézve. Ezzel szőlő tudomány alapján készült ismertelünk: — 1. Schloesing-ház és feje: Theophil. Schloesing 2. Schloesing bordóli pora. Védekezés a peronospora ellen. 3. Schloesing egyszerű lecsapott kénpora, védekezés a Hoziharmat ellen. 4. Schloesing vasgátló lecsapott kénpora a fűtröthadás, fűtröthadás és bírokrot ellen. 5. Schloesing lecsapott nikotinos kénpora. 7. Utasítás a burgonyabetegségek elleni védekezésre. 8. Utasítás a rágak élősködők elleni védekezésre. 9. Utasítás a rósák, sziszterjék, virágok és konyhakert-növények élősködő betegségei elleni védekezésre. 10. Utasítás a hernyók irtására. 11. Schloesing „Pyralion”-ja, védekezés a szőlőmolyok ellen. 12. Utasítás a trágyatelepek, komposztok, baromflaknak és baromflaknak kénporrali kezelésére. Ezen füzeteket felszólítással díjmentesen és bérmentesen küldik Schloesing testvérek és társai r. t. gyárak Máreille (Franciaország) vezérképviselete a magyar Birodalom területére!

(*) **Maeterlinck új drámája.** A bűnbánó Mária Magdolna a Maeterlinck új drámájának főalakja, Krisztus is megjelenik az érdekes műben. Vele a pogány stoikus Seneca állítatik szembe skettőjükkel két merőben különböző és mégis rokon világnézetet szimbolizál a szerző.

(*) **Patti Adelina utóda.** Madame Tetrzzini operaénekesnő, akit Patti Adelina méltó utódának neveznek, e télen Amerikában aratta diadalait. Filadelfiában, a többek közt, olyan óriási hatással énekelte Luciat, hogy előadás után a fellekesült tömeg nagyon is temperamentumos tetszésnyilvánításaival szemben a rendőrségnek kellett őt megoltalmazni. A tüneményes hangú énekesnő Amerikából Olaszországba hazakerült, néhány napig családja körében Milánóban időzött s onnan Londonba utazott, hol huszonnégy előadásra a Covent-Gardenba szerződött.

(*) **Zeneiskolai hangverseny.** Az Országos Zeneakadémia május 4-én este 8 óraker az intézet dísztermében ötödik nyilvános hangversenyét rendezi. Előadásra kerül Beethoven C-dur vonós-negyese, Mendelssohn H-moll zongora-negyese és Gounod „Petite Symphonie”-je, fuvóhangszerekre.

(*) **A Szatir.** Góth Sándor, aki a Vigszínház legutóbbi nagysikerű újdonságának, a „Szatir”-nak hétfői előadásában nem vehetett részt, muló természetű betegségeből felépült és holnap csütörtökön, a „Szatir”-ban már eljátszhatja Garidel szerepét.

(*) **A „Remény”,** Heyermanns világhírű halásztrogédiája, melyet ezidőszent egy hollandi társulat megújult sikerekkel ad Berlinben, szombaton délután 3 óraker rendkívül olcsó, koronás helyárakkal színre kerül a Népszínház-Vigoperában, mint a színház iskolájának első vizsga-előadása. Az előadás szíveségből közreműködik Forgács Rózi, aki Róza szerepében egyik legnagyobb színpadi sikerét aratta s Kürti József, aki az idősebb fiút játszza.

(*) **Színészek az igazgatójuk ellen.** A pozsonyi színtársulat tagjainak egy része beadványt intézett az Országos Színészegyesület tanácsához, amelyben megvádolják az igazgatójukat, Balla Kálmánt, hogy április hó elejére járó fizetésüket visszatartotta és mindaddig ki nem fizette. — A Színészegyesület tanácsa a május 5-én, kedden délután tartandó ülésén foglalkozik a színészek panaszával.

(*) **Nyolcz óraker.** Péntektől, május 1-től kezdődőleg a Király-Színház előadásai, a színház eddigi szokásához híven, este nyolcz óraker kezdődnek, amire az igazgatóság külön is felhívja a közönség figyelmét.

(*) **A visszautasítottak kiállítása.** A Mücsarnokból visszautasított művészek kiállítását (V. Ferencz József-tér 5., Gresham-palota, Kosuth-lépcső) a mai napig győzeznél többen látogatták meg. A művásár is kielégítő volt, amennyiben az eladott műtárgyakból tízenkét művésznek 3000 koronát fizettek ki. Május hó 1., 2. és 3-án képvárversz lesz.

(*) **A Műhely kiállítása** e hó végével bezárul. Az egyesület vezetősége igen szép grafikus gyűjteményt állított ki s általában felrészítette a kiállított anyagot. Ezenkívül elhatározta a Műhely, hogy a két utolsó napon tetemes engedménnyel adja el a tárgyakat, a tiszta jövedelem 10%-át pedig jótékony célra adja.

(*) **A tavaszi tárlaton,** a városligeti Mücsarnokban csütörtökön, este nagy sétahangverseny lesz. A Mücsarnok 9-6-ig van nyitva és este hétkor nyílik meg ismét. A belépő-díj 1 korona.

(*) **A Nadányi-féle ösztöndíj.** A Képzőművészeti Társulat igazgatósága tegnap Benkő Kálmán elnöklésével ülést tartott, amelyben az ötszáz koronás Nadányi-féle ösztöndíjat egyhangulag Benczur mester jeles növendékének: Nagy Vilmos festőművésznek ítélték oda, aki már több esztendeje rendes kiállítója a mücsarnoki tárlatoknak.

6 visit **Fénykép 1⁵⁰ frt**
HUNNIA FÉNYKEPESZ.
BUDAPEST, KÁROLY-KÖRUT 6.

FŐVÁROS.

A főváros közgyűlése.
— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 29.

Rendes közgyűlést tartott ma délután a székesfőváros törvényhatósági bizottsága. A közgyűlés megnyitása előtt igen élénk diskurzus folyt a társalgóban a bizottsági tagok közt. A beszélgetés csaknem kizárólag a Polónyi-Lengyel-pörben eddig elhangzott tanuvallomások körül forgott. A diskurzust pont négy óraker kettévágta az elnöki csöngetyű szava. A közgyűlésen Fülepp Kálmán főpolgármester elnököt. Mindjárt a közgyűlés megnyitása után jelentette az elnök, hogy egy nyilatkozatot óhajt tenni a Polónyi-Lengyel-féle ügyben. A nyilatkozatot lapunk más helyén, a nagy pörrel kapcsolatosan közöljük.

Napirend előtt még dr. Kelemen Lajos bizottsági tag szólt fel személyes kérdésben. A mult közgyűlésen ugyanis, amikor az omnibusz-társaság ügyét tárgyalták, Schubert Sándor bizottsági tag meggyanusító éllel közbeszólt. Kijelenti a szólo, hogy ő már 1905-ben, amikor még sejtelve sem volt, hogy bizottsági tag lesz, kilépett az omnibusz-társaság igazgatóságából. Ami pedig Schubert második kiszólását illeti, hogy elsősorban a poloskákat kellene kiirtani az omnibuszokból, csak annyit jegyez meg, hogy az omnibuszok legalább „tízszerezte tisztábbak, mint Schubert ur bizonyos üzletel.”

Ezután áttértek a napirendre. Az első pont a marhavásár-téri vendéglőnek újabb hat esztendőre való bérbeadása volt. A tanács — a közvágóhídi és marhavásár-téri bizottság javaslatának megfelelően — Molnár Sándor ajánlatát pártolja, aki 8000-9000-11.000 korona bért kínál. Ezzel szemben Berger Rezső azt javasolja, hogy a vendéglőt annak adják bérbe, aki az árlejtés alkalmával legtöbbet ígért. A közgyűlés a tanács javaslatát tette magáévá. Ugyancsak a tanács. javaslatát fogadta el a közgyűlés Salzer Ignác kávé bérleti szerződésének meghosszabbítása dolgában.

Jelentette ezután az elnök, hogy az egyes bizottságokban megüresedett tagsági helyekre a szavazás megtörtént s ennek eredménye a következő: A középítési bizottság tagjai lettek: Retter Gyula és dr. Zsigmond Jenő. Az iparügyi bizottság tagjai: Mayer Gyula és dr. Oláh Dezső. A katonaiügyi bizottság tagjai: Breitner L. Zsigmond és Rabolt Antal. A közegészségügyi bizottság tagja: Diák Béla. Az állandó vízvezetékbi bizottság tagja: Ripka Ferencz. A közigazgatási bizottság tagja: dr. Kiss József. A központi választmány tagja: dr. Platty György.

Ezután hozzájárult a közgyűlés ahhoz, hogy az omnibusz-vállalat, a kötelezett új vonalaként, a Krisztina-tér és Vöröskereszt-körház között rendez he körforgalmat a társas-kocsijaival.

Feleki Béla interpellációt intéz a polgármesterhez, a III. osztályu kereseti adójavaslatok tétélelnek az aránytalanul nagy emelése tárgyában.

Bárczy István polgármester kijelenti, hogy közlést tesz a pénzügyminiszternek, azzal a kérelemmel, hogy a panaszolt bajok orvosoltassanak és így a tételek emelése mellőztessék.

A választ tudomásul vették.

A mai közgyűlésen megadta a választ Bárczy István polgármester Földes Árpádnak a multkor tett arra az interpellációjára, amely a Kossuth-szobor pályaművek felől való döntés ügyére vonatkozik. Kijelenti a polgármester, mint a szobor bíráló-bizottság elnöke, hogy a háromszori szavazást el kellett rendelni, mert tizenegy szó volt az abszolút többség és ezt egyik mű sem kapta meg az első két szavazásnál. Hogy kit, milyen okok vezettek egyik, vagy másik szobormű pártolására, vagy ellenzésére, azt nem tudhatja és nem kereshette; a saját szavazásának a megokolását sem kívánhatja tőle senki. A bíráló-bizottság ítélete minden tekintetben véglegesen érvényes, tehát a székesfőváros tanácsa köteles intézkedni a kivitell iránt, akként, hogy külön szobor-bizottság alakul, amelynek ellenőrzése alatt készülnek el a további minták. Meg van győződve róla, hogy olyan szoborművet fognak állítani Kossuth Lajosnak, amely méltó lesz az ő világra szóló alakjához és méltó lesz a hálás fővároshoz. (Zajos éljenzés. Taps.)

Földes Árpád: Ugyanakkor, amidőn ő a multkori interpellációját megtette, a magyar művészek

FRANKL ADOLF bankháza
Budapest, Eötvös-utca 19. sz.
(Saját ház.) TELEFON 25-40.

gyűlést tartottak és elmondták, hogy a zsüri ítélete sérti a művészeket általában, és sérti a mellőzött művészeket. Nem fogadja el a polgármester választát, hanem kéri az interpellációjának napirendre tűzését. (Egyfelől helyeslés, másfelől ellentmondások. Nagy zaj. Az elnök csönget.)

Bárczy István polgármester csak néhány szóban kíván még válaszolni. Arra hivatkozik, hogy egy évvel ezelőtt, a Szabadságharc-szobor pályázatánál is megtörtént, hogy (bár az eredmény közmegelegedésre történt) a magyar művészek közül egy sem szavazott arra a pályaműre, amelyet a külföldi szobrászok a legjobbnak ítéltek. Különben ő — a polgármester — nem esik abba az izléstelenségbe, hogy azt a pályaművet dicsőítse, amelyre ő is szavazott. De mi célja lehetne annak, ha az interpellációt napirendre tűznék. Ellenkezőleg ez azzal a renddel, amelyet programmal a közgyűlés tűzött ki, és amely abban kulminál, hogy a zsüri ítélete végérvényes.

Az elnök elrendelte a szavazást, és a közgyűlés 47 szavazattal 17 ellen tudomásul vette a polgármester választát, s így a napirendre tűzést mellőzte.

Kisebbségi jelentésük elintézése után, a közgyűlés este háromnegyednyolc órakor véget ért.

(A belügyminiszter a gázkérdésről. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter tudvalevően felvilágosítást kért a tanácsától a gázkérdésről. A tanács feliratban elmondta, hogy mi történt eddig s mivel minden akta ki van nyomtatva, mindegyikből küldött egy példányt a miniszternek. Gróf Andrássy Gyula ma a következő leiratot küldte a fővárosnak: A budapesti légszuszgyárak megváltása ügyében tett tanácsi jelentésből meglegedéssel vettem tudomásul, hogy az ügy előkészítő munkálatai körül a székesfőváros tanácsa körültekintő gondossággal járt el és hogy saját részéről is törekvése odairányul, hogy a megváltás kérdésében a törvényhatósági bizottság még a nyári szünet előtt véglegesen dönthesse. Miután nagy súlyt helyeznek arra, hogy az érdemleges határozat a jelzett időben meghozathassék, felhívom a székesfőváros tanácsának figyelmét arra, hogy czélszerűnek mutatkoznék, hogy az eddigi tárgyalások anyaga a törvényhatósági bizottsági tagokkal idejekorán közöltessék, hogy a bizottsági tagok a kérdést alaposan tanulmányozhassák és hogy a rendelkezésre álló idő rövidsége az érdemleges határozathozatal elhalasztására ne vezessen. Tekintettel pedig ama hírlapi közleményre, amely szerint a budapesti légszuszgyárak igazgatósága a tanácshoz intézett beadványában állítólag téveseknek nyilvánította a tanácsi II. ügyosztálynak a légszuszgyárak jóvedelmességére tekintetben felállított számításait, egyben késznek nyilatkozott az igazgatóság eme állításának beigazolása végett könyveit rendelkezésre bocsátani, — felhívom a székesfőváros tanácsát, tegyen jelentést aziránt, hogy a jelzett hírlapi közlemény a valóság-nak megfelel-e, amely esetben a tett intézkedések tudomásomra hozandók.)

(Berendezkedés a Szent Gellért-kórházban. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter ma leiratban értesíti a székesfőváros hatóságát, hogy a főváros közgyűlésének a Szent Gellért-kórházi szennyvízek és ürülékek fertőtlenítéséhez szükséges berendezés költségei tárgyában hozott határozatát jóváhagyta és a 44.000 koronában megállapított költségek felerészét az országos betegápolási alap terhére elvállalta.)

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektroterapeutikai és Röntgen-Intézet. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift
Telefon 102-39.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos masszázs (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Szénasavas fürdők.
Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
Ideggyengeség állapotok
Almatlanság.
Hűdés (Paralysis).
Idegfájdalmak, idegzsábák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelő-sorvadás (Tabes).
Szívbetegségek.
Véredényelmeszesedés.
Köszvény és csusz (Rheuma, húgysavas lerakódások, ízületi és csontbajok).
Székrekedés.
Anyagserebajok. (Elhízás, cukorbetegség, vesebetegség).
Bőrbajok. Bőrvészletek.
Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság).
Aranyeres csomók.

— Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-6-ig.
Kezelés egész napon át. — Kívánatra prospektum!

TÖRVÉNYSZÉK

Az Ügyvédi Kamara közgyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 29.

A budapesti ügyvédi kamara ma délután öt órakor tartotta rendkívüli közgyűlését, amelyet Szivák Imre, a kamara elnöke nyitott meg. Közgyűlés elé terjesztette a kamara pénztárnokának megválasztását s szavazatszedő bizottságot küldött ki, amely a választás eredményét május 5-én fogja kihirdetni. A közgyűlés II-ik pontja, az ügyvédek vasárnapi munkaszünete volt, melynek előadója dr. Messinger Sándor ügyvéd volt, ki hosszú és rendkívül tartalmas beszédben fejté ki az ügyvédek vasárnapi munkaszünetének fontosságát. Végül a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

1. A kamara közgyűlése kívánatosnak tartja, hogy a törvényhozás a vasárnapi munkaszünetet az ügyvédi és közjegyzői irodákra nézve kötelezőleg és országosan szabályozza.

2. Ezen törvényhozási szabályozással egyidejűleg a községi és körjegyzők magánmunkálatainak teljes megszüntetése keresztülvendő.

3. Ezek megtörténteig is a közgyűlés ezen kamara területén a vasárnapi munkaszünetet az ügyvédi kar saját elhatározásából megvalósítandónak tartja és ezért a jelenleg az ügyvédség terén, e tekintetben mutatkozó hiány orvoslása végett az Ú. R. 21. §-ának értelmében, kimondja azt, hogy a kamara összes tagjaitól elvárja, hogy személyzetüknek ezen teljes vasárnapi munkaszünetet engedélyeznek.

4. Oly irodákban, melyekben egynél több alkalmazott van, felváltva egy-egy alkalmazott teljesíthet vasárnap délelőtti szolgálatot.

5. Elodáztatatlan sürgős munkák elvégzésére az alkalmazottak vasárnap is behívhatók, de ezért külön honoráriumra tarthatnak igényt.

Dr. Somogyi Miksa szólott elsőnek a javaslatról. Indítványozza a javaslatot a napirendről levenni és újra való kitűzést elrendelni. Dr. Makay Aladár pótitindványt terjeszt elő. Enyickey Géza helyesli a javaslatot. Dr. Ladányi Armin elfogadja a kamara által benyújtott javaslatot, mert itt az ideje, hogy az ügyvédi kar járjon jó példával elő a szellemi munkások között. Még többen felszólaltak a javaslat ellen, mire ismét az előadó jelentkezik szó-lásra, s a következőket jegyzi meg:

— Amikor én a javaslatomat előterjesztettem, a vasárnapi munkaszünetet teljes tisztaságában ajánlottam. A javaslathoz felszólaló kartársak véleményéből azonban azt vettem ki, hogy javaslatom teljes egészében nézetikkel nem egyezik meg. Ezen okulva a javaslat negyedik pontját visszavonom. Erre a közgyűlés a javaslatot a 4-ik és 5-ik pont elhagyásával elfogadta. A vasárnapi munkaszünet tehát jövő vasárnap életbe lép. Következik a közgyűlés 2-ik pontja. Dr. Oláh Dezső és társai indítványa, hogy az ügyvédség törvényes jogainak megvédése czéljából felterjesztés intéztessek az összes minisztériumokhoz. A közgyűlés az indítványt magáévá tette, mire a közgyűlés több felszólalás után véget ért.

§ A bajai milliósi főnyeremény. A szabadkai sorsjegypörben ma tanukat hallgattak ki. Lositz Béla azt vallja, hogy tavaly március hónapban, a napot nem tudja, mondta Schön igazgató, hogy főnyereményt nyert a bank. Dr. Freund ügyvédjelölt, a következő tanu április végén utazott Eckert Gyulával, aki akkor nem tudta, hogy negyvenes számú sorsjegy volt az övé. Ezután a bank részvényeseit és tisztviselőit hallgatták ki arra nézve, volt-e tudomásuk a sorsjegy körül történt manipulációról. A részvényesek és tisztviselők, mint vallomásaikban mondták, semmi rendellenességről nem tudtak. Vallomásaik egyéb részei teljesen lényegtelenek.

§ Letartóztatott bankigazgató. Richtman Lajos, a tegnapi letartóztatott pestmegyei népbank igazgató ügyében beadott felfolyomódása folytán ma határozott a budapesti büntető törvényszék vád-tanácsa. A vád-tanács elutasította a terhelt védőjének felfolyomódását és a vizsgálati fogságot továbbra is elrendelte. Helyt adott azonban a védő abbeli kérelmének, hogy Richtman elmebeli állapotáról szóló véleményeket az igazságügyi orvosi tanácshoz felterjeszti.

§ Párbajozó tanárok. Megirtuk, hogy Boromisza Jenő és Szabó Dezső székesfehérvári főreáliskolai tanárok pisztolypárbajt vívtak egymással, melyben egyik fél sem sebesült meg. A párbajozók felett most ítélkezett Fiáth Imre büntető járásbíró. Boromisza Jenőt, aki párbajvétségért egyszer már büntetve volt, négy napi, Szabó Dezsőt pedig két napi államfogházra ítélte. A felek az ítéletben megnyugodtak.

SPORT.

Bécsi versenyek.

— Nyolczadik nap. —

Az egyes futamokban nagyon kevés ló indult és a futamok — a Fenék-versenyt kivéve — nem voltak érdekesek. A Fenék-versenyben négy ló indult. Lángoló volt nagy favorit, míg Rother Stadlt teljesen elhanyagolták. A versenyben Rother Stadlt győzött, sőt a második helyet sem Lángoló, hanem a multkorai államdíj győztese, Elzevir foglalta el. Come in time utolsó lett. Rother Stadlt nem a rendes istálló-lovas, hanem Carslake lovagolta, mintegy bizonyítva ezzel, hogy az új lovasokkal nincsenek nagyon megelégedve. A nap második jobban dotált versenye, a Park-handicap volt. Az 5000 koronás handicapert Dinom-Dánom nyerte meg.

A részletes eredmény a következő:

I. Nyeretlenek versenye. Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. 1. Mauthner V. Brave (Birkenruth). 2. Fabula. 3. Andalgó. Futottak még: Cromdale, Louis d'or, Blanche, Medardus. — Tot.: 10:161, 20:68, 33, 51.

II. Krieau-verseny. Díj 3000 korona. Táv 1600 méter. 1. Gróf Festetich T. Kaczér (Boardmann). 2. Enida. — Tot.: 10:17.

III. Fenék-verseny. Díj 8000 korona. Táv. 2000 méter. 1. Báro Rothschild A. Rother Stadl (Carslake). 2. Elzevir. 3. Lángoló. Futottak még: Come in time. — Tot.: 10:33, 20:45, 55.

IV. I. oszt. eladóverseny. Díj 4000 korona. Táv 1600 méter. 1. Mr. Lincoln Pagony (Miles). 2. Gánna. 3. Vénus. Futottak még: Joseph Vinzenz Albert. — Tot.: 10:37, 20:30, 25.

V. Pardon-handicap. Díj 5000 korona. Táv 1200 méter. 1. Geist G. Dinom-Dánom (Krouzil). 2. Geständnis. 3. Ismerős. Futottak még: Beau merité, Héja, Gyöngyössi, Macarsca, Bon garcon, Alea jacta. — Tot.: 10:42, 20:32, 41, 27.

VI. Eladó akadályverseny. Díj 3000 korona. Táv. 3200 méter. 1. Herczeg Pálfi Jägerndorf (Kapusek). 2. Rauchenwarth. 3. Virágo. Futott még: Pleiades II. — Tot.: 10:18, 20:25, 33.

VII. Handicap. Díj 3000 korona. Táv 1300 méter. 1. Söllinger R. Karline (Janek). 2. Gabelou. 3. Old Style. — Tot.: 10:15.

Budapesti üge-ö-versenyek.

— Hetedik nap. —

A budapesti tavaszi meeting holnapi, utolsó napjának programja is változatos sportot ígér. Kiemelkedőbb futam hiányában jelöltjeinkre hívjuk fel olvasóink figyelmét.

I. Stess P. — Colonel.
II. Hauser ist. — Winans ist.
III. Wunderbua — Ferencz.
IV. Kontrás S. — Fereno.
V. Esperanza — Dongó.
VI. Daisy — Interval B.
VII. Szövetség H. B. — Black ist.

Pozsonyi versenyek.

Holnap és csütörtökön tartja Pozsonyban az Urlovasok Szövete az évente szokásos két napos meetingjét, melynek kiemelkedő száma a monarchia legszebb urlovasversenye, az 5000 méter távolságu Pozsonyi nagy akadályverseny. Az idén nem nagy mezőny indul a díjban, mindössze 5-6 ló várható a starthoz, közöttük Nugommor is, a Nagy alagi győztese, mely külön klasszist képvisel és úgy véljük, hogy az ő nevéhez fog fűződni a holnapi győzelem is. Papiroon ugyan Whynek a Nagy alagi eredménye szerint vele szemben némi kis előnye mutatkozik, azt hisszük azonban, hogy a 700 méterrel hosszabb távolság Nugommornak sokkal inkább meg fog felelni és nagy klasszisa révén, horribilis sulya daczra is gvőzni fog.

KÖZGAZDASÁG.

Az új csekk törvény.

Budapest, április 29.

Midőn a házszabályok sürgős revízióját a kormány beteriesztette, a sürgősség érdekében visszavonta mindazon törvényjavaslatokat, amelyek már a Ház asztalán feküdtek. Ezek között volt a Günther Antal által benyújtott csekk-törvényjavaslat is. Gazdasági körökben sokan bizonyos sajnálattal látták e rég várt törvény újabb elodázását, mert nem minden ok nélkül féltek attól, hogy az esetleges politikai viszonyok lehetetlenné teszik a gyors letárgyalását. Ez az aggodalom szerencsére alaptalannak bizonyult. A kormány a visszavonással nyert időt arra használta föl, hogy az egész tervezetet az igazságügyi bizottságban újra átdolgoztatta, különös tekintettel az időközben megvalósult német csekk-törvény hasznos rendelkezéseire is. Így aztán az elsőnél alaposabb és részletesebb új törvényjavaslat jött létre, mely 32 §-ból áll. Ez az új tervezet lényegesen különbözik az elsőnél még abban is, hogy büntetőjogi rendelkezéseket tartalmaz, ami az első tervezetben nem volt. Abban a kedvező helyzetben vagyunk, hogy ez új szakaszokat közölhetjük a következőkben:

25. §.

„A csekkösszeg két százalékát, de legalább száz koronát tevő pénzbírsággal büntetendő:

1. aki szándékosan a 2. §. első bekezdésének ellenére (passzív csekkképpésséggel nem bíró személyre) bocsát ki csekket;

2. aki az általa kibocsátott csekket szándékosan nem keltezi, vagy kiállításának napját szándékosan a valóságnak meg nem felelően jelöli meg, vagy az általa kibocsátott csekket szándékosan hosszabb bemutatási határidővel járó keletkezéssel látja el;

3. aki más által akár belföldön, akár külföldön kibocsátott olyan csekket, amelyről tudja, hogy az 1. vagy a 2. pontba ütköző módon bocsátott ki, átvesz, tovább ad vagy kifizet.

26. §.

A csekkösszeg három százalékát, de legalább kétszáz koronát tevő pénzbírsággal büntetendő:

1. aki olyan csekket bocsát ki, melyet az utalványozott a fizetés végetti bemutatáskor a 13. §. értelmében (a csekk szerződés értelmében) beváltani nem köteles és be nem vált, ha csak a kibocsátó a csekk kibocsátásakor alaposan fel nem teheti, hogy az utalványozott a csekket a fizetés végetti bemutatáskor a 13. §. értelmében (a csekk szerződés értelmében) beváltani köteles lesz;

2. az a kibocsátó, aki, habár tudja, hogy a csekket a 15. §. értelmében (a bemutatási határidő még le nem járván) hatályosan vissza nem vonhatja, számlakövetelése fölött szándékosan oly rendelkezést tesz, amely csekk beváltását megnehezíti.

A jelen §. esetében a kibocsátó a csekkbirtokosnak teljes kártérítéssel is tartozik.

27. §.

A 25. és a 26. §-ban meghatározott büntetést a kereskedelmi törvény (1875:XXXVII. t. c.) 221. §-ában megjelölt büntetésre fennálló szabályok alkalmazásával az a törvényszék szabja ki, amelynek területén a terhelt lakik, vagy állandóan tartózkodik, Horvát-Szlavonországokban pedig az a bíróság, amely esetekben az eljárásra az ottani jogszabályok szerint illetékes.

A 25. §. alapján kiszabott pénzbírságot nem lehet szabadságvesztés-büntetésre átváltoztatni.

A 26. §. alapján kiszabott pénzbírság helyett behajthatatlansága esetére megállapítandó szabadságvesztés-büntetés két havi időtartamot nem haladhat meg.

Ezek a büntető rendelkezések mindenesetre

nagyban hozzá fognak járulni ahhoz, hogy csekk-forgalmunk terén végre teljes rend legyen. Az igazságügyminiszter ezt a törvényjavaslatot már a jövő héten a Ház elé terjeszti.

A Közuti Vaspálya Társaság közgyűlése.

Budapest, április 29.

A Budapesti Közuti Vaspálya-Társaság ma tartotta XLIII. évi rendes közgyűlést Jellinek Henrik m. kir. udvari tanácsos, elnök-igazgató elnöklété alatt. Elnök megnyitván a közgyűlést, konstatálja annak határozatképességét és bejelenti, hogy 233 részvényes 35327 részvényt tett le. A jegyzőkönyv vezetésére dr. Gaszner Béla kir. közjegyzőt kéri föl és bejelenti, hogy a kereskedelmi kormány képviselőjében dr. Hegyes-halmy Lajos min. osztálytanácsos jelent meg a közgyűlésen. Az elnöki bejelentések után következett a napirend első pontja: „Az igazgatóság évi jelentésének előterjesztése és erre vonatkozó határozat; előterjesztése az 1907. évi zárszámadásnak és mérlegnek és a felügyelő-bizottság jelentésének s ezekre vonatkozó határozat; az osztalék megállapítása; határozat a felmentvény megadása tárgyában”. Az évi jelentés részletesen beszámol a lefolyt év üzleti tevékenységéről és az elért pénzügyi eredményekről. Az üzleti zárszámla szerint a rendelkezésre álló tiszta nyeresemény 3.663,566 korona 53 fillér. Az igazgatóság javasolja, hogy ez összegből 119.998 darab részvény után az 5%-os kamattal együtt részvényenként 26 korona és 8155 darab élvezeti jegy után darabonként 16 korona, azaz 3.250,428 korona osztalékul fizetessék ki, a fennmaradó összeg a jutalékok levonása után új számlára vitessék át a felügyelő-bizottság jelentésének felolvasása után dr. Oppler Emil és dr. Schäfer Zsigmond részvényesek tették bírálati megjegyzéseket az évi jelentésre vonatkozólag és néhány tételre nézve felvilágosítást, illetőleg részletes adatokat kértek. Jellinek Henrik elnök készséggel adja meg a kért felvilágosításokat a vagyonszaporulatra és az osztalékra vonatkozólag, kiemelve, hogy 1906. évvel szemben 1907. évben az 1906-ban értékesített 21076 darab részvény vett részt az osztalékban, ami 547,976 korona több osztalék-szükségletet jelent. Az elnök zajos helyesléssel fogadott felvilágosításai után a közgyűlés 1687 szavazattal 17 szavazat ellenében hozzájárult az igazgatóság határozati javaslatához, tudomásul vette az évi jelentést, elfogadta a zárszámadást és költségvetést, a nyeresemény-felosztásra vonatkozó javaslatot és megadta a felmentvényt úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak. Az elnök e határozat kihirdetése után közölte, hogy az osztalékot holnaptól, április 30-tól kezdve a társaság pénztára fizeti ki a rendes hivatalos időben. Következett a napirend második pontja, az ó-budai temetői és a lipótvárosi vonalak építési és üzletberendezési költségeinek kötvények által való fedezése tárgyában. Az elnök határozati javaslatot terjeszt elő, hogy e két vonal 5.179,400 koronát kitevő költségeinek fedezésére 4%-os kölcsönkötvények bocsátásának ki. Dr. Kemény Miklós részvényes pártoló és az igazgatóság eljárását helyeslő felszólalása után a közgyűlés egyhangulag elfogadta az előterjesztett határozati javaslatot. — Ezután sorra kerültek azok az indítványok, amelyeket az alapszabályok módosítására vonatkozólag nyújtottak be egyes részvényesek. E módosítások elfogadását dr. Oppler Emil és dr. Schäfer Zsigmond részvényesek ajánlották, de a közgyűlés az elnök felvilágosításai után az összes indítványokat elvetette. Végül a régi választmányi tagokat újból megválasztották, mire a közgyűlés véget ért.

Az uzoratorvény reformja. Megemlékeztünk annak idején arról, hogy az uzoráról és a káros hitelügyletekről szóló 1883: XXV. t.-cz. módosításáról és kiegészítéséről szerkesztett törvényjavaslatot a kormány véleményezés végett megküldötte a köz-

gazdasági testületeknek. Ezek észrevételeiket immár felküldötték a kormányhoz, úgy hogy a törvényjavaslat legközelebb már a Ház elé kerül.

A szegedi kamara és az ipartörvény. A szegedi kereskedelmi és iparkamara tegnap tartotta április havi ülését Szarvady Lajos elnöklété alatt. A teljes ülés az ipartörvény revíziójának előmunkálatairól szóló jelentést tudomásul vette és elhatározta, hogy megsürgeti a kereskedelmi miniszternél a revízió-tervezet mielőbbi rendelkezésre bocsátását és a szaktanácsközmány összehívását, hogy e sürgős és fontos reform még ez évben törvényhozás elé kerülhessen.

Lánczy, Kornfeld Budapesten. Lánczy Leó főrendiházi tag, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnök-vezérigazgatója és Kornfeld Zsigmond főrendiházi tag, a Magyar Általános Hitelbank elnök-vezérigazgatója ma visszaértek a fővárosba és átvették hivataluk vezetését.

Vasúti üzletvezetőség Győrött. Győr város közgyűlése, — amint ismeretes — feliratot intézett Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszterhez, melyben az államvasutak üzletvezetőségei számára terveztet szaporításánál arra kéri a minisztert, hogy Győrben is állítson fel egy üzletvezetőséget. Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter most leiratban válaszolt a kérdésre. Válaszában a miniszter kijelenti, hogy az üzletvezetőségek szaporításának tárgyalásakor Győr város kérelmét, a város nagy közgazdasági jelentőségének és forgalmi érdekeinek teljes elismerésével és méltánylásával, a legmesszebbmenő jóakarattal fogja megfontolás alá venni.

A temesvári kamara alelnöke. A kereskedelemügyi miniszter Baader Henrik mérnöknek, a temesvári kereskedelmi és iparkamara alelnökévé történt megválasztását megerősítette.

Osztatlan munkaidő a Pesti Hazai Takarékpénztárnál. A napokban azt irtuk, hogy a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület a folytatólagos munkaidőt meg fogja honosítani. E hírre vonatkozólag a takarékpénztár arról értesít bennünket, hogy a kérdés úgy a takarékpénztárnál, mint a többi intézetnél hosszabb idő óta tanulmányozás tárgyát képezi ugyan, de a takarékpénztár igazgatósága e tekintetben még nem határozott. Reméljük: Ami kék, — nem mulik!

A Ganz-féle Villamossági R.-T. közgyűlése. A Ganz-féle Villamossági Részvénytársaság ma tartotta Kornfeld Zsigmond főrendiházi tag elnöklété alatt évi rendes közgyűlést. E közgyűlést különösen emlékeztető teszi az igazgatóság jelentése, melyben ritka őszinteséggel mutat arra a körülményre, hogy a munkások a merikázása lehetetlenné tette a termelés reális folytatását s már-már azzal az eszmével foglalkoztak, vajjon ezzel szemben nem lenne célszerűbb az egész üzemet bezünetelni egy bizonyos időre. Kétségtelen, hogy ez az utolsó eszköz lenne a gyár részéről, amelynek elővétele kétélű fegyver is lehet; jellemző azonban gazdasági életünkre, hogy még az ilyen életerős intézetek is kénytelenek már az utolsó lépésre gondolni a munkások passzív rezisztenciájával szemben.

A jelentés egyébként a múlt év gazdasági bajából indul ki s aztán konstatálja, hogy a folyó évre a gyár jól el van látva munkával. Áttérve a zárszámadásokra, beterjeszti az igazgatóság a lefolyt év mérlegét és nyereség- és veszteségszámláját. Az alapszabályok szerint eszközölt leírások után mutatkozó tiszta nyereség 483.890 korona 7 fillér; ennek hováfordítása iránt javasolja az igazgatóság, hogy az alapszabály 22. §-a értelmében a 483.890 korona 7 fillér tiszta nyereségből mindenekelőtt a 8.000.000 korona részvénytőke után 4%-os kamattal, azaz 320.000 korona a részvényesek számára levonásba hozassék, a fennmaradó 163.890 korona 7 fillérből 10%, vagyis 16.389 korona jutalék címén az igazgatóságot illeti meg, a maradékból, vagyis 147.501 korona 7 fillérből, tartalékalpra fordítandó 50.000 korona, az ezután mutatkozó 97.501 korona 7 fillérből részvényenként 1%, (4 korona) 30.000 korona, összesen tehát a fentemlített 4%-os kamatozással együtt részvényenként 20 korona a részvényesek között az 1907. évi osztalék fejében kiosztassék, az ilyenképp fennmaradó 17.501 korona 7 fillérből a tisztviselők nyugdíjalapjának javadalmazására 10.000 korona fordítassék és végül a maradékképpen mutatkozó 7501 korona 7 fillér, hozzátevé az előző év nyereségát, 24.518 korona 2 fillért, összesen 32.019 korona 9 fillér az 1908. év üzleteredmény-számlájára vitessék át.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-léle

Használata valódi áldás gyomorbajesoknak és székszorulásban szenvedőknek

Igmándi

keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza

Kis üveg 40 fillér.

nagy üveg 60 fillér.

A közgyűlés egyhangulag elfogadta a mérleget és a tisztanyereség felosztása iránti javaslatot, egyúttal megadta az igazgatóságnak és a felügyelő bizottságnak a lefolyt évre a felmentvényt és beválasztotta az igazgatóságba Neurath Lajost, a felügyelő bizottságba pedig az eddigieket. Az 1907. évi szelvényeket május elsejétől kezdve 20 koronával a Magyar Általános Hitelbank váltja be.

Az O. M. K. E. az adóemelések ellen. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés az adókievető bizottságok összeállítására vonatkozó akciójának kiegészítéseképpen még a saját hatáskörében is ellenőrzi a III. osztályú kereseti adónak kivételét, amennyiben az adókievetési listák kivételével egyidejűleg az egyesülés központja és a vidéki kerületek után országosan alapon vizsgálat tárgyává teszi, vajjon az adójavaslatoik megfelelnek-e a tényleges viszonyoknak. Az egyesülés előterjesztéssel fordul a pénzügyminiszterhez, amelyben gyors intézkedést kér aziránt, hogy a kincstár részéről az adókievető bizottságokhoz kirendelt előadók javaslataik megállapításánál szorososan a tényleges viszonyokhoz alkalmazkodjanak és a megelőző kivétési időszakban megállapított adóösszegeknél magasabbat csak abban az esetben javasoljanak, ha ezt az adózók megváltozott körülményei teljesen indokolják. Az O. M. K. E. beadványát az egyesülés elnöke személyesen nyújtja át és ez alkalommal szóval is tolmácsolni fogja az előterjesztésben foglaltakat.

Az államvasutak államosítása. Már megemlékeztünk arról, hogy az osztrák államvasutak államosítása ügyében a tárgyalások még április havában megindulnak. Most értesítene bennünket Bécsből, hogy tegnap Derschatta vasutminiszter és Taussig államvasuti elnök között az említett kérdésben hosszabb tanácskozás folyt, melynek tárgya az államvasutak mérlegének vizsgálása volt abból a szempontból, mint lenne megoldható az államosítás kérdése. A tárgyalásokat csak a jövő héten folytatják, addig is Taussig elnök, mint a kassa-oderbergi vasut igazgatósági tagja Budapestre jön, hogy a holnap tartandó rendkívüli közgyűlésen jelen legyen. A tárgyalások fejlődése és eredménye iránt közérdeklődés mutatkozik.

Gazdák programja. A magyar agráriusok mintegy tíz évvel ezelőtt körvonalozták programjukat, külön politikai pártta azonban nem tömörültek. A gazdák lapja, a „Köztelek” legutóbb kérdést intézett a vármegyei gazdasági egyesületek elnökeihez az iránt, hogy a magyar mezőgazdaság megszilárdítása céljából mit tartanak a legfontosabb feladatnak? A gazdasági egyesületek elnökei válaszukban teljes egyértelműséggel a mezőgazdasági érdekképviseletnek törvényhozás útján való szervezését jelölték meg legelső és legfontosabb feladat gyanánt. Igen érdekes ez a bankkérdésben tett nyilatkozatuk. A bankkérdésben úgy nyilatkoznak, hogy akár önálló, akár közös lesz a bankszervezet, a gyakorlati érdek az, hogy a bank olcsó hitelorrását a mezőgazda közvetlenül élvezhesse és a gazda váltói is úgy honoráltassanak, mint a kereskedő. Kívánják az ingó jelzáloghitel megoldását a fedezetlen határidőzlet tilalmazását, a közlekedés javítását, a közutak kiépítését, a nyereszkezesek és különösen a parcellázási üzletek elfajulásai ellen való védelmet. A „Köztelek” szerkesztősége a gazdák kívánásainak erre a programszerű megnyilatkozására erőteljes hangon hívja fel a képviselők figyelmét. Ha csatlakoznak a közönség ebben a parlamentben, akkor a gazdaközönség minden általános programtól és jelszótól függetlenül tisztán saját programja alapján választaná meg képviselőit. Ugy látszik, hogy az agráriusok a legközelebbi képviselőválasztás alkalmával külön fognak csoportosulni. Legalább az elnökök nyilatkozatai erre engednek következtetni.

A munkások bankszövetkezete. Ritkán érkezik hír a munkások köréből, amely arról számol be, hogy a munkások a gazdasági szociológia eszközeivel igyekeznek önmaguk számára jóléti intézményeket teremteni. Azért, bár elvből nem vagyunk hívei a törpe bankoknak, mégis bizonyos örömmel látjuk, hogy most Munkások Bankszövetkezete címmel egy munkás pénzintézetet jegyeztek be. Kár, hogy csak 30.000 korona van befizetve. Igazgatói: Marschall Béla, Surányi Adolf, Hoffer Kálmán, dr. Molnár Dezső, Reiss Emil. Reméljük az új szövetkezet valóban altruisztikus működést fog kifejezni a munkásokért.

A „Nemzeti” biztosító forgalma. A „Nemzeti” baleset-biztosító részvénytársaság márciusban 749 darab balesetbiztosítási kötvényt állított ki, melyek halálesetre 5.600,333 korona, rokkantság esetére 7.167,000 korona és mulékony keresetképtelenség esetén 2482 korona napi kártalanításra biztosított összegről szólnak. A társaság január 1-től március végéig terjedő időszakban 2205 ajánlatot kötvényesített és pedig 15.938,159 korona halálesetre, 20.999,710 korona rokkantság esetére és 7168 korona mulékony munkaképtelenség esetére biztosított összegekkel. Fenállása óta a társaság balesetekért 10.354,991 korona 35 fillér kártérítést fizetett ki.

TÖZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTÖZSDE

Gabonátözsde.

Budapest, április 29.

A malmok egy része által tervezett három heti üzemzűnet létre nem jövén, ez a készrúpiacot ma lényegesen megszilárdította. Promptbuzáért ma 50 kilonként 15 fillérral magasabb árakat adtak, hogy a nagyon megcsappant készleteket némiképp kiegyensúlyozhassék és a forgalom a 25.000 métermázsát is meghaladta. Ez a határidőzlet menetét is a hausse felé terelte, dacára annak, hogy Amerikából 1½ centes áresést jelentettek és dacára annak, hogy az időjárás nálunk ma a lehető legkedvezőbbre fordult. A májusi buza 10 fillérral, az októberi buza 20 fillérral, az októberi és májusi rozs 10 fillérral emelkedett. Tengeri és zab változatlan szilárd maradt.

Eladatok:

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 78 kg. 24 korona, 500 mm. 78 kg. 23.90 korona, 100 mm. 77 kg. 23.85 korona, 200 mm. 77 kg. 23.70 korona, 100 mm. 76.5 kg. 23.65 korona, 100 mm. 76 kg. 23.60 korona, 150 mm. 75.8 kg. 23.70 korona.

Pestvidéki: 800 mm. 77 kg. 22.60 korona, 200 mm. 76 kg. 23.15 korona, 400 mm. 76 kg. 22.90 korona. Felsőmagyarországi: 500 mm. 77.5 kg. 23.55 korona, 500 mm. 77.5 kg. 23.60 korona.

Bácskai: 500 mm. 73.5 kg. 22.85 korona. Szt.-Tamási: 4770 mm. 75.8 kg. 23.90 korona. Raktárból: 200 mm. 78 kg. 23.80 korona, 4000 mm. 77 kg. 23.60 korona, 2000 mm. 77 kg. 23.60 korona, 1000 mm. 77 kg. 23.50 korona, 2300 mm. 77 kg. 23.50 korona, 830 mm. 76.7 kg. 23.45 korona, 850 mm. 76.5 kg. 23.75 korona, 1000 mm. 76 kg. 23.50 korona, 1000 mm. 76 kg. 23.35 korona, 1000 mm. 74.5 kg. 22.70 korona.

Rozs: 500 mm. 20 korona 300 mm. 20.10 korona, kp., kocsira.

Tengeri: 1600 mm. 13.05 korona, kp., ab hajó. Az árak 100 kilogr.-kint koronákban értendők.

Budapesti gabonaforgalom.

1908. április 27-30. április 28-ig.

Érkezett:	Elszállított:
Buza	6456
Rozs	842
Arpa	348
Zab	2390
Tengeri	15934
Liszt	—
Korpa	—
	3000
	3968
	5502
	16330
	3721

A határidőzleten kötött:

Előföld:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza 1908. májusra 11.46, 11.43, 11.57.
Buza 1908. októberre 9.57, 9.55, 9.77.
Rozs 1908. októberre 8.34, 8.43, 8.41, 8.44, 8.40.
Zab 1908. októberre 6.58, 6.60.
Tengeri 1908. májusra 6.49, 6.54.
Tengeri 1908. júliusra 6.60, 6.64.

1 óra 30 perczkor zártnak:

májusra buza	11.56—11.57
októberi buza	9.74—9.75
októberi rozs	8.45—8.46
októberi zab	6.59—6.60
májusi tengeri	6.52—6.53
juliusi tengeri	6.63—6.64

Délutáni forgalom.

Délután lanyha Berlinre az árak néhány fillérral visszaestek.

4 óra 30 perczkor zártnak:

Buza májusra	— — — — —	11.50—11.51
Buza októberre	— — — — —	9.68—9.69
Rozs 1908. májusra	— — — — —	9.90—9.95
Rozs új októberi	— — — — —	8.40—8.41
Zab 1908. májusra	— — — — —	7.10—7.12
Zab októberre	— — — — —	6.57—6.58
Tengeri 1908. májusra	— — — — —	6.50—6.51
Tengeri júliusra	— — — — —	6.61—6.62

Értéktözsde.

Az előtözsde ma szinte feltűnő nagy csendben indult. A reggelre érkezett külföldi jelentések nem keltettek semmi hatást, a spekuláció minden ösztönzés híján, mint már napok óta, tartózkodó volt. A hangulat a csekély forgalom mellett is valamivel barátságosabb volt, mint tegnap. Az üzlet későbbi fejlődésében, kedvező bécsi hírekre, valamit javult. Hogy az államvasut államosításának ügye egy mádlárpésszel előre jutott, részvényei érdeklődésre javultak. A két hitelrészvényben szintén volt némi forgalom és szépen tartották árfolyamaikat. A napokig kedvezően alakult Salgó-részvények és a Közuti vasuti részvények olcsóbban kerültek forgalomba. Javulást mutat a Magyar hitel 1.25 koronát, az Államvasutak 1.50 koronát, ellenben visszaesett a Rimamurányi 1 koronával, a Salgótarjáni 1 koronával. A többi vezető érték alig mutat változást.

A járadékpiacozon nem volt változás. A leszámitolási piacon kisebb volt a forgalom a tegnapiánál. Külföldi ajánlat nem jelentkezett. Az igényeket nagy részben az Osztrák-magyar bank fedezte. Benyújtás volt ma a banknál 18 millió korona, esedékesség 2 millió korona. Az utótözsden alig állt be változás. Az üzlet szűk térben mozgott.

A mai tözsdén forgalomba került: Leszámitolóbank 471—470.50 koronán, Jelzálog 430.50 koronán, Rima 550.75 koronán, Városi villamos vasut 266.50 koronán, Közuti 561.50 koronán, Déli vasut 136.25 koronán, Hazai bank 275.50 koronán, Salgó 588 koronán.

Előtözsde.

Előtözsde üzletelen.
Köttek: Osztrák hitelrészvény 631.50—632.25. Magyar hitelrészvény 743.—. Osztrák-magyar államvasut 688.50—690.50. Magyar leszámitoló bank 471.—.

Déli tözsde.

Déli tözsde szilárd.
Köttek: Osztrák hitelrészvény 631.50—633.50. Magyar hitelrészvény 744.—744.50. Osztrák-magyar államvasut 691.—. Rimamurányi vasut 552.—. Magyar leszámitoló bank 470.50—471.50. Jelzálogbank 430.50—431.—. Városi villamos vasut 266.—. Hazai bank 275.—. Magyar Általános takarékpénztár 590.—. Salgótarjáni közbányanya r.-t. 587.—589.—.

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4—5 K, 8 napra 8.—10.— K, 1908. május hó végére 24—26 K.

Utótözsde.

Köttek: Osztrák hitelrészvény 632.50. Magyar hitelrészvény 744.25. Államvasut 690.50. Leszámitoló bank 471.25. Jelzálogbank 431.—. Rimamurányi vasut 552.—. Városi villamos vasut 266.—.

SECSI GABONATÖZSDE.

Bécs, április 29. (Saját tudósítónk jelentése.) Az északamerikai piacok mérsékelt gyöngülést jelentettek és az időjárás is kedvező, de ez a két körülmény nem gyakorolt nyomozó hatást az itteni piacra, sőt gabonaművek irányzata még szilárdult is, ami annak a körülménynek tulajdonítható, hogy a kínálat csekély volt. Buza és rozs árát ismét 15 fillérral emelték, de csak rozsban jött létre némi csekély üzlet, míg buza irányában a konzum teljesen tartózkodó volt és a forgalom ebben a cikkben majdnem egészen szünetelt. De különben sem jelentkezett valami élénkebb vásárlási kedv és a hangulat nyugodt maradt. Tengeri 5 fillérral javult, zab ellenben változatlan árfolyamon jegyzett. Lisztben az üzlet fölötté kevés, sőt rozsliszt egyáltalán nem került eladásra, úgy, hogy noha a nyersárak drágultak, változatlan áron lehetett volna vásárolni. Buzaliszt 25 fillérral emelkedett a mult szombati árhoz képest, de a konzum egyáltalán nem érdeklődött, takarmányliszt ára változatlan volt, korpáé némileg javult. Jegyezett buza: tiszavidéki 12.25—12.65 korona, mosoni 11.65—12.— korona, tótfelvidéki

SZÉN, koks, briket,
antracit összes gazdasági,
ipari és házi célokra

Telefon: Detail 26-27. 75-26. Engros 164

27704

Radnay Károly

BUDAPEST, Váci-körut 78. szám.

Sürgönyozim: ANTRACIT BUDAPEST

11.65-12.25 kor., déli vasúti 11.65-11.95 korona, marchfeldi 11.45-11.75.

Uj-rozs: tótfelvidéki 10.45-10.65 korona, csepeli 10.35-10.60 kor., pestmegyei 10.40-10.60, déli vasút 10.20-10.40 korona, különféle magyar 10.35-10.55 kor., osztrák 10.45-10.65 korona.

Arpa: morvaországi 7.40-7.90 kor., marchfeldi kor., bécsvidéki 7.50-8.20 kor., tótfelvidéki 6.75-8.30 kor., csepeli kor., győri 7.10-7.70 kor., déli vasúti kor., tiszavidéki kor. korona.

Magyar tengeri: régi 6.90-7.10, új kor. korona, cinquantin 8.-8.55, új kor. korona.

Magyar zab: selejtes kor., közepes 7.55-7.85 korona, elsőrendű 7.80-8.05 kor., válogatott 8.05-8.40 korona

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE

Bécs, április 29. A piac érdeklődése a mai előtőzsdén is a helyi értékek, különösen egyes ipari értékek felé fordult, melyek közül különösen triafali és magyar általános kőszénbánya részvények javultak.

II óraker zárulnak:

Osztrák hitel. 631.25, Magyar hitel. 743.50, Länderbank 437.-, Államvasút 689.25, Elbavölgyi vasút 451.-, Déli vasút 135.50, Alpési bányatársulat 688.-, Rimamurányi 550.50, Májusi járadék 97.50, Magyar koronajár. 93.35, Orosz érték -, Török sorsjegy 187.50, Német márka 117.52.

I óraker jegyeztek:

Osztrák hitel 631.50, Magyar hitel 743.50, Länderbank 437.-, Unio-bank 540.-, Államvasút 690.25, Anglo-bank -, Bankverein -, Déli vasút 136.50, Gőzhajó 1032.-, Alpési bányarészvény 687.75, Májusi járadék 97.50, Magyar koronajár. 93.25, Török sorsjegy 187.50, Német márka 117.52, Elbavölgyi vasút -, Rimamurányi 550.-, Orosz járadék -, Keleti vasutak -, Skoda -, Magyar jelz. -, Kárpáti petroleum -.

Bécs, április 29. (Osztrák értékek zárulata.) 4-2 százalékos papír-járadék 97.50, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.10, 1860-as sorsjegy 150.50 Osztrák hitelsorsjegy 450.- Angol osztrák bankrészvény 299.50, Bécsi Bankverein 524.60 Osztrák-magyar bank 1732.- Déli vasút 135.- Dunagőzhajózási társ. 1040 1/2 Dohány rész. 407.- Cs. k. arany (vert) 11.35 Német bankv. 117.52 Osztr. Lloyd 423.- 4.2 száz. ezüst. jár 97.10-99.25 Osztr. koronajár. 97.40, 1864-es sorsjegy 262.25, Osztrák hitelintézeti részvény 633.25, Union-Bank 539.-, Osztrák Länderbank 438.-, Osztrák-magyar államvasút 689.10, Elbavölgyi vasút 447.-, Alpési részvény 686.75, 20 frankos 19.11, Londoni váltóár 240.17, Lipótkohó 452.-, Töröksorsjegy 187.25, Nyomott.

Bécs, április 29. (Magyar értékek zárulata.) 4 százalékos arany-járadék 111.30. Tiszai és szeg. kölcs. sorsjegy 145.25, Magyar hitelbank részvény 742.-, Magyar leszámítoló és váltó részvény 469.-, Rimamurányi 550.50, Magyar czukoripar 1775, Adria hajózási részvénytársaság -, Magyar koronajár. 93.35, 4 százalékos magyar földieherm. kötv. -, Magyar nyer.-k. sorsjegy 190.-, Kassa-Oderbergi vasutársaság -, Magyar jelzalogbank 429.-, Magyar keresk. bank -.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE

Berlin, április 29. (Tőzsdejelentés.) A tegnapi newyorki tőzsde kedvező lefolyásának hatása alatt a mai megnyitási irányzat általánosságban szilárd volt, meglazult azonban, miután a Rajnavidéki szénbányavidékekről jelentések érkeztek, hogy egyes tárnaokban beszűntették a munkát és mert ezenkívül a kohóműveken jelentékeny mennyiségű nyersvas-készletet gondolnak felhalmozva. Vasutak szintén visszamentek, különösen Kanada Pacific-részvények a kedvezőtlen negyedévi kimutatásra. Osztrák értékek Béccsel egybehangzóan szilárd irányzatot követtek. A járadékpiac igen lanyha volt és az üzlet általánosságban szűk határok között mozgott. Ké-

sőbb a hangulat valamivel javult, miután a londoni tőzsde valamivel magasabb árfolyamokat jelentett, úgy, hogy még Kanada-Pacific részvények is visszanyerték előbb szenvedett veszteségeiket, sőt a tegnapi napinál is magasabban jegyeztek. A készpénzpiac ipari értékek egyenetlen irányzatúak voltak. Utimópénz 5 százalék, magánleszámitolási kamattal 4% százalék.

Zárulatkor jegyezték: 4-2 százalékos papír-járadék -, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.60, osztrák hitelrészvény 193.25, Déli vasút 23.25, orosz bankjegyek 214.-, 4 százalékos új orosz kölcsön -, Disconto Commandit 174.50, Dinamit-truszt 164.40, Harpeni 200.75, Unifikált török járadék 95.50, 4-2 százalékos ezüst-járadék 97.40, 4 százalékos magyar aranyjáradék -, Magyar koronajár. -, Osztrák-magyar államvasút 147.75, Bécsi váltóár 85.-, Olasz járadék -, Alt. villamossági Edison 215.50, Gelsenkircheni 195.-, Laurakohó 210.50 Ingadozó.

Frankfurt, (Zárul.) április 29. 4-2 százalékos papír-járadék 99.25, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.65, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.35, Osztrák hitelintézeti részvény 197.80, Osztrák-magyar államvasút 147.70, Északnyugati vasút -, Buschiehadi vasút -, Londoni váltóár 204.22, Bécsi Bankverein 132.55, Villamos részvény -, 3 százalékos magyar aranykölcsön 77.40, 4-2 százalékos ezüstjáradék 99.40, Osztrák koronajár. 97.45, Magyar koronajár. 93.15, Osztrák-magyar bank 124.30, Déli vasút részvény 23.25, Elbavölgyi vasút -, Bécsi váltóár 849.25, Párisi váltóár 813.33, Union bankrészvény 136.40, Alpési bányarészvény 343.- Szilárd.

Hamburg, (Zárul.) április 29. 4-2 százalékos ezüstjáradék 99.90, 1860. sorsjegy -, Déli vasút 23.20, 4 százalékos aranyjáradék 98.30, Osztrák hitelrészvény 198.40, Osztrák-magyar államvasút 147.50, Olasz járadék 103.60, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.50. Nyugodt.

London, április 29. Angol consol 86 7/16.

Páris, április 29. (Zárul.) 3 százalékos Francia járadék 96.42, Osztr. aranyjáradék 98.15, Magyar aranyjáradék 94.75, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 492.-, 4 százalékos Olasz járadék 103.75, Déli vasút elsőbbségi kötv. 314.-, 5 százalékos marokkói járadék 575.-, 4 százalékos 1890. Román kölcsön -, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 88.80, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 90.-, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 98.67, 5 száz. Szerb járadék 1907. 142.-, 4 százalékos spanyol járadék 93.50, 4 százalékos unifikált török jár. 94.62, Török sorsjegy 179.25, Török dohányrészvény 427.-, Osztrák föld-hitelintézet 114.-, Osztr. Länderbank 462.-, Magyar jelzalogbank -, Banque de Paris 1400, Banque Ottomane 724.-, Osztr. magyar államvasút -, Déli vasút -, Meridional vasút 682, Keleti vasutak -, Waggon Lits -, Hartmann gépgyár 475.-, Rio Tinto 15.92, Sucerie d'Egypte 33.-, Tula 233.-, Thomson Houston -, Urikányi kőszén 152, Chartered 18.-, De Beers 274.50, East Rand 82.25, Jagersfontein 83.50, Transvaal Consols -, Transvaal Land Company 43.-, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.37, Váltó német piacokra (rövid) 122.93, Váltó Bécsre (rövid) 104.50, Váltó Belgiumra (rövid) 1/8, Olasz aranyváltó (rövid) 1/4, Váltó Svájcra (röv.) 1/4, Csek Londonra 251.10, Magánkamattal 2 1/16, Tartott.

ÜZLETI TUDOSÍTÁSOK

Sertéskonzumvásár.

Budapest, április 29. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 33 darab sertés, 9 darab süldő, - darab malacz. Pótfelhajtás - drb sertés, - drb süldő, - malacz. Mai napi felhajtás 1200 darab sertés, 9 darab süldő, - darab malacz, összesen 1233 darab sertés, 9 darab süldő, - darab malacz. Eladatott 1154 darab sertés, 9 darab süldő, - darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 79 drb sertés, - darab süldő, - drb malacz. Mai árak: Zsirterts óreg elsőrendű 350 kg.-on felül életsúlyban 98-106 fillér, életsúlylevonással - fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig 96.-102 fillér, életsúlylevonással - fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül - fillér, életsúlylevonással 128-140 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig - fillér, életsúlylevonással 130-142 fillérig, könnyű 220 kg.-ig - fillér, életsúlylevonással 133-142 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül -, könnyű 140-300 kgr.-ig - fillérig, életsúlylevonással - fillérig. Belföldi süldő 90-110 fillérig, horvát süldő - fillér Malacz - fillérig. (Arak minden levonás nélkül kilogrammonként, életsúlyban értendők.) A vásár irányzata élénk. Az árak változatlanok.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbánya.

Budapest, április 29-én. (Hivatalos tudósítás.) Hízott sertésárak: Magyar elsőrendű: Óreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) - fillér Közép (páronként 300-400 kilogrammig terjedő súlyban) - fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 128-129 fillér. Fiatal közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban) 132-134 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 134-136 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölüli súlyban) - fillérig, közép (páronként 240 - kilogramm súlyban) - fillérig.

Sertésleltékszám: 1908. évi április 27. napján volt készlet 32658 drb., 1908. április hó 28-án felhajtott - darab, 1908. április 28-án elszállított 360 darab, 1908 április 29. napjára maradt készletben 33018 drb. A hízott sertésleltékszám irányzata: csendes.

VIZÁLLAS.

ápr. 29. ápr. 28.

ápr. 29. ápr. 28.

Table with columns for location (Ján, Dun, Horva, Vág, Rába, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Latorca, Izboreca, Una) and water level (méter) for various stations like Sharding, Passau, Linz, Bécs, Komárom, Budapest, Paks, Mohács, Gombos, Ujvidék, Pancsova, Orsova, Morvafalu, Zsolna, Trecsén, Szend, Szt.-Gottárd, Sárvar, Győr, Varsád, Zákány, Barcs, Eszék, M.-Szerdah, Zágráb, Sziszek, Mitrovicza, Dées, Szatmár, Kraszna, N.-Majtény, Latorca, Munkács, Homonna, Peracsény, Tisza, M.-Szajci, Tokháza, V.-Námény, Tokaj, Tiszafüred, Szolnok, Csongrád, Szeged, T.-Becse, Tital, Ondava, Hoór, Tapoly, Bártfa, Ródög, Ladmóca, Sajó, Zsolca, Hornád, H.-Németi, Berettyó, Margitta, B.-Ujfalu, Körös, Csucs, N.-Várad, Belényes, Tonke, Gurahono, Boregenő, Békés, Gyoma, Gy.-Fehérvár, Branyicska, Soborsin, Arad, Makó, Temes, K.-Kostály, Kiszető, Temesvár, Becskerek.

IDŐJÁRÁS.

meteorologiai központ intézet távirati jelentése. 1908. április 29-én reggel 7 óraker.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete: Hazánkban változóan felhős idő uralkodik. Csapadék tegnap az északi Felföldön esett többnyire 5 mm. körüli mennyiségben. A hőmérséklet többé-kevésbé emelkedett; maximuma: Eszéken 23 C°, minimuma: Botfalun -0 C° volt.

Tegnap este felé, félhét óra tájban közepes távolságu, gyenge földrengést jeleztek a budapesti műszerek.

Prognózis a következő 24 órára: Lényegtelen hőváltozás és helyenkint eső, esetleg zivatar várható.

Table with columns: Allomás, Legnyomás mm, A hőmérséklet Celsius szerint, Szélirány és erője, Felhőzet, Csapadék mm, Hőmérő-küllet max., min.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMANT

Buza	Kilós	100 kilogramm ára		Kilós	100 kilogramm ára	
		K-tól	K-ig		K-tól	K-ig
tiszavidéki új	75	3.05	38.85	24.10	24.80	
" " " "	76	28.50	38.80			
" " " "	77	28.70	34.15			
" " " "	78	28.90	34.15			
fehértaljai új	75	28.20	38.45	23.80	24.05	
" " " "	76	28.40	38.65			
" " " "	77	28.60	38.80			
" " " "	78	28.80	38.90			
pestvidéki új	75	28.25	38.20	23.85	24.10	
" " " "	76	28.45	38.50			
" " " "	77	28.65	38.70			
" " " "	78	28.85	38.85			
bánási új	75	28.20	38.40			
" " " "	76	28.40	38.60			
" " " "	77	28.60	38.80			
" " " "	78	28.80	38.95			
bácskai új	75	28.20	38.40			
" " " "	76	28.40	38.60			
" " " "	77	28.60	38.80			
" " " "	78	28.80	38.95			

Egyéb gabonafélék			100 kilogramm ára	
			K-tól	K-ig
Rozs	elsőrendű új		19.70	19.90
"	elsőrendű ó		19.50	19.70
"	közérműségi új		19.30	19.50
"	közérműségi ó		19.10	19.30
Arpa	takarmány, elsőrendű		13.80	14.00
"	takarmány, másodrendű		13.60	13.80
Zab	elsőrendű		15.40	15.60
"	közérműségi		14.70	14.90
Tengeri	magyar		14.05	13.15
Repeze	káposztarepeze			

Burgonya			
	Fehér	Rózsás	Sárga
	Koronától—koronáig		
Dunántúli	4.10-4.30	4.50-4.70	5.10-5.30
Felsőmagyarországi	4.30-4.50	4.50-4.70	5.10-5.30
Nyírségi	4.30-4.50	4.50-4.70	5.10-5.30
Erdélyi	4.30-4.50	4.50-4.70	5.10-5.30
Bánási	4.30-4.50	4.50-4.70	5.10-5.30
Pesti	4.30-4.50	4.50-4.70	5.10-5.30

Különb. termény	Faj	Pénz		Áru	
			Koronánként		
dísznózi	budapesti	138	139		
"	vidéki				
szalonna	prima, légszárazított vidéki	108	109		
"	városi légszárazított 4 drbos	113	114		
"	füstölt " 3 drbos				
szilva készaru	boszniai, 1908. évi usance-mín.				
"	" 1908. " " 100 "				
"	" 1908. " " 80 "				
"	szérbiai, 1908. " usance-mín.				
"	" 1908. " " 100 drbos				
"	" 1908. " " 85 "				
szilva készaru	szilvoni, 1908.	49	50		
"	szérbiai, 1908.	31	31	50	
Heremag	lucerna magyar 1908.	140	140		
"	vörös aprószemű 1908.	150	150		
"	középszemű 1908.	160	170		
"	nagy szemű 1908.	170	180		

Allamadósság közközlés		Pénz	Áru
Magyar aranyjárdék	4%	111.20	111.70
koronajárdék	3 1/2%	88.1	88.5
koronajárdék	4%	98.20	98.60
All.köl. Vasapu célj. ar. 6.3%		70.	80.
1870. nyeremény köles. 100 fr		188.	192.
Horv.-szlav. reg.-kár. k. 1 1/2%		188.	192.
M. földterület. kölv. 4%		92.45	94.4
Horv.-szlav. 4%		95.75	96.75
Tiszai szegedi nyer. köles. 4%		147.	151.
Horv.-szlav. jelz. földt. kötv. 4%		101.	102.
Konv. osztr. adóm. koronaj. 4%		97.50	98.
Egyes. osztr. jár. papir. 4 1/2%		99.40	99.9
ezüst 4 1/2%		99.4	99.9
Osztrák aranyjárdék	4%	116.25	116.7
koronajárdék	4%	97.75	98.2
áll.-sors. 1880. 100K 4%		170.25	174.25
" 1880-ból 200K 4%		214.	220.
" 1884-ből 100K 4%		261.50	265.5
" 1884-ből 100K 4%		261.50	265.5
Bosz.-herc. orsz. k. 1895. 4%		91.75	92.7
vassúti 1898. 4 1/2%		60.	62.
1902. 4 1/2%		98.25	99.25
Bpest. székess.-f. köles. 4%		91.75	91.9
Bpest. székess.-f. köles. 4%		91.75	91.9
Orosz államkölcsönmáj. v. 5%		94.25	94.7

Záloglevek. Elsőbbségek		Pénz	Áru
Belvár. tkpt. r.-t. 4 1/2%		88.50	99.0
Egyesült. f. tkpt. 4 1/2%		99.	100.
korona ért. 4%		93.50	94.5
Kisbirt. orsz. földh. 34 év 50 1/2 evre 5%		101.	102.5
50 1/2 evre 5%		101.	102.5
50 1/2 evre kor. ért. 4 1/2%		98.50	99.5
M. agrár-jár.-b. szőlőköt. 4%		68.	68.5
járdékjegy vt. 4 1/2%		68.	68.5
zálogleves köles. 4 1/2%		64.	65.
M. áll. tkpt. r.-t. 50 evre 4%		64.	65.
65 evre 4%		69.	70.
65 evre 4 1/2%		67.	68.
Magy. földhitelint. 41 evre 4%		99.25	99.5
50 evre 4%		84.25	85.2
szab. és telajár. 4%		93.25	94.2
M. jelz. hitelb. frt.-ban 4 1/2%		99.25	100.25
ugyazaz 50 evre 4 1/2%		99.25	100.25
forint értékek 4%		93.50	94.5
ugyazaz 50 evre 4%		93.50	94.5
60 év vt. 110 frt. 4%		93.50	94.5
60 év 100 frank 3 1/2%		93.50	94.5
nyer. kölv. frt. 4%		93.50	94.5
osztr. felb. 4%		93.50	94.5
nyer. kölv. kor. 3%		93.50	94.5
M. lezám. pztv. tk. 50 evre 4%		93.50	94.5
65 evre 4%		93.50	94.5
M. tkpt. közp. jelz. 4 1/2%		93.50	94.5
közp. kötv. 60 év 4 1/2%		93.50	94.5
közp. kötv. 70 év 4 1/2%		93.50	94.5
Orsz. közp. hitelsz. kötv. 4%		100.	101.
Osztr.-m. bank 50 év kor. 6.4%		98.10	99.10
P. hazai. tkp. közp. kv. 4 1/2%		99.50	100.50
frt. 6.4%		99.50	100.50
100 K n. e. nyitköt. 4%		100.50	101.50
K. 6.4%		99.25	100.25
Pesti m. keresk. bank 4 1/2%		93.30	94.30
K. 6.4%		103.	104.
közp. kötv. vt. 110 frt. 4%		94.00	95.00
közp. kötv. vt. 105 k. 4%		99.50	100.50
Adria tengerhaj. r.-t. 4 1/2%		94.25	95.25
Magyar kerami gyár 5%		111.	113.
Déli vasút 100 márk. ért. 4%			

Bankok részvényei.		Pénz	Áru
Angol-osztrák bank		197.	199.
Budapesti bankgyűlölet r.-t.		40.	45.
Első magyar iparbank 5%		869.	872.
Fiumei hitelbank 5%		150.	152.
Bpesti giró és pénzügy. ügylet		275.	275.50
Hazai bank máj. k. 5%		275.	275.50
Hermes magy. áll. váltóüzlet		865.	875.
Magy. agr. és jár. h. r.-t. 5%		425.	430.
M. áll. hitelbank máj. k. 5%		744.50	745.
M. jelzáloghitelb. máj. k. 5%		431.	431.50
Magy. kereskedelmi r.-t. 5%		1735.	1745.
Magy. k. sz. oszdtársaság 5%		8295.	8305.
M. lez. és pénzv.-bank 5%		541.	543.
Unionbank		541.	543.

Takarékpénztárak.		Pénz	Áru
Budapesti takarékpénztár 5%		594.	602.
Budapest-Erzsébetvárosi tak.		193.	195.
Budapest-Lipótvárosi bank r.-t.		165.	167.
Bpesti tak. sorsz. zálogk. r.-t.		414.	420.
Egyesült bpesti fővárosi tkp.		2120.	2130.
Magy. áll. takarékpénzt. 5%		593.	595.
Magyar orsz. központi tkpt.		1600.	1620.
Pesti hazai első takarékpénzt.		1800.	1820.

Biztosító társaságok.		Pénz	Áru
Első magyar áll. biztosító		9690.	9700.
Fonctere pesti bizt. int. 5%		261.	261.
Magy. jég- és vízsz. 5%		818.	817.
Nemzeti halottbiztosító 5%		210.	225.
Pannónia vízsz. intez.		2100.	2200.

Gőzmalak.		Pénz	Áru
Concordia		175.	180.
Első budapesti		1470.	1495.
Erzsébet		325.	335.
Lujza		278.	288.
Pesti hengermalom		340.	350.
Pesti molnárak és sütők		340.	350.
Pesti Viktoria		630.	640.

Különb. vállalatok.		Pénz	Áru
Bpest-szt-lőrinczi téglagyár		365.	365.
Egyes. tégl. és cementgy. 5%		173.	183.
Északm. egy. közs.-banja 5%		253.	257.
Felsőm. banya és kohóüzem 5%		585.	595.
Kőhányai gőztéglagyár		120.	120.
Kőszénbánya és téglagyár		460.	465.
Lechner rakoti téglagyár		154.	158.
Magyar aszfalt r.-t. 5%		610.	620.
Magyar áll. kösz. b. r.-t. 5%		218.	220.
Magyar kerami gyár 5%		218.	220.
Salgótarjáni kőszénbánya 5%		587.	588.

Sorsjegyek.		Pénz	Áru
Bazilika sorsjegy		23.	22.
osztrák felb.		20.10	22.10
Bócsv. nyer. köles. 1874. év		500.	610.
Budavári sorsjegy		218.	228.
Erzsébet szanatórium sorsj.		7 7/8	8 2/8
József sorsjegy		10.	12.
osztr. felb.		10.	12.
Magyar vöröskereszt sorsj.		24.	26.
osztr. felb.		28.	30.
Osztrák vöröskereszt sorsj.		61.	55.
Osztrák hitelint. sorsjegy		433.	463.
Pálffy-sorsjegy		190.	200.

Pénzmekek és váltók.		Pénz	Áru
Arany, magyar v. osztr. vort		11.35	11.48
" " " " " " " "		11.27	11.38
" " " " " " " "		19.10	19.16
" " " " " " " "		19.10	19.16
" " " " " " " "		23.50	23.68
Török aranyira		117.47 1/2	117.77 1/2
Nemet b. bankjegy (100 mk.)		95.57 1/2	95.87 1/2
Francia b. (100 frank)		95.80	96.10
Olasz bankj. (100 lira)		2.52	2.63
Papirból darabonként		44.65	45.40
Roman bankjegy (100 lej)		240.07 1/2	240.47
Szrb. bankj. (100 ezüst dinár)		117.47 1/2	117.77 1/2
Váltók London (100 font st.)		240.07 1/2	240.47
" német bankp. 100 m.		117.47 1/2	117.77 1/2
" olasz bankp. 100 lira		95.57 1/2	95.87 1/2
" Páris 100 frankért		95.57 1/2	95.87 1/2

A MODEL

— REGÉNY. —
Írta: EDMOND MITCHELL.

— Igaz — felelte Sterling halkán s elmélyedve. Jean Baptiste tekintete nem mosódik el egykönnyen a szemlélő emlékezetéből. És mégis úgy hiszem, hogy így halva sokkal előkelőbb és finomabb, mint például életében volt. Sejttem, hogy ez ember lénye mögött egy nagyon fagyos árny lebeghetett, mert állandóan buikáló, bizalmatlan volt a tekintete, amely nem kevésbé csökkentette a különben csinos arcvonásainak kellemes benyomását.

— Azt mondtad ugyebár, hogy modelled volt?

— Igen, de a mi viszonyunk egy kissé melegebb volt, mint általánosságban a művész és modelljéé szokott lenni. A mi első találkozásunkat nemcsak a romantika jellemezte, de örökké emlékezetes lesz a mi különös barátságunk. Ez az, amit ki akarok fejteni néked. Örülök, hogy éppen Párisban vagy s így böles tanácsot adhatsz nekem s hogy ezt kérjem, egyedül téged tartalak arra méltónak.

— Akkor az egész történetet kérem, mert tanácsos csak alapos tájékozódottság után szolgálhatok.

— A dolog azzal kezdődik, hogy körülbelül három hónappal ezelőtt kihúztam a Szajnából ezt az embert.

— Hogyhogy?

— Egy társaságban időztem éppen a D'Orsay-parkban, a holdvilág tündökölt s arra határoztam el magamat, hogy gyalog bandukolok haza. Éjfél tájban történt.

— Ilyen órában a tájálgyebar nem a legbiztosabb?

— Az éjajta gondolatok meglehetősen távol

maradnak tőlem, — felelte karjának egy könnyű mozdulatával, mely elárulta a gyakorlott és erejében bizó atlétát. — Amint éppen a Pont d'Jenához értem, segélykiáltást hallottam. A hid mellett levő lépcsőn leszaladtam a kis gyalogutra, mely a folyó mentén húzódik tova. A vízforogtatg kellő közepén egy kezet láttam kinyulni. Ez mutatta az irányt. Kihúztam az embert.

— Ugy, hogy magad is bele ugrottál?

— Természetesen. De az egész dolog szóra sem érdemes. Hiszen a vízbe esett talán tíz lányira volt a part falától. Ő azonban azt állította, hogy nagy hálával tartozik nekem. De mint a legtöbb hálás ember, rögtön még egy kérelmet adott elő. Senki sem látta őt a vízbe esni és senki sem látta, amikor én kihúztam, tehát arra kért, hogy ne emlitem senki előtt a dolgot. Mitűtan megmentettem az életét, ez a legnagyobb jótétemény, amit tehetek érte. Sejtettem, hogy vannak bizonyos okok, amiért fél a nyilvánosságtól, természetes, hogy beleegyeztem és ő ez ígéret által megkönnyebbültnek látszott. Azután vizes ruháinkban együtt mentünk át a hídon. Ő elment a maga útjára, én pedig kocsin hazatértem. Ez volt Jean Baptiste-tal való első találkozásom.

— És a következő?

— A rákövetkező nap délutánján volt. Ide jött, hogy nappal és száraz ruhában mondjon köszönetet. Éppen azon a helyen ült, ahol most te ülsz. A nap teljes fényével rásütött és én nem győztem eléggé esodálni gyönyörű megjelenését és nemes vonásait. Arca nemes volt; dacára annak a rejtett és visszataszító vonásnak, amelyet már említettem és amely a máskülönb kellemes és kedvező megjelenést alaposan leszállította. Tudakozódott, miképpen hálálhatná meg a tegnapi segítségemet és én gyorsan így feleltem:

— Azzal

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 29. —

Kinevezések. A pozsonyi ítélőtábla elnöke Scherk Gyula nyitrai törvényszéki díjtalan joggyakornokot a pozsonyi ítélőtábla területére díjas joggyakornokká; a nagyváradi törvényszék elnöke Argyilán Péter cs. és kir. 37. sz. ezredbeli őrmestert az élesdi járásbíró-sághoz hivatalszolgává nevezte ki.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Balog Lajos belényesi állami gazdasági szaktanitót a komádi községi jellegű külön szaktanitós gazdasági ismétlő iskolához ugyanebben a minőségben áthelyezte.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Goldstein Vilmos budapesti lakos saját, valamint Rózsa nevű kiskoru gyermeke Gálra, Kondi Adrien és kiskoru Kondy András Sándor budapesti lakosok Rádára, Cymbalak István budapesti lakos saját, valamint Jolán, István, Ilona és Mihály nevű kiskoru gyermekei Czoborra, dr. Waszerstrom Mihály budapesti lakos Vándorra, dr. Fleischmann Dávid budapesti lakos Földesre és kiskoru Fuchs Hanna szepesfalvi lakos családi nevének Szepesire kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. Az ipolysági törvényszéknél albirói, a budapesti és a pestvidéki törvényszékeknél, valamint a kisújszállási járásbírósnál jegyzői, a hosszúasszói járásbírósnál telekkönyvvezetői állásra 2 hét; a dévai járásbírósnál irnoki állásra és a beregszászi adóhivatalnál szolgai állásra 4 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MATYÁS.

SZINHÁZAK

Csütörtökön 1908. április 30-án.

Nemzeti Színház

Otteló

Tragédia 5 felvonásban. Írta: Shakespeare. Fordította: Szász Károly. Otteló, Bakó, Cassio, Mihályfi, Jagó, Gyulcs, Brabantio, Gál, Rodrigo, Dezső, Desdemona, Márkus, Emília, Pauliné, Bianka, Molnár Z., Lodovico, Pál, Velenczei doge, Hófény, Monponó, Mészáros. Kezdeté 7 órakor.

III. Kir. Operaház

Téli regge.

Opera 3 felvonásban. Shakespeare vígjátéka után szöveget írta Willner. Zenéjét szerezte Goldmark Károly. Leontes, Anthes, Hermione, Vasquez, Perdita, Sándor E., Polixenus, Takács, Florizel, Arany, Camillo, Szemere, Antigonus, Ferdő, Pauline, Herts M., Cleomenes, Mihály, Dion, Pechler, Valentin, Hegedűs, Házaló, Ney B., Leontes, Valant V., reg pásztor, Venczel. Kezdeté 7 órakor.

Király színház

Adollárkirálynő.

Operett 3 felvonásban. Írták Willner A. M. és Grünbaum Frigyes; fordította Faragó János. Zenéjét szerezte Fall Loó. John Cauder, Németh, Alice, Jeánya, Petrus S., Diek, az unokaöccs, Sima, Daisy Gray, unokabúza Ötvös G. Tom, Cudler test, Csizsér, Dános László, Raskó, Schlick Hans báró, Csapó, Labinska Olga, Szegedi, Miss Thomson, Orley F. Kezdeté 8 órakor.

Magyar színház

A császár katonái.

Dráma három felvonásban. Írta Földes Imre. Személyek: Karády István, Vágó, Karády Zoltán, Garas, Karády Erzsébet, Borostya, Schneider Lajos, Z. Molnár, Marlay István, Réthly, Szilassy Ernő, Törzs, Joász Géza, Csontos, Sáróssy Agósti, Vándori, Keller Gyula, Rátkay, Szedlacek János, Papp, Pinter István, Tarnay, Kormendy. Kezdeté fél 8 órakor.

FŐVÁROSI ORFEUM

WALDMANN IMRE Igazgató VI., Nagymező-u. 17.

Az áprilisi műsor utolsó hete.

Május 1-én

HARAKO

és 18 új különlegesség.

Az előadások kezdete 8 órakor.

Jegyelővételei 10—1 és 3—6 óráig.

A téli színházban reggel 9 óráig VORÓB ELEK vezényelése alatt hangversenyek.

Hull a haja? Használja a Petroleum-hajszeszt. Egy eredeti üveg ára 2 korona. Főszékhelyénél vagy a Gara Geza és Tsa drogéria Bpest, VIII. József-körút 78. Tassék 4. jegyzőket kérik.

BUDA KIRÁLY KESERŐ VIZ. ELSŐRANGÚ HASAJTÓ! KAPHATÓ MINDEN FÜSZERKERESKEDÉSSEN

TENNIS-RAKET JAVÍTÓ

Tennis-pálya-készítő és tölszerelő. Versenyjátékosok egyedüli raketjavítója. MACHER REZSO sportüzlete Budapest, IV., Koronaheroeg utca 3. szám (Az udvarban)

Varieté-Színház

ezelőtt: Nemzetközi Orfeum. BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám. Április hó 16-tól új műsor!

Elsa & Capitain Smith orosz csári udv. műlányok SARATOFF FR. PETERS orosz táncos csoport. Alláhhang utánzó.

A tolvaj

Bolozat 1 felvonásban. Írta: Tábori Emil. Az összes szöveget új műsora! Éjjeli 12 órától reggeli 5 óráig, a téli színházban zene és táncz. Május 4-én a művész személynél jutalomestélye

NEUMAYER FÜLÖP

üzlethelyiségeit

BUDAPEST

V., Deák Ferenc-tér I. sz. alá

— Erzsébet-tér sarok —

helyezte át.

Ajálja dusan felszerelt raktárát mindennemű szőnyegek, függönyök, ágy-, asztalterítők, paplanok, takarók s átvétőkben

Hazai és egyéb gyártmányok.

Minták s árajánlatok kívánatra ingyen s bérmentve.

TELEFON: 11—21.

Butor

kézpénzért és részlete

3 szoba teljes berendezés 360 forintért mely áll: 1 háló, ebédlő és szalon, 100 szoba állandóan készen raktáron a leggyorsabb kivittől a legfinomabbig. Képes árjegyzék ingyen. Album 50 fillér bélyegben.

Nagy Imre lakberendezési vállalata.

Budapest, Váci-körút 9. (Szerecsen-utca sarok)

ITT a tavasz!! elmult a tél

de visszamaradt sok durva és vöröses arc és kézbor! Gyorsan és biztosan eltünteti azokat az elismert kitanó Rogátsy-féle

Magyar-Pipere-Borax

Állandóan használva az arc, kéz és bőrt, a testbőrt puhán tőn és tisztán megtartja

A Rogátsy-féle MAGYAR PIPERE-BORAX eltünteti szepőt, pörnyőt, atkát, miltessert, pattanást, májfoltot, a ráncos bőrt, bársonymává, a vörösvagy napbarnított bőrt fehérré teszi.

Gyermekápolásnál, fürdőzésnél nélkülözhetetlen. Kitanó hatással bír szemgyulladásnál, valamint for-és szájpótlásnál. Mosás és vasalásnál a ruhát hófehérre és tűkorsimává teszi, a nélkül, hogy a ruhának árta

Ara 30 és 75 fillér. Vidékre 10 egy doboz bérmentve.

Rogátsy-féle magyar pipere-borax-krém K 1—, Rogátsy-féle magyar pipere-borax-szappan K—80.

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és jobb fűszerüzletben. — Csak dobozban, nem kimerve. Egyedüli készítője Rogátsy Kálmán Rákóczi-ut 10. Figyeljünk a ROGÁTSY névre.

Butor Ehrentre és Fuchs testvérekéi Budapest, VI., Teréz-körút 8. Képes árjegyzék ingyen. Telefon 28—58.

Tévedés

kikerülése végett vásároljon óvszerkülönlegességet a GUMMI KIRÁLY-nál HATSCHER N.

Csakis: Budapest, Károly-körút 8. ARJEGYZÉK TITOKTARTASSAL INGYEN.

Butorok művészi javítása

Megrongált vagy rosszul készített finomabb butorokat teljesen új állapotba hoz, antik butorokat szakszerűen restoroz, zongorát politurez, továbbá állandóan raktáron tart finom berendezéseket, valamint konyha- és előszoba-butorokat

RÉTI JAKAB műasztalos BUDAPEST, IX., Lónyay-utca 25. szám.

Oriási gramofont adok 16 forint kézpénzért

vagy szállítok utánvétellel, melynek árárszétfizetésre 75 forint.

Magyarország legnagyobb fonográf-árnyasa. Rendkívül nagy választék a világhírű párisi „Pathé” és londoni „Columbia” hangerekből. Árjegyzék gramofonokról, fonográfokról, lemezek és hangerekről ingyen.

Fics Gyula utóda Havas Simon, Bpest, IV. ker., Ferenciek-tere 3. (Az udvarban jobbra.)

3 MILLIÓ KORONA nyerhető évenként

1 darab Konv. Jelzalog-sorsjeggyel 2 drb Olaszvöröskereszt-sorsjeggyel

Evenként: 6 huzás 2.645.500 kor. Összgyermennyel. Evenként: 4 huzás 300.000 kor. Összgyermennyel.

Főnyeremények: 100.000, 200.000, 300.000, 500.000 és egy millió kor. Főnyeremények: 15.000, 30.000, 15.000, 80.000 lira aranyban.

Főnyeremény 300.000 korona 30.000 Lira.

E SORSJEGYEKET ELADJUK: Résztletítésre 25 30 havi

darabonként 6—kor. 5.—korona. Résztletítésre 4.40 kor. 3.70 koronás

Letétre 123 koronáért 13 korona foglaló Letétre 88 koronáért 14 korona foglaló

ellenében, míg a vét látrátralek tetszés szerinti időben és részletekben törleszhető. Már az első részlet, illetve foglaló beklidés ellenében kiadjuk az eredeti sorsjegyek sorozata és számaival ellátott törvényes okmányokat, melyeknek utokában vevő az összes huzásokon az egyedüli játékjogot élvezi. Minden sorsjegy okvetlen nyer. Befizetési lapokat és huzási jegyzékeket díjmentesen küldjük. — Megrendeléseket utánvétellel nem intézünk el.

BUDAPESTI BANK R.-T. Király-utcai fiokja Bpest, VI., Király.u. 20/32.

S Z I N H Á Z A K

Csütörtökön, 1908. április 30-án.

Népszínház-Vigopera

Három feleség.

Uperolt 3 felvonásban. Irtá Bauer Gyula, Fordította Mérei Adoll zenéjét szerzezte Lehar Ferencz Irti János Saló Lóri Küty K. Coralie Turhányi O. Ollvia Langer G. Hiltberg báró Horváth Achomar Ricardo Környei Sadi Baha Virag Puck Vendel Andorfi Szidónia Polrass R. Margit Balhori G. Edit Bzenyörgyi Hung osi Dobi

Kezdeté 8 órákor

Vígszín ház

A szatir.

Böhözt 3 felvonásban. Irták Barr és Guillemaud. Fordította Gábor Andor Garidai Lucien Göth Raymond a felesége Varsányi I. Olette G. Kerész E. Cornallo Philippo Tihanyi Rose a felesége Kiss I. Pochet korszmáros Vendrey Baptistine a felesége Komlossy I. Margerite Csaky I. Hie-Futajie asszony Romaszékéné D' Espanoville Tanay

Kezdeté 8 órákor

CHICAGO

Mozgófénykép vállalat.

Bpest, VII., István ut. 39. Az Arena-ut. vilamos megallo közvetlen közelében. Telefon 93-09.

E heti műsor legnagyobb szenzációja:

Romeo és Julia, Shakespeare dramája 6 részletben.

Továbbá kiemelendők: "Minta-lesegy" "Föltámasztás" Az előadások d. u. 8 órákor kezdődnek.

Film-eladás. Film-kölcsön-ző-osztály.

Várszínház

Zárva

Uránia színház

A mai Róma.

Kezdeté fél 8 órákor

Apollo Projektograf (Telefon 68-39.)

Önfeláldozó apa. Bűnbánó Pierett. Szegény gyermek, Spiritisztaseance. Paradicsom konzerválás. Diákcsiny. Aranyországban. Nagyváros és vidéke. Nagy ügetőverseny Buda-pestben (saját főlvételünk) e hó 29-én, szerdán először. Az előadások d. u. fél 8 órákor kezdődnek.

MODERNSZÍNHÁZ KABARET

Andrássy-ut 69. Telefon 93-1

Roland kürtje.

Operette. Irtá Franc Urbain Fordította Gábor Andor. Zenéjét szerzezte Claude Perrasse. Szereplők: Nyáral, Keleti Juliska, Bársöny, Szentimray, Vörös II, Boross, Nagy Mariska, Kökény Ius.

Pénz áll a hához.

Böhözt. Irtá Goltz. Szereplők: Sarkadi m. V., Nyáral, Nagy Mariska

Angyalok.

Dráma. Irtá Szomorj Dezsö. Szereplők: Poór Lili, Tihanyi Geza, Nyáral, Kardos Ilonka, Niki Carter a Kabaretben Irtá. Irtá Helmi Jenö. Szereplők: Kardos, Bársöny, Palásthy Marcel, Nagy Mariska, Medgyaszay Vilma, Nyáral, Vörös III, Gyöző magán-számál.

Kezdeté 9 órákor.

DELI étterem és kávéház

a Dunaparti korzón (Wurm-utca sarkán).

Ma és mindennap

délután 1/25 — 1/27-ig és este 1/29-től kezdve a európai hírű

CISKOVSKY

quartette hangversenyez, fényes, változatos műsor

Hideg és meleg ételek. Rendes polgári árak!

TATRA-MULATÓ

VIL, KIRÁLY-UTCA 77.

Igazgatóság: WABITS és GRUNER. Budapest legelőkelőbb osaládi mulatója.

Ma és mindennap

Teljesen új szenzációs műsor.

Esti 8 órától 10 óráig Varieté előadás, azontul Nemzetközi Cabaret előadás.

Nemes Lessenn Mella Cabaretdiva saját eredeti műsorával. Keller Bernhard báróné oecottalok (harrakisérettel). La belle Sylvia dán soubrette. Humberto & Renardo zene-excentrikusok. Oriowa Frieda orosz énekesnő és táncosnő. Schmiedt Bertalan humorista teljesen új eredeti műsorával. Maara Gusti előadó soubrette. Sngár Elza cabaret énekesnő. Ferenczy Kamilla nő baritonista. Pénztarnyítás 5 órákor. Kezdeté 8 órákor.

Telefon 15-10.

BUTOR DUS VALASZTEKBAN VAGY KESZPENZER MINT RÉSZLETFIZETÉSRE RENDKIVÜLI OLCSSÁGON HAJHATÓ

EHRENTREU TESTVÉREK NÉL

BUDAPEST, VI. EÖTVÖS-UTCA 17. (ANDRÁSSY-UTCA SARKÁN) KIVÉL ÁRJEGYZÉK INGYEN. TELEFON 82-27

Czimbalom kedvelők.

Mielőtt bárhol czimbalmot vásárolnának, kérjenek árjegyzéket a czimbalmok készítés elismert első szakértőjétől, ki minden tekintetben a legjobb világhírű szabadalmazott czimbalmokat készíti. Czimbalmok már 25 frittől kezdve kaphatók, ugyanint az összes hangszerek a legjobb minőségben. Számos kiállításon elsőrendű kitüntetés és elismerés a legjobb és szakértői munkáért.

Habits Antal Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 42. szám.

!! Helviségváltoztatás miatt !!

Alapított 1881

raktáron levő kézimunka-szövetek rendkívül olcsó árban lesznek kitarusítva.

3500 méter 40 cm. futószövetek kanaválalappal és színes ajourszelyiolyi meterje most 1 korona (rendes ár K 2.50).

550 mtr 170 cm. széles mintázott duplaszövetek kanaválalappal ma'ric most 3-6 koronáig (rendes ár 6-10 kor.)

Videkre mintákat küldök.

Bérczi D. Sándor nő-kézimunka nagyiparos Bpest, Király utca 4. — Üzletemet májusban VI., Dessewffy utca 5. sz. a. (Váci-körút sark) saját arulázamba helyezem át. — Nagy képes kézimunka árjegyzéki díjtalanul. — Videkre kiválasztás a is küldök.

KALOGÉN BRÁZAY SÖSBORSZESZ FOGKRÉM és SZÁJVIZ

Kiváncorlás fölőleges Kereset mindenki részére a legújabb gyorskötőgépeken való kötés-el. Árjegyzéket küld: Első Magyar Kötőgépgyár vezérképviseelője, Bpest, Hegedűs Sándor-u. 24. H/35 (ezelőtt: Kemnitz-utca) Minden háztartásban nélkülözhetetlen! Képviselek mindenütt kerestetnek.

Mesterhegedűt

nem, de jó hangu hegedűt tokkal és vonóval csak 12 koronáért kaphat egyedül

Wagner a Hangszerkirály-nál

Budapest, VIII., József-körút 15k. Mesterhegedű utánzat 30 K. Családi beszélőgépek 7 K-tól felj. Huzóharmonika orgonahanggal 10 K. Harmonikumok és czimbalmok használt állapotban jutányosan kaphatók. Képes nagy árjegyzék ingyen. — Telefon 67-85. Javítások olcsón. — Saját műterem.

FOLIES CAPRICE. RÉVAY-UTCA 18.

gazdálkó Főrendező LEITNER és KELETI ROTT SÁNDOR

Az előadás kezdete 8 1/2 órákor. Ma Végül!

«DAS KIND VON HEUTE»

Gyermekmeséi felnőttek számára Irtá: Satyr. Rendező Werner Manó.

Ezt megelőzi 9 1/4 órákor.

Az aczélikirály vád alatt.

Bíróági karcolat Irtá: Pitaval. Rendező: Rott Sándor. Továbbá: Trebitsch Sándor, Zöldi Márton és Türk Berta új színdarabjaikkal

Nappali pénztár 9-1-ig és délután 3-6 óráig Az 1-55 emeleti Casino de Parisban reggeli 5 óráig zene és tánc.

Budapesti CABARET Teréz-körút 28. (Bonbonnière) Telefon 52-88.

Az ideai szezon utolsó estéi! Csütörtökön, április 30-án utolsó előadás!

Fellépnek: Nagy Andre, Ferenczy Károly, Z. Molnár László, Balogh Bőske, Fábrián Kornelia, Szász Ilona, Bardi: Kossuth Lajos-u. 4. és Andrássy-ut 2. Zipszer és Köntz: Andrássy-ut 4. Cabaret-pénztár: Teréz-körút 28.

„VALUTA“ erszény egy darab bőrből készltre ára 1 korona kizárólag

„Székely“ bőrdöbényből készltre ára 1.48. Rákóci-ut 4. Árjegyzék ingyen

HETI MŰSOR:

Aprilis—Május	Népszínház	Operaház	Vígszín ház	Király-Színház	Népszínház (Vig-Opera)	Várszínház	Uránia színház
1 Péntek	Makrancos hölgy	—	Tatarjárás	A dollárkirálynő	A nagy mama	A Sastiók	A mai Róma
2 Szombat (d. u. este)	Makrancos hölgy	Varázsfuvola	Vizsgaelőadás	Drótostót	Vizsgaelőadás	Sastiók	Vizsgaelőadás
3 Vasárnap (d. u. este)	Nagy mama	Téli rego	Tatarjárás	A dollárkirálynő	A nagy mama	A császárka onni	A babona
	Nők barátja		Satyr	Drótostót	Három feleség	A Sastiók	A mai Róma

HOGY HÍVJÁK?

Véletlentől függ sok ember boldogsága! Mindenkinek életében voltak és vannak pillanatok, mikor szerencséséjét, boldogságát megállapíthatná! Talán a neve melletti osztálysorsjegyszám egy nagyobb nyereménnyel lesz kihuzva a legközelebbi huzásokon.

Tegyen szerencsekísérletet az itt közölt névsorban levő saját vagy családtagjának neve melletti számmal, — mert

KISS szerencséséje NAGY!

Ezen szerencseszámok osakis

Kiss Károly és Társa

bankházában, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13. sz. kaphatók.

Ábel 80595	Barnabás 19128	Eleazar 90447	Géza 19769	Johanna 39771	Lóránt 48164	Oktavius 24766	Szalvár 90714
Abrahám 60096	Beatrix 51217	Elemér 100972	Gida 18279	Jolán 21686	Lothar 67650	Olga 102210	Szerafino 5208
Adám 90769	Béla 78285	Eleonora 45187	Gilbert 21518	Jónás 7480	Lőrinc 105985	Olivér 7486	Szeréna 50475
Adél 95848	Bence 98897	Éliás 8121	Gizella 7484	Jónathán 20569	Lucia 92323	Olympia 90790	Szidónia 119197
Adolár 8547	Bendek 27866	Ella 21064	Gottfrid 37346	Jordán 37348	Lucián 54781	Orbán 39462	Szigfried 8868
Adolf 22209	Benjamin 78810	Elvira 54732	Guidó 79829	Józsa 8859	Ludmilla 90711	Oszkár 5223	Szilárd 18248
Adorján 18559	Benő 92577	Elza 94923	Gusztáv 94241	József 94227	Ludwig 119154	Othello 13034	Taksony 11918
Adrián 4909	Bernát 60120	Emanuel 119122	Gyárfás 110585	Judith 102208	Lujza 93828	Othmár 21371	Tamás 8264
Adriene 41576	Berta 90782	Emil 5213	György 54441	Judith 22283	Lukács 4205	Ottília 54753	Taszió 102180
Agátha 91326	Bertalan 102287	Emilia 74146	Györgyik 20560	Julia 2332	Lukrécia 8307	Ottó 9804	Tekla 108099
Agnes 68628	Bertold 92815	Emma 32094	Gyözö 4968	Juliska 18620	Magda 17014	Ottokár 17010	Teofil 2345
Agost 19111	Bertram 78818	Emőd 4402	Gyula 9809	Jusztina 8137	Magdolna 18697	Ódön 24752	Teodor 96081
Agoston 27859	Biri 53880	Endre 54408	Gyuri 32164	Jutka 18626	Malvina 39751	Órszi 8825	Teresi 8149
Akos 51204	Blanka 78297	Erasmus 108985	Habakuk 78231	Kajetán 45189	Manfréd 67328	Pál 95331	Teréz 106177
Aladár 92486	Bódóg 94208	Erna 19768	Hajnalka 93388	Kálmán 65964	Manó 91904	Paula 60077	Terka 22286
Alajos 98832	Bogdán 108070	Ernesztin 51478	Hedvig 108084	Kamil 90802	Marcel 8304	Paulin 8544	Tibor 7485
Albán 67836	Boldizsár 95833	Ernő 93327	Heléna 37331	Karolin 96109	Margit 27351	Pepi 20189	Tihamér 96055
Albert 45128	Bonifác 90781	Ervin 107471	Henrik 22227	Károly 119166	Mária 67654	Péter 94245	Tinka 110675
Albin 91939	Borbála 60086	Erzsébet 8302	Hermann 54119	Katalin 54448	Mariska 92481	Piroska 4409	Tisz 50568
Albrecht 10517	Boriska 6498	Eszter 12709	Henriette 78471	Katarina 68728	Márk 107457	Pista 8542	Tivadar 38889
Alfonz 8108	Böske 13257	Etel 19124	Hermína 94216	Kázmér 92482	Márkus 4967	Pongrácz 52610	Timon 9816
Alfréd 68785	Brigitta 21373	Eufrozina 22227	Hilda 108987	Kélemen 106158	Mártha 20187	Rachel 108052	Tódor 4209
Alice 91824	Camilla 39469	Eugenia 37786	Hubert 12725	Keresztély 4403	Martin 39741	Rafael 67645	Ulrik 107456
Amália 22188	Carolina 110192	Eva 48185	Hugó 9810	Klára 33823	Marton 5211	Regina 2322	Urban 20275
Ambrus 18557	Cecilia 98067	Ezsaiás 67604	Humbert 19751	Klodild 52613	Máté 38878	René 19107	Valentin 65954
Andor 4956	Cézár 36476	Fábián 105977	Ibolyka 32054	Kolozs 90406	Matild 90709	Rezső 8304	Valér 46915
András 20068	Ciril 6464	Fanni 2820	Ida 51233	Konrád 21370	Mátyás 63472	Richárd 51327	Valéria 108047
Angelika 54412	Clementin 17004	Farkas 24751	Jgnác 73393	Konstant 13351	Mexim 13159	Róbert 106152	Vazul 8305
Anna 41639	Constant. 22955	Felécia 8230	Ilka 92581	Kornél 8102	Melánia 8329	Rokus 4962	Vencol 67694
Antalka 64229	Córa 46943	Félix 33841	Illés 102153	Kornélia 22262	Melinda 48193	Roland 21073	Vendel 21389
Anton 5118	Cornélia 8191	Ferdinánd 20049	Ilma 45574	Kristóf 45190	Melitta 78233	Román 9816	Verona 98880
Antónia 68612	Cristian 67334	Ferenc 3362	Ilona 13638	Krisztian 63905	Menyhért 108379	Romeo 63481	Vidor 3354
Aranka 91846	Dániel 02269	Flóra 94996	Imre 8159	Krisztina 91927	Mici 90814	Róza 96881	Viktor 119107
Arisztid 8546	Dávid 191929	Flórian 22219	Ipoly 20061	Lajos 102133	Mihály 2325	Rozália 8161	Viktoria 105979
Armand 16610	Demeter 34092	Flóris 13561	Ince 8319	László 22278	Miklós 46930	Rozina 27178	Vilma 68729
Armin 28115	Demjón 78801	Fodor 41640	Iren 27368	Laura 66906	Miksa 8395	Rózsika 8264	Vilmos 22485
Arnold 48134	Dénes 94205	Franciska 64585	Irma 92580	Lázár 91910	Milán 51339	Rudolf 20572	Vince 18658
Aron 67602	Dezso 8816	Frida 91508	István 107159	Lea 19771	Mór 78265	Salamon 37461	Virgil 4221
Árpád 91943	Domokos 13267	Fridrika 102211	Iván 73346	Lehel 2225	Móric 93376	Sámson 54447	Walter 8400
Arthur 96850	Donáth 89596	Frigyes 8526	Ivor 51479	Lénárd 33820	Mózes 39407	Samu 4215	Wilhelmin 90404
Arzén 2315	Dóra 96051	Fülöp 18617	Izabella 34278	Lenke 54423	Náci 21638	Sámuel 19752	Wladimir 54704
Attila 23101	Dorottya 60101	Gábor 27102	Izidor 21061	Leó 79383	Nándor 13637	Sándor 91509	Wolfram 5214
Áuguszta 20065	Döme 21511	Gábor 50457	Izor 5212	Leontin 8267	Nárcisz 8160	Sári 22166	Zachariás 108994
Auréli 34098	Dömötör 16512	Gábrille 67674	Izsák 39728	Leonora 17047	Natalia 46903	Sarolta 13352	Zádor 9803
Aurélia 54414	Eberhard 3356	Gáspár 92479	Izsó 102110	Leopold 27108	Náthán 5218	Sebestyén 8155	Zoltán 92821
Balázs 78459	Edith 90771	Gebhard 106042	Jakab 8135	Lidia 106178	Nelli 94918	Simon 66915	Zsoni 119186
Bálint 94210	Ede 20046	Gedeon 51218	Janka 54757	Lina 92593	Neszi 51188	Soma 92485	Zsigmond 95005
Baltazár 6469	Eduard 83839	Gellért 2328	János 99696	Lipót 3363	Netti 19110	Stefánia 67682	Zsófia 18628
Bandi 13264	Edwin 52619	Gergely 12708	Jenő 119141	Livia 32089	Nina 3351	Szabolcs 2326	Zsuzsanna 3864
Barbara 21508	Elek 8205	Gertrud 38877	Joachim 9817	Lorenc 63458	Norbert 24774	Szaniszló 48187	Xavér 51193

A szives megrendeléseket postafordultával kérjük, hogy a kívánt számot időközben el ne adjuk!

Központ: **Kiss Károly és Társa** Erzsébet - körút 22. Váci-körút 5. szám.

a magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték főelárusítóhelye.

A XXII. sorsjáték első osztályának huzása már **május 21 és 23-án** lesz.

Tessék hívni és címünkre beküldeni,
MEGRENDELÉS

KISS KÁROLY és TÁRSA BANKHÁZA
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13.

Sziveskedjék nekem a XXII sorsjáték I. osztályára a sorsjegyre, hivatalos tervet és majd nyereményjegyzéket küldeni.

A sorsjegy ára (mellékelve bélyegeket küldöm, (A meg nem egyidejűleg postautalványon küldöm (felelő módot sziveskedjék átnézni.)
K.....f. kérem utánvetelni.

Pontos cím: Név:
Lakhely. utca, házszám:
Utolsó posta. (megye):

Az I. osztályú sorsjegyek árai
Egy nyolcad 1 K 50 f.
Egy negyed 3 > >
Egy fél 6 > >
Egy egész 12 > >

Az Osztálysorsjáték legutóbb megjelent képes leírását az érdeklődőknek **INGYEN** és bérmentve küldjük meg

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férfruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
előcsendő, csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K.-rt, színtűgy felöltőszövetet, turistalövedéket, seiyem-kamagant stb. stb. gyári áron küld a mint megkapható és szokl. cég mindenütt ismert posztógyári raktár.

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségi szövetet közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek.

Szabot., legolcsóbb árak. Óriási választék.

Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen triss árban.

10,000 drb.

RÓZSA

thea. Noks, Bourbon, remontans, kétéves erős koronával, magas 10 drb. 12 korona, félmagas 10 drb. 8 kor., alacsony 10 drb. 5 kor. Nagy választék élénk és dísznövényekben. Katalógus ingyen és bérmentve.

Fr. Spora,
kivitel. kertész, Klattan, Csehország.

1900. Párisi világiállítás Grand Prix

Kwizda Ferencz János

kerületi gyógyszerész Kornenburg, Bécs mellett. Cs. és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár fejedelmek udvari szállító.

KWIZDA-féle szabadalmazott

Szorító szárvedő-szalag | rugalmas szorító szárvedő légvánkossal ellátva

szürke, fekete, barna és fehér színben,
gummiból csak feketeszínben.

4 nagyságban készülnek és pedig bal és jobb lábának. A szorító z-l-nél megmérve, szorító z-l-nél megmérve, az 1. sz. nagyság

20-22 cm. átméretű megf. az 1. sz. nagyság	a 2-ik
23-24 " " " " " " " " " " " " " " " "	a 3-ik
25-27 " " " " " " " " " " " " " " " "	a 4-ik
28-30 " " " " " " " " " " " " " " " "	a 4-ik

Egy darab ára:

Szürke színben darabonként 1. sz. 5 K 50 f., 2. sz. 5 K 90 f., 3. sz. 6 K 40 f., 4. sz. 7 K 80 f.

Fekete, barna, vagy fehér színben: 1. sz. 5 K 90 f., 2. sz. 6 K 40 f., 3. sz. 6 K 80 f., 4. sz. 7 K 70 f.

Kapható: Dulez A. utóda IV., Egyetem-utca 2., Freund és fia IV., Koronaherceg-utca 3., Glass József IV., Koronaherceg-utca 9., Hejli és Stlassny VIII., Muzium-körút 10., Huzella M. IV., Váci-utca. Keleti I. IV., Koronaherceg-utca 17., Kutschera S. VII., Kerespesi-ut 32., Oltich L. VI., Teréz-körút 6., Weszely István IV., Váci-utca.

HA FÁJ A FEJE,

népforrástól leghasznosabb azonnal

Berecz Tamás-féle MIGRAIN-pasztila

Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.

zney 5 percz alatt mindenféle fejfájást, ideges fejfájást még ha krónikus is megszüntet. Beültem minden eddigi ismeri szer. Baktáza baktériumok, még a leghevesebb fejfájást is.

Berecz Tamás **Kispest, Rákóczi utca 8.**

Ingyen postai szállítást 3 doboz rendelésnél.

PENZ

kölesön sorajegyekre, értékpapirokra és vidéki takarékpénztárak részvényeire.

Erzsébet sorajegyre	6.50 K
József	7.50
Magy. v. t.	22.—
Bazilika	16.—
Olasz v. t.	30.—
Osztr. v. t.	40.—
Haza!	90.—
Conv. Jelkéző	220.—

stb. stb.

A kölesön 2 koronánál kezdődő apró részletekben törzskönyv. Ha sorajegyvel már rájogban vannak, egy a leltéjegy beküldése ellenében a kölesönt a fenti összegekre felszámolják. Azonnali elfizetés és legolcsóbb kamattal.

BEIFELD BANKHÁZ
BUDAPEST, Károly-körút I.
Alapítva 1874-ben.

Pontos és legjobb

ÓRÁK

5 évi jótállás mellett.

Arany és ezüst órák, evőeszközök, nászajándékok részletfizetésre is.

Javításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok.

Arjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

POLGÁR KÁLMÁN

művész

Bpest, Erzsébet-körút 29. sz. I em.

Rézbutor

vasbutor, sodronygyűzők, kerli vasbutor és gyermekkezelő-gyógymányok elektromos működésben legújabb árak mellett

VI. Andrassy-ut 2. sz. (Konczi-palota)

Pápai és Náthán

gyógyszerek, kővetőanyagok, beszeresés. Vidékre képes árjegyzék kiváratra küldetés.

Hol keressük a LEGJOBB POUDERT?

Kérjünk MÜLLER J. L.-féle

Blaha Serail Poudert

BLAHA LUTZA (báró Splényiné) színművész legkedveltebb arczspara. Valamennyi arczpó legjelesebbje egy nappalra, mint estóra, tekintélyek által megvizsgáltván, vezényelések és tökéletesen ártatlannak találtatott. Mint piperecskék nélkülözhetetlen, az arczbőrök a legyönyörűbb fehérséget, ifjúkori bőséget, szépséget és rozsapírú köleszönt.

Egy doboz ára 80 krajczár. Nagyobb doboz ára 1 forint.

GREME POMPADUR

Összeköttetésem folytán sikerült a világhíri és felhős határos „Greme Pompadur” egész eredeti tisztaságban és erőben összedíltanom. És ezen szer, melyet a hírnemes Pompadur asszony egész agg koráig fenn tudta tartani csodaszépségét, azáltal, hogy az egészségének ártott volna. E kitűnő szer jóval felülmúl minden eddigi enyém gyármányt. „Greme Pompadur” este és reggel alkalmazatik, arcot és kezet bedörzsölve aztán egy kissé behintem a „Poudert de Serail”-jal.

Egy tévely ára 1,60 frt. Egy tévely ára 1,60 frt.

MÜLLER J. L.

sz. és kir. udvari díszgyógyász és pipere-csappan gyárosnál.

Budapest, IV., Koronaherceg-u. 2. Az országban mindenütt kapható.

Tessék a címre figyelni!

Gramofonok

a legjobb minőségben 30 korona értékű le-mazzal együtt, csekély havi részletfizetés mellett már 85 koronáért (és feljebb) kaphatók

Aufrecht és Goldschmied

hangszerárúházaiban

Budapest, VII., Rákóczi-út 26. szám

Köpen árjegyzék ingyen és bérmentve.

Mindenütt kapható a legfinomabb

Weider tejszín és Zsolna csokoládé

Csokoládé dessert bonbonok.

Weider Ármin és Béla

csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA.

Ékszeresek, Ezüstművek,
 egyházi szerek, órák,
 angol francia és
 China ezüst díszár-
 gyak a legújabb
 szerint beszélhetők

gyári áron
 angol rendszer

Részletfizetésre
Sárga János ékszergyártó
 Kolozsavart.
 Hépos nagy árúcsok ingyen.

Telefon 58-19.

Kérem! A nő tővenyen!
 Gyöveljen a csigára
Lukács Gyula
 Nőfi-szabó
 Károly-körút 14

Tiszta gallérok! nagy választékban

Öltöny	26 K
Bedíngolt öltöny	60 "
Smoking öltöny	40 "
Felöltő	24 "
Nadrág	10 "
Divatmellény	6 "
Fin felöltő	18 "
Öltöny	18 "
Gallér	12 "

Fiú- és gyermekru-
 hák dúsz választékban

Tudják meg mindazok,

kik idegesek, testileg és szellemileg elgyöngültek, ok nélkül rosszkedvűek és erélytelenek, főt és háttájakokban, csusz vagy kösvényes fájdalmakban szenvednek, a sz. v. gyomorbeteg vagy más szervek ideges bajával vagy meggyöngüléssel küzdenek, kiket szélhűdés ért vagy ideggörcsök vagy idegfájdalmak bántanak, hogy ezen bajokat alaposan és sikeresen a villamosággal lehet csak gyógyítani m. p. az enyhe éltető, erősítő galvanizációval. Mennél tökéletesebb a készülék, melyet a kezelésnél alkalmazunk, mennél egyszerűbb annak alkalmazása, módja annál biztosabb a siker. Szakteltekétek véleménye szerint leg-tökéletesebb galván-elektromos gyógykészülék az Elektro-vitalizer. Lényege a biztos erősségű és feszerejű áramonyiságnak fokozatos mértékben a bajnak megfelelő arányokban való alkalmazhatása. Az elemeket, a melyek a villamoságot szolgáltatják, nem kell megtölteni vagy előkészíteni, elegendő a szabályozó lemezének az előírás szerinti pontra való toléása, hogy a betegség gyógyítására szükséges áramot szolgáltatassa. Kezelése egyszerű, ellenőrzése könnyű, úgy hogy alkalmazása a beteget foglalkozásában nem zavarja, rázkodtatást izgatmat nem okoz.

A készülék leírását és módszerünk tudományos ismertetését tartalmazó könyvünkre minden érdeklődőnek készséggel küldjük meg **INGYEN** és bérmentve zárt borítékban, aki ezt ezen lapra való hivatkozással kér vagy alábbi szelvényt kitöltve beküldi.
 Külön-külön kötet férfiak és nők részére.

„ELEKTRO-VITALIZER“ orvosi rendelő intézet Budapest. Károly-körút 2. félemelet 21.

Elismerő levél.

Szabó István, gázgyári asztalos **Szombat-hely**, Ujvilág-utca 16. 1908. márczius 20. Köszönetemet nyilvánítom nagyságos orvos urnak irányomban tanusított szívességeért és tanácsaiért. Allapotom határozottan jobbra fordult, az Elektro-Vitalizer készülékkel legyőztem makacs bajaimat. Amint a készüléket megszereztem és használni kezdtem, csakhamar elhagyhattam az ágyat, mert mindennap éreztem könnyebülésémet és ma hála Istennek és nagyságos orvos urnak, a legnagyobb bizalommal vagyok eltelve jövőm iránt.

Szelvény egy ingyen könyvre

Az ELEKTRO-VITALIZER

orvosi rendelő-intézet
 Budapest, I., Károly-körút 2. félem. 21.
 Kérem részemre díjtalanul, portómentesen, zárt borítékban elküldeni a
„Modern Villamos Gyógyomlóról“
 szóló művet { férfiak } részére.
 { nők } részére.
 (A nem kívánt kötet törleendő.)

Név: _____
 Czim: _____

Jég-szekek
 m. k. szabadalmazott kiténő szerkezetűek 50 százalék jégmegtakarítás.

Füldő-kádak,
 fűtőkészülékekkel is, borpultok erős, csinos, minden kivitelben. Vízszintelárustóknak nagy árengedimny.

WIESEL, Váci-körút 47. TELEFON 91-20.
 Műhely Podmanický-u. 6. Árjegyzék bérmentve. Hivatalok minden-féle bádigos és szerelő-munkát jutányos árban.

Órajavitás 1korona.

Potlándó új részeken kívül. Zsebórajveg, mutató 10 kr.
Ferenc-körút 44.
Schwimmer Albert órásmester.
 Nyitva este 9 óráig. Nyitva este 9 óráig.

Polgár Sándor
 m. kir. szabad nyert orvosi mű- és közzérítés
BUDAPEST
 VII. Erzsébet-körút 50.
 Legelőnyösebben beszereshetők orvosi, sebészeti és betegápolási eszközök. Ugyanmi árak. Szuszpenziórium, irrigator, fecskendő stb. legújabb találmányok stb. és kir. szabad Polgár-féle sérvkölk, has- és köldök köök. Valódi francia különlegességek (óvszeresek) Rézletes képek árjegyzék ingyen és bérmentve. Fűtő címre tessék ügyelni!

Az ATHENEUM Irod. és nyomdai r-társulat kiadásában megjelent:

A BUDAPESTI LAKBERLETI SZABALYOK

kiegészítve az idézett törvényel, rendelettel és betűrendes tárgymutatóval, —
 Magyar és német szöveggel.

* LAKBERLETI JOG ÉS ELJARAS

Kapcsolatban Budapest székesfőváros lakberletli szabályzatával, —

Írták: Dr. BERENYI S. és Dr. GRÁBER K.

Kaphatók az ATHENEUM r-t. könyvkiadó-hivatalában, Budapest, VII., Rákóczi-ut 54., valamint minden hazai könyvkereskedésben.

BAD GASTEIN

a cs. és kir. államvasutak állomása.
 A legelőnyösebb radioaktív forrás egész Európában, (49 d.) maximális hőfokkal, 1-12 méternyiro a tenger szinje fölé, természetes hegyvidéken, szőmentes helyen. Különö hatá-u idegbajoknál, (neurálgia, ischiás, neurasthenia, parálys, apoplexia, tubus, továbbá kösvény, csusz, vese- és hólyagbajoknál, női bajoknál, valamint kimerülés és gyng ségi állapotokba. Kényelmes tartózkodás 60 szállodában és lakóházban. Füldök minden hazban. Idény: május 1-től szeptember 1-ig. Május, június és szeptemberben mérsékelt szoba árak. Bármilyen felvilágosítást szívesen ad a tudósított. Program ingyen. Forrásvizetküldés Mattoni Henrik után Beesből.

Ajtók, ablakok

VASREDONYÓK, VASRÁCSOK, kapuk használ-tak és újak olcsón kaphatók:

Lefkovits Jakabnál
 Bpest, V., Csáky-utca 26.
 Korall-utca sarok. Lipót-körút közelében.

Szabott gyári árak!

Másajándéktárgyak minden árban.

Spitzer Miksa utóda
HOLCZER
 m. kir. szab. ékszerész.

Nagy raktár: Gyémánt és briliáns-butonok, gyűrűk, mellttük és más nemeskőárakból

Baját gyártmány! Ékszer Átalakítás. Jutányos árak

Budapest, IV., Károly-körút 22. Róser Bazár.
 Gyár: VII., Király-utca 15.

Leikiemeretes kiszolgálás

O csász. és Apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytan.

XXVI-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák Birodalomban egyedül érvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 15.590 nyercemnyi tartalmoz közzepzében 511.580 korona öszegben.

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyercemények kifizetéséért a csász. kir. lottóvédők kezekodik. A húzás visszavonhatatlanul 1908. május 14-én fog megtörténni. Egy sorsjegynök ára 4 korona. A sorsjegyek Bécsben a csász. kir. államsorsjátékok osztályánál, ill. kor. Vordero Zollamissstrasse 7. sz. a., továbbá a lottógyűlésekben, dohányüzletekben, adó-, pósa-, távirás- és vasúti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyvétők részére ingyen adótnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldelnek szót. A csász. kir. lottóvédők igazgatóság (államsorsjátéki osztálya.)

E hirdetés rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges...

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges...

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók...

Fényképezőgép

alkalmi vétel laposra összehajtható klappkamera...

Magánkutató iroda

Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket...

Gyümölcsfa

diszta és rózsárgyűzőkkel ingyen szállja Weber...

20,000 Rózsa

magas törzsű kapható. Argyűzők bérmentve...

Csunya kezeket

3 nap alatt bársonysimává és hófehérre teszi a Kerpel...

Parketagyár

Gyöngyösön ajánlja gyártmányait.

Polgári, gimnáziumi, kereskedelmi, real, mai gánvizsgálatra...

Rekedtség

biztos és kellemes orvossága a Réthy-féle czukorka...

Szabók részére

mindennemű zsinór, gomb és szabó-kellék képes nagy árjegyzékét kívánatra...

Zalogcédulákat

orillánákat, ékszerket, aranyat, ezüstöt, platintát...

Lakást

Ezlethelyiséget akar kiadni, vagy kivenni, akkor csak Huszárhoz kell menni...

Jogi, politikai szigorlatokra, alap- és államviszsgákra...

Székesfővárosi tanító, okleveles tanár, szakképzelt gyermekpszichológus...

Révfülpön a Balatonparton, a Lenke nyaraló két szoba, konyha...

Nem kell már semmire futár, gyorsan szerez mindent "Huszár"...

Lakást, bérhelyiséget, üzletet akar venni, akkor csak Gresham-palotába...

1000 családnak azonnalra szerzett "Huszár" lakást, helyiséget...

Régi ezüstárgyakat és zalogcédulákat veszek és eladok...

Önök övni kell a feleségét! Minden család részére legfontosabb illusztrált könyv...

Ajtók és ablakok régi és új vasredőnyök teljes vasalással...

Kelemen Mór, épület-bontás vállalkozás Budapest, Nádor-u. 72-74.

Ajtók, Ablakok, vasredőnyök, használtak és újak...

Wiener A. utódánál BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. TELEFON 62-80.

Gépészeket cséplés időnyre ugyszintén gazdasági személyzetet...

Fenyőborovicska (Juniperus) BARTA-féle, 3 liter K 7.50...

Sodronykerítések bámulatos olcsón készít Heizer és Társa...

ELEKTRO-MOTOROK minden nagyságban, állandó nagy raktár...

Szepességi csemegék BARTA-féle veresáfonya befőttes, malina...

Urasági butor Eladok és veszek; mahagoni hálószobákat...

Nagy és Fia Allandó nagy lakberendezés kiállítás!

Fióközet nincsen. 26618

Kolozsvári jogtudományi és állam-tudományi szigorlatokra...

BUTOR árverésről, finom és egyszerű butor, hálószobák és garzon szobák...

Veresáfonyabetöltött BARTA-féle, 5 kilós postaköszvényűg 8,-...

Zalogcédulákat veszek. Elzalogosított, brillansokat, gyöngyöket...

Singer Jakob ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám.

Arverési butor, szőnyeg, csillár-raktáramat olcsón elárultom...

30 forint. Varrógépek egy új valódi csapadli Singer varrógép...

15 forintért tiszta gyapjuszövetből mérték szerint elegáns kivitelű öltöny...

Modern urasági butorok alkalmi vétele és eladása...

Korai főzelekek cukorborsó, zöld bab, kókáposzta...

Polgáriszkolai gimnáziumi és bármely más magánvizsgára előkészítetnek...

FRIED J. műbutorraktár, kárpitós és diszifő...

Bpest, V., Nádor-u. 14 Elfogad teljes lakberendezéseket...

Urasági butorokat, szőnyeget, csillárokat és legteljesebb berendezéseket...

Nagy Zsigmond VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körút mellett).

Polgári árák! Pontos kiszolgálás! Kitűnő szabás!

Zeliszka János angol uri szabóteremtő BUDAPEST, Andrássy-ut 56. l. em.

MEGHODÍTOTTUK A VILÁGOT! A legelőnyösebb részleltetésre zongorát, pianinót, czim balmot, hegedűt...

30 korona finom szövettel dívtatos terítőtény vagy felöltő mérték után...

BUTOROK háló, ebédli, szalonberendezések, továbbá ural szoba, iroda berendezések...

Wechsler Károlyné VII., Király-utca 23. szám I. emelet

Polgári árák! Pontos kiszolgálás! Kitűnő szabás!

Zeliszka János angol uri szabóteremtő BUDAPEST, Andrássy-ut 56. l. em.